

POSLANICA APOSTOLA JAKOVA

oktobar, novembar, decembar 2014.

Sadržaj:

1. Jakov, brat Gospodnji	5
2. Usavršavanje naše vere	13
3. Podneti iskušenje	21
4. Biti i činiti	29
5. Ljubav i Zakon	37
6. Delotvorna vera	45
7. Ukrotiti jezik	53
8. Poniznost nebeske mudrosti	61
9. Jedan Zakonodavac i Sudija	69
10. Plačite i ridajte!	77
11. Priprema za žetvu	85
12. Molitva, izlečenje i obnovljenje	93
13. Večno Jevanđelje	101

Poslanica apostola Jakova

Autor: Klinton Velen

Broj: 4/2014.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara:

Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Dragana Todoran

Lektura: Tomislav Stefanović

Izdaje:

TIP Preporod, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski,

11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca priprema: mr Radomir Grujić

Štampa: Euro Dream, Nova Pazova, 2014.

Tiraž: 4000

© [2013] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve®. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagodava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve®. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

UVOD

»SLAMNA POSLANICA«?

Jakovljeva poslanica jedna je od biblijskih knjiga koja je u najvećoj meri pogrešno shvaćena. U raspravi održanoj u Lajpcigu 1519. godine, Johan Ek, rimokatolički teolog, upotrebio je ovu poslanicu da ospori gledište Martina Luteru o opravdanju verom, navodeći da dela moraju podjednako biti uključena.

Luter je na kraju porekao nadahnutost poslanice, uglavnom zbog pogrešne tvrdnje da poslanica uči o opravdanju delima. U svom uvodu nemačkog prevođa Novog zaveta iz 1522. godine, Luter je pokazao svoju naklonost prema knjigama kao što su Jevanđelje po Jovanu, 1. Jovanova poslanica, Rimljanima poslanica, Galatima poslanica, Efescima poslanica i 1. Petrova poslanica, koje prikazuju Hrista i uče »sve što je na blagoslov i što je potrebno znati«.

Njegov predgovor Jakovljevoj poslanici bio je veoma oštar. Luter ju je nazvao »pravom slamnom poslanicom« zato što u njoj »nema ničega od prirode Jevanđelja«. Iako je Luter nikada nije izbacio iz kanona Svetog pisma, izdvojio ju je od ostalih knjiga koje su po njemu predstavljale srž kanona.

Luterovo naglašavanje Pavlovih poslanica, naročito Rimljanima i Galatima, i njegovo odbacivanje Jakovljeve poslanice zbog, pre svega, duhovne vrednosti, imalo je tokom vekova veliki uticaj na hrišćansko mišljenje.

Ko je uostalom bio apostol Jakov? Da li je bio legalista, koji se nije slagao sa Pavlovom idejom o opravdanju verom, učeći da opravdanje dobijamo delima? Ili je tu temu samo posmatrao iz malo drugačijeg ugla, kao što su postojali različiti pristupi u sagledavanju Isusovih učenja u Jevanđeljima. Jasno, odgovor je ovo drugo.

Nisu svi reformatori delili Luterovo nisko mišljenje o apostolu Jakovu. Niko drugi do veliki poznavalac, Melanhton, Luterov najbliži saradnik, verovao je da Pavlovi i Jakovljevi spisi nisu u suprotnosti.

Jakov je lično poznao Isusa. U stvari, vrlo je moguće da je njegova poslanica, u odnosu na druge poslanice, prvi hrišćanski spis koji je nastao, i da od svih poslanica najbliže prikazuje Isusova učenja koja pronalazimo u Jevandeljima. Kao i u Isusovim pričama, poslanica izobiluje slikama iz svakodnevnog života. Druge važne teme bave se mudrošću, molitvom i iznad svega, verom.

Jakov je, takođe, jedinstven po još nečemu. On nas upoznaje sa određenim poteškoćama sa kojima se suočila rana hrišćanska zajednica. Zbog zavisti, ljubomore i svetovnosti koje su se uvukle među vernike, došlo je do društvenih i kulturoloških podela između bogatih i siromašnih vernika. Takođe, svedoci smo velike borbe koja se odvija, jer Jakov napada lažne oblike mudrosti i vere.

Za adventističke hrišćane veoma je važno što Jakovljeva poslanica odiše poverenjem u Isusov povratak; zatim, otkriva važna gledišta o Zakonu, sudu i Drugom dolasku. Ilija je predstavljen kao uzor na koga treba da se ugledamo. To ima posebnu važnost za nas adventiste kojima je povereno pripremanje puta za Drugi Hristov dolazak.

Tako naše proučavanje ovog tromesečja obuhvata čitavu hrišćansku eru, jer uključuje neke od najranijih propovedi, kao i poseban uvid u poslednje dane.

Dr Klinton Velen pomoćnik je direktora Instituta za biblijska istraživanja pri Generalnoj konferenciji. Stručnjak je za Novi zavet i njegov odnos prema drevnom judaizmu. Rođen je u Americi, živeo je i radio u Rusiji, Velikoj Britaniji, na Novom Zelandu i Filipinima. Sa suprugom Ginom, koja deluje u Odeljenju za adventističku misiju, ima dvoje dece, Daniela i Heder.

JAKOV, BRAT GOSPODNJI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jovan 7,2-5; 1. Korinćanima 15,5-7; Jakov 1,3; 2,5; 1. Petrova 2,9.10; Matej 7,24-27.

Tekst za pamćenje: »Vi ste prijatelji Moji ako tvorite što vam Ja zapovijedam.« (Jovan 15,14)

Mi smo danas daleko od ranih dana Hrišćanske crkve, i kulturološki i u odlikama vremena. Nemamo jasnu predstavu o tome kako je izgledalo pripadati početnom hrišćanskom pokretu u vreme u kome su se vernici okupljali u domovima, i kada su većinu vernika činili Jevreji, koji su bili progonjeni od strane svojih sunarodnika. Poslanica apostola Jakova daje nam uvid u jevrejsko hrišćanstvo, pre nego što je nestalo u magli sukoba između Jevreja i hrišćana, i pre nego što su od drugog veka pa nadalje vernici, koji su iz neznanstva prešli u hrišćanstvo, stavili Jevreje u stranu.

Za razliku od nekih drugih poslanica, Jakov nije bio podstaknut da napiše ovu poslanicu zbog nekog određenog problema ili hitne potrebe mesne crkve. Ona je namenjena široj hrišćanskoj zajednici »rasijanijoj po svijetu«. (Jakov 1,1)

Međutim, pre nego što počnemo proučavanje poslanice, pokušaćemo da ove sedmice što više saznamo o samom autoru. Neka pitanja na koja ćemo odgovoriti su: Ko je bio Jakov? Kakvo je bilo njegovo poreklo? Kakav je odnos imao prema Isusu? Koji je položaj zauzimao u Crkvi?

JAKOV, ISUSOV BRAT

Pisac ove poslanice sigurno je bio dobro poznat među vernicima zato što u pismu nema posebnih činjenica o tome ko je on, osim onoga što nalazimo u tekstu 1,1: »Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, za svih dvanaest koljena rasijanjem po svijetu pozdravlje.«

Iz tog razloga brzo možemo da suzimo izbor u vezi sa tim ko je on bio. U Novom zavetu spominju se četiri osobe po imenu Jakov: dvojica od dvanaest apostola (Marko 3,17.18); Judin otac (jednog od Dvanaestorice, ne Jude Iskariotskoga, Luka 6,16) i jedan od Isusove braće (Marko 6,3). Od ove četvorice samo je Isusov brat bio istaknuti vernik Crkve, koji je mogao da napiše ovu poslanicu. Verujemo da je Isusov brat Jakov napisao ovu novozavetnu knjigu.

Jakov je kao stolarov sin (Matej 13,55) imao veće mogućnosti da se školuje od onih koji su poticali iz običnih seljačkih porodica. Njegova poslanica spada među najbolje primere upotrebe književnog grčkog jezika u Novom zavetu. Njen bogati rečnik, retorički stil i poznavanje Starog zaveta ukazuju da je pisac Jevrejin. Pošto se njegovo ime prvo pojavljuje prilikom nabranja Isusove braće, Jakov je najverovatnije bio najstariji sin. Međutim, činjenica da je Isus brigu nad majkom poverio Jovanu, voljenom učeniku (Jovan 19,26.27), ukazuje na podatak da Njegova braća nisu bila Marijina deca, već sinovi iz Josifovog prvog braka.

U okviru Isusove službe pročitajte sledeći stih: »I čvši to rod Njegov izidoše da Ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe.« (Marko 3,21; vidi: Jovan 7,2-5) Šta ovi tekstovi govore o tome kako je Isus bio prihvaćen od članova svoje porodice? Koje pouke možemo izvući iz tog primera, ako se u nekom trenutku nađemo u prilici da nas oni koje volimo ne shvataju?

»Pogrešna predstava o Mesijinom radu i nedostatak poverenja u Isusov božanski karakter naveli su Njegovu braću da Ga nagovaraju da se javno prikaže narodu o Prazniku senica.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 485.486. original)

JAKOV, VERNIK

Pročitajte tekstove iz 1. Korinćanima 15,5-7. i Dela 1,13.14. Šta ovi stihovi govore o tome koliko se Jakov promenio?

Isus se javio mnogima posle vaskrsenja, uključujući Petra i »Dvanaesticu« (osim Jude Iskariotskoga). Zatim se u istom trenutku pojavio pred preko pet stotina ljudi. Jakov se, očigledno, nije nalazio u tom mnoštvu od pet stotina ljudi; njemu se Isus lično javio. To javljanje bilo je izuzetno značajno, zato što je posebno zabeleženo. Biblija ne otkriva šta se desilo prilikom tog susreta. Međutim, sigurno je izvršio snažan uticaj na Jakova budući da je posle toga postao verni Isusov sledbenik i uticajni crkveni vođa.

Šta još znamo o Jakovu? Dela 12,16.17; 15,13.14.19; 21,17-19; Galatima 1,18.19; 2,9.

Jakov je ubrzo postao vodeća ličnost u jerusalimskoj crkvi. Kada je anđeo izjavio Petra iz tamnice (44. godine), Petar je želeo da obavesti Jakova šta mu se dogodilo (Dela 12,17). Jakov je pet godina kasnije, predsedavao Saborom u Jerusalmu i objavio odluke koje su tom prilikom donesene. Apostol Pavle ga najpre spominje, pre Petra i Jovana, prilikom nabiranja »stubova« u Jerusalmu (Galatima 2,9). Nekoliko godina posle tog događaja (58. godine), kada je Pavle iz nekoliko crkava doneo prilog za siromašne u Jerusalmu, predstavnici svih crkava redom su ostavljali darove Jakovu pred noge.

Ljudi su mnogo decenija posle smrti apostola imali visoko mišljenje o Jakovu. U stvari, toliko mnogo priča je nastalo o njegovoj pobožnosti, da je u narodu zapamćen kao »Jakov pravedni«. Iako je u početku iskazao veliku sumnju u Isusa, postao je duhovni div u ranoj Crkvi.

JAKOV I JEVANDELJE

Nažalost, mnogi hrišćani, verovatno pod Luterovim uticajem, nisu uvideli važnu poruku, koju sadrži Jakovljeva poslanica. Bez umanjivanja Luterovog doprinosa Crkvi tog vremena, ne smemo da zaboravimo da se »reformacija ne završava Luterom. Ona će se nastaviti sve do kraja svetske istorije zato što su 'ozbiljne greške' bile zadržane od strane reformatora, a mnoge važne istine tek treba da budu otkrivene«. (Elen Vajt, *The Story of Redemption*, str. 353)

Zato se javila potreba za Velikim buđenjem koje su predvodili Džonatan Edvards, Džordž Vitfild i braća Vesli, koji su osnovali metodistički pokret i naglašavali važnu ulogu svetosti u hrišćanskom životu. Reformatorski rad nastavio se u Drugom buđenju, kada je Bog podigao adventističke hrišćane da objave Treću andeosku vest. Ovo objavljivanje koje je zahvatilo ceo svet dostići će vrhunac svedočenjem ljudi nadahnutih Svetim Duhom, koji »drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu«. (Otkrivenje 14,12)

Pročitajte tekstove iz Poslanice apostola Jakova 1,3; 2,5.22.23; 5,15. Kako je u ovim tekstovima prikazano delovanje vere? Kako oni govore o tome šta znači živeti verom? Kako pokazuju da je vera više od pukog intelektualnog prihvatanja različitih istina?

Neki mogu biti iznenađeni što Jakov u ovoj kratkoj poslanici 19 puta spominje reči verovanje i vera, više nego što dela i opravdanje spominje zajedno! U stvari, važnost vere naglašena je na početku prvog poglavlja u kome Jakov govori o kušanju i traženju mudrosti (stihovi: 3.6). To pokazuje da Jakov nije samo uputio poslanicu vernicima, već je očekivao od njih da pokažu određenu vrednost vere. Kao što ćemo videti, sam čin verovanja je uzaludan; prava vera potvrđuje se prepoznatljivim načinima. Odnosno, prava vera otkriva se u životu i karakteru vernika.

Šta svakodnevno činite što otkriva kvalitet i stvarnost vaše vere? Kako možete pokazati stvarnost svoje vere čak i u »sitnim« pojednostima?

»ZA SVIH DVANAEST KOLJENA
RASIJANIJEM PO SVIJETU...«

Pročitajte tekstove iz Jakovljeve poslanice 1,1; Dela 11,19-21; 1. Petrove 2,9.10. Ko su tih »dvanaest koljena« i zašto su rasejani po svetu?

Kao što smo videli, Jakov je pisao vernicima. Evanđeoski rad je u početku bio usredsređen na Jerusalem (Luka 24,47); međutim, kao rezultat progonstava, koja su se pojačala posle kamenovanja Stefana, vernici su se rasejali, a seme Jevandelja počelo je da se širi po gradovima i okolnim oblastima Rimskog carstva.

Prema izveštaju koji čitamo u Delima 11. poglavlju, Jevandelje se veoma rano proširilo do neznabožaca, počevši od Antiohije; tako da se grupa reči »dvanaest koljena« verovatno odnosi na sve hrišćane. Nema naznaka da su postojale podele među vernicima prema etničkoj pripadnosti, zbog čega je na Saboru u Jerusalemu uskoro trebalo odlučiti da li verujući neznabožci treba prvo obrezanjem da postanu Jevreji (Dela 15,1-6) da bi postali hrišćani.

Pročitajte tekst u Delima 15,13-21. Kako Jakov rešava problem sa kojim se suočila rana Crkva?

Biblijsko rešenje sačuvalo je jedinstvenu Crkvu: Jakov navodi Amosovo proročanstvo po kome obnova i širenje Davidovog doma obuhvata i neznabožce (Dela 15,16.17), dekret koji se temelji na Mojsijevim zakonima za došljake (3. Mojsijeva 18-20). Jakov oslovljava svoje čitaoce kao »dvanaest koljena« da ih podseti da su sunaslednici obećanja datog Avramu. Apostol Petar ima sličnu ideju na umu kada opisuje hrišćane kao »sveti narod« (1. Petrova 2,9; uporedi sa 2. Mojsijevom 19,5.6), obraćajući se, takođe, »rasijanijem« u drugim zemljama (1. Petrova 1,1). Grčka reč u oba teksta je *diaspora*, koja se obično odnosi na Jevreje koji žive izvan Izrailjevih geografskih granica (vidi: Jovan 7,35).

Crkva rasejana po svetu? Podseća na nas, adventističke hrišćane. Uprkos velikim kulturološkim, etničkim i društvenim razlikama, koje vladaju među nama, šta ujedinjava adventiste u Hristu kao svojstven protestantski pokret?

JAKOV I ISUS

Jakov je imao priliku da posmatra Isusa, dok je Isus bio dete, kada je ušao u mladičko doba i kada je odrastao. Zatim, u nekom trenutku, Jakov ne samo da je poverovao u Isusa kao Mesiju, već je postao vođa hrišćana u Jerusalimu. Pa ipak, Jakov sebe ne naziva bratom, već Isusovim »slugom« (Jakov 1,1). Jasno je da se Jakov naučio poniznosti i pravoj mudrosti. Ne iznenađuje onda što su ovo, takođe, važne teme iz ove poslanice (vidi: Jakov 1,9-11.21; 3,13-18; 4,6-10).

Uporedite sledeće tekstove i ukratko iznesite šta im je zajedničko:

Jakov 1,22. i Matej 7,24-27. _____

Jakov 3,12. i Matej 7,16. _____

Jakov 4,12. i Matej 7,1. _____

Sličnost koju Jakovljeva poslanica ima sa Isusovim učenjima, posebno sa tekstem Propovedi na Gori, veoma je приметna. »Isusov uticaj koji prožima u osnovi je svih Jakovljevih učenja.« (Piter H. Dejvis, *The Epistle of James* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans Publishing Co., 1982), str. 50)

Pomnim upoređivanjem Jakovljeve poslanice sa Jevanđeljima ispostavilo se da ova poslanica nije zasnovana na njima. Jakov piše iz prisnog i ličnog poznavanja Isusovih učenja, koja su uvek verom nadahnjivala slušaocе i podsticala ih da je primene u svakodnevnom životu.

Dok ovog tromesečja budemo proučavali Poslanicu apostola Jakova, naići ćemo na veoma sličan pristup. Jakov nije zadovoljan slabom, besplodnom, kolebljivom verom. Kao što ćemo sledeće sedmice videti, vera preovlađuje u prvom delu poslanice, i Jakov pokazuje kako ova vrlo značajna osobina podržava ključni odnos sa Hristom.

Razmislite o vrednosti i stvarnosti svoje vere. Koliko je ona stvarna? Koliko je duboka? Kako vam ona omogućava da živite hrišćanskim životom? Šta biste mogli da učinite, kakve odluke da donesete, što bi poboljšalo vrednost i dubinu vaše vere?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Njegova braća često su iznosila filozofiju fariseja, koja je bila nezanimljiva i zastarela i usuđivali se da misle kako oni mogu da uče Njega koji je razumeo celokupnu istinu i shvatao sve tajne. Slobodno su osuđivali ono što nisu mogli da razumeju. Njihova prebacivanja takla su Ga do srži, a Njegova duša bila je umorna i ojađena. Javno su ispovedali veru u Boga i mislili da brane Boga, dok je Bog bio sa njima u telu, a oni Ga nisu poznavali.

Sve ovo učinilo je trnovitom stazu kojom je putovao. Nerazumevanje u sopstvenom domu toliko je ožalošćavalo Hrista, da je za Njega bilo olakšanje da ode tamo gde to nije postojalo.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 326. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Jakovljeva poslanica je u osnovi priručnik za praktičan hrišćanski život. Moguće je da je ova poslanica prva napisana novozavetna knjiga (između 44. i 49. godine). Odnosno, pored toga što se bavi teologijom, govori nam takođe, kako da živimo hrišćanskim životom. Zašto je primenjivanje onoga što verujemo isto tako važno, ako ne i važnije, od onoga u šta verujemo? Ili, da li je ono u šta verujemo važnije od toga kako to primenjujemo u svom životu? Na primer, šta je bolje: iskreni vernik koji ozbiljno svetkuje nedelju, prvi dan u sedmici, ili neiskreni vernik koji svetkuje Subotu, sedmi dan, ali je ozbiljno ne shvata?

2. Kao što smo videli u odeljku od nedelje, Jakov je bio Isusov brat. Drugim rečima, iako je Isus bio Bog, Stvoritelj svega stvorenog, bio je i čovek, jedan od nas, čak do te mere da je imao braću i sestre. Kako nam ova nesvakidašnja činjenica pomaže da shvatimo kako je veliki ponor između Neba i palog sveta bio premošćen? Šta to, takođe, govori i o tome dokle je Bog spreman da daleko ide da bi spasao palo čovečanstvo? Kako nam Hristova ljudska priroda pomaže da shvatimo kako možemo da pobedimo greh? Kako nas Hristova ljudska priroda uverava da Bog shvata stvarnost naših nevolja i borbi?

3. U pouci za ovu sedmicu spomenuto je da je poniznost tema Jakovljeve poslanice. Zašto je poniznost toliko važna u hrišćanskom životu? Odnosno, u svetlosti krsta i svega onoga što se tamo dogodilo, kako iko od nas može da prihvati stav oholosti ili samodovoljnosti, naročito kada je reč o duhovim pitanjima?

USAVRŠAVANJE NAŠE VERE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 1,2,3; 1. Petrova 1,6,7; Filibljanima 3,12-15; Jakov 1,19-21; Luka 17,5,6; Luka 12,16-21.

Tekst za pamćenje: »Gledajući na Načelnika vjere i Svršitelja Isusa, koji umjesto određene Sebi radosti pretrplje krst, na mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega.« (Jevrejima 12,2)

Jedan stomatolog objasnio je zašto su njegove krunice uvek besprekorne. »Za razliku od nekih stomatologa«, rekao je »nikada nisam imao problema sa krunicama koje dobijam iz laboratorije. Ako im pošaljem savršen rad, oni mi pošalju savršene krunice.« Ovaj stomatolog nije zabrinut za krajnji rezultat. On se usredsređuje na svoju ulogu u početnom delu procesa.

Slično tome, kao hrišćani, ne treba da budemo uznemireni da li će naš karakter biti dovoljno dobar na kraju. To je Božji posao. Naša uloga je da se borimo »u dobroj borbi vjere« (1. Timotiju 6,12), upravljanjem svog pogleda Isusu, »Začetniku i Svršitelju vjere«. Takva vera u Hrista omogućava Mu da čini u nama »da hoćemo i učinimo kao što Mu je ugodno« (Filibljanima 2,13) i da završi dobro delo koje je započeo u nama (Filibljanima 1,6). Bez vere moguće je da se osetimo poraženima, već na samom početku zato što se usredsređujemo na sebe, a ne na Njega.

Kao što Isus kaže: »Ovo je djelo Božije da vjerujete Onoga koga On posla.« (Jovan 6,29) Jakov će nam, kako ćemo videti, pomoći da shvatimo ovu važnu duhovnu istinu.

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 1,2,3; 1. Petrove 1,6,7; 4,12,13. Kakav je Jakovljevi i Petrovi zajednički stav u vezi sa iskušenjima? Kako treba da se odnosimo prema ovom neverovatnom biblijskom nalogu?

Niko ne voli patnju, izbegavamo je kad god je to moguće. Grčka reč upotrebljena u 3. stihu za kušanje vere je *dokimion*. Odnosi se na proces utvrđivanja istinitosti nečega. Petar upoređuje ovo kušanje ili isprobavanje vere sa načinom na koji vatra prečišćava zlato; iako takvo kušanje može biti neprijatno, Bog očekuje uspešan ishod. Iskušenja ne treba da nas obeshrabre; jer, ako ostanemo verni, »izaći (ću) ćemo kao zlato«. (O Jovu 23,10; uporedi: Priče 17,3)

Kada dođu iskušenja treba da se radujemo, naročito kada je naša vera u pitanju, zato što Isus kaže: »Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima.« (Matej 5,12) Takođe, kušanja produbljuju naše poštovanje prema onome što je Hristos podneo za nas. Kao što je u 1. Petrovoj 4,13. istaknuto, treba da se radujemo što stradamo sa Hristom.

Ukratko rečeno, treba da gledamo preko svakog iskušenja i stvorimo sliku o rezultatu koji Bog namerava da ostvari. To je trenutak kada nastupa vera. Treba da verujemo u Oca punog ljubavi, da se oslonimo na Njegovu mudrost, i postupamo u skladu sa Njegovom reči. Sa poverenjem možemo Mu prepustiti svoju budućnost (vidi: Rimljanima 8,28). U stvari, samo verom, upoznavanjem Božje ljubavi i življenjem po veri u svetlosti te ljubavi, možemo se zaista radovati u iskušenjima.

Prema tekstu iz Jakovljeve poslanice 1,3. krajnji cilj kušanja naše vere je »trpljenje«. Grčka reč (*hypomonē*) može se prevesti i kao »istrajnost« ili »postojanost«. Odnosi se na ono što traje duže od svega ostalog zato što u poverenju počiva na sigurnosti u Božje konačno izbavljenje (Luka 21,19).

Jedno je ostati veran Bogu u vreme iskušenja; odnosno, ne izgubiti veru, već se držati Gospoda čak i u najtežim trenucima. Međutim, nama je rečeno da se »radujemo« prilikom kušanja. Zar se od nas ne traži previše? Ponekad je teško ostati veran u iskušenjima, ali još se i radovati u njima? Ipak, tako nam je rečeno; kako, onda, možemo da se radujemo u trenucima u kojima nam nije do radovanja?

SAVRŠENSTVO

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 1,2-4. Zapazite progresiju: vera, kušanje, strpljenje, savršenstvo. Jakov počinje od vere zato što je ona osnova svakog pravog hrišćanskog iskustva. On zatim kaže da su nam potrebna iskušenja da provere iskrenost naše vere. Jakov tvrdi da iskušenja mogu da nas nauče strpljenju, kako na kraju ne bismo bili iznenada pobeđeni od njih. Božji cilj za nas je da budemo »savršeni i cijeli bez ikakve mane«. (Jakov 1,4) Jezik upotrebljen u ovom tekstu ne može biti uzvišeniji. Reč »savršeni« (teleios) označava duhovnu zrelost, dok se reč »cijeli« (holokleros) odnosi na celovitost pojma u svakom smislu. Mi zaista možemo postati mnogo više u Gospodu ako umremo sebi i dozvolimo Mu da učini u nama »da hoćemo i učinimo kao što Mu je ugodno«. (Filibljanima 2,13)

Pročitajte tekst iz Efescima 4,13. i Filibljanima 3,12-15. Kakav stav prema »savršenstvu« ohrabreni hrišćani treba da imaju?

Hristovi sledbenici, kao i Pavle, nikada neće biti zadovoljni onim što ne oblikuje njihov život po ugledu na nesebičnu, požrtvovanu ljubav njihovog Učitelja. Međutim, nikada sami nećemo osetiti da smo »već dostigli« ili »se usavršili«.

Zapazite, takođe, da se u tekstovima naglašava budućnost. Pavle ukazuje na ono što mu je obećano u Bogu verom u Isusa. Ne postoji vreme u hrišćanskom hodu u kome možemo da kažemo »dostigao sam«, bar kada je karakter u pitanju. (Da li ste ikada zapazili da su oni koji kažu da su »dostigli« obično samopravedni?) Mi smo kao umetničko delo; uvek možemo biti bolji, i Bog obećava da će činiti upravo to, dok god se u veri oslanjamo na Njega, težeći da Mu se svakoga dana predajemo sa poverenjem i poslušnošću.

Da sada odete iz života, da li biste bili dovoljno dobri da budete spaseni? Ili, da ste umrli dve sedmice nakon što ste prihvatili Isusa, da li biste bili dovoljno dobri da budete spaseni? Šta vaš odgovor govori o potrebi za savršenom haljinom Hristove pravde, bez obzira na »savršenstvo« koje ste dostigli?

TRAŽENJE U VERI

Pročitajte tekst u Jakovljevoj poslanici 1,5.6. Kako se mudrost razlikuje od znanja? Kako Jakov povezuje mudrost i veru?

Može izgledati neobično kada Jakov kaže: »Ako li kome od vas nedostaje premudrosti.« Ko smatra da ima dovoljno mudrosti? Solomun, na primer, prepoznajući svoju potrebu, ponizno je zatražio »srce razumno da može... raspoznavati dobro i zlo«. (1. O carevima 3,9) Kasnije je napisao: »Početak je mudrosti strah Gospodnji.« (Priče 9,10)

O mudrosti obično razmišljamo kao o pojmu koji već poznajemo. Međutim, kako sledeći tekstovi pokazuju šta je druga strana prave mudrosti? Jakov 1,19-21; 2,15.16; 3,13.

Mudrost je u Pričama Solomunovim i u Jakovljevoj poslanici opisana kao nešto praktično: ne kao ono što znamo, već kako živimo. Na primer: biti »brz čuti, a spor govoriti«. (Jakov 1,19) Platon je rekao: »Mudri ljudi govore zato što imaju nešto da kažu; nerazumni, zato što bi voleli da nešto kažu.« Drugim rečima, možemo imati sve znanje koje ovaj svet nudi, ali nemati pravu mudrost.

Naravno, budući da je Bog Izvor prave mudrosti, mudrost možemo steći slušajući Ga, čitajući Njegovu reč i provodeći vreme u razmišljanju o Hristovom životu, »koji nam posta premudrost od Boga.« (1. Korinćanima 1,30) Učeći da odražavamo Hristov karakter u svom životu, živimo prema istini koja je u Isusu. To je prava mudrost.

Pročitajte ponovo tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,6. U tom stihu stoji da moramo da tražimo u veri, ne sumnjajući. Zar to nije ponekad teško? Ko se povremeno ne bori sa sumnjom? Kada se to dogodi, važno je da se molimo i razmišljamo o svim razlozima koji idu u prilog veri: izveštaj o Isusovom životu, proročanstva u Bibliji, lična iskustva. Kako nam to može pomoći da prebrodimo svaku sumnju koja povremeno može da se javi?

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 1,6-8. O čemu Jakov ovde govori?

Reč »sumnja« odnosi se na unutrašnju podelu; to nam pomaže da shvatimo povezanost sa dvoumljenjem. Jasan primer vidimo u događaju u Kadis-Varniji. Izrailjski narod našao se pred izborom: da pođe napred u veri ili da se pobuni protiv Gospoda. Neverovatno, pripadnici izrailjskog naroda odlučili su se za pobunu i poželeti da se vrate u ropstvo u Egipat. Kada se Bog umešao i preko Mojsija objavio da će umreti u pustinji, ljudi su iznenada poverovali! Rekli su: »Evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospod, jer zgriješismo.« (4. Mojsijeva 14,40)

»Izgledalo je da se sada narod iskreno kaje zbog svog grešnog ponašanja; međutim, ljudi su bili žalosni samo zbog posledica svojih postupaka, a ne i zbog toga što su postali svesni svoje nezahvalnosti i neposlušnosti. Kada su ustanovili da Gospod ne odustaje od svojih odluka, ponovo se probudila njihova samovolja, pa su objavili da se neće vraćati u pustinju. Zapovedajući im da se povuku iz zemlje svojih neprijatelja, Gospod je stavio na probu njihovu prividnu pokornost i dokazao da ona nije iskrena.« (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 391. original)

Pročitajte tekst iz Jevandolja po Luki 17,5.6. Kako Isus ovde govori o veri?

Kada su učenici zatražili više vere, Isus je rekao da je dovoljna vera koja je kao zrno gorušičino. Ono što je veoma važno jeste da li je naša vera živa i da li raste, a to će se dogoditi samo ako nastavimo da negujemo veru oslanjajući se na Boga u svim prilikama.

Međutim, sumnja se ponekad nađe na putu. Svet u kome živimo zatrpava nas sumnjom i neverstvom; niko nije otporan prema tome. Sve što možemo jeste da se molimo da prođemo kroz određene prilike, sećajući se Božje vernosti u prošlosti i poveravajući Mu svoju budućnost.

Koji sve razlozi postoje za poverenje u Boga i Njegova obećanja, i za život u veri? Razmišljajmo o njima i naša će vera ojačati.

BOGATI I SIROMAŠNI

U ovoj kratkoj poslanici Jakov iskazuje veliku brigu za siromašne ljude; neki čak smatraju da je to njegova glavna tema. Mnogim, savremenim čitaocima njegova oštra kritika bogatih u korist siromašnih izgleda krajnja, čak zapanjujuća. Međutim, Jakov ne govori ništa drugačije od onoga što je Isus rekao.

Uporedite sledeće tekstove: Jakov 1,9-11. i Luka 8,14; Jakov 1,27. i Matej 25,37-40; Jakov 2,15.16. i Luka 10,29-37; Jakov 5,1-4. i Luka 12,16-21. Kako glasi njihova zajednička poruka? Koje opomene i prekori su ovde jasno dati?

Jakov, naravno, ne zatvara vrata Carstva svim bogatim ljudima. Međutim, kao i Isus, on prepoznaje podmukla iskušenja koja donosi bogatstvo. Bili bogati ili siromašni, treba da držimo pogled usmeren prema pravoj nagradi. Problem koji stvara novac ogleda se u tome što usmerava našu pažnju na prolazno umesto na večno (2. Korinćanima 4,18).

Nema sumnje da nas sticanje bogatstva, visoko obrazovanje i društveni uticaj razdvaja od ljudi koji su »imali manje sreće«. Međutim, u ranoj Crkvi ove dve grupe ljudi bile su zajedno okrećući ovozemaljske vrednosti u potpuno novom, možda neobičnom, pravcu. Onaj ko zauzima najniži položaj i pokazuje poniznost je onaj koji će može dičiti duhovnim poletom.

»Dok god na ovom svetu postoje gladni koje treba nahraniti, goli koje treba obući, duše kojima je potreban hleb i voda spasenja, treba se odreći svakog nepotrebnog popuštanja željama, svakog viška imovine u korist siromašnih.« (Elen Vajt, *Welfare Ministry*, str. 269)

Kakvo je vaše iskustvo? Bilo da ste bogati ili siromašni, nije važno; ono što je važno jeste kako se odnosite prema novcu. Zašto novac predstavlja moguću opasnost za našu dušu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Beseda na Gori« u knjizi Elen Vajt *Čežnja vekova*, str. 298-314. original.

»Bog želi da Njegove sluge upoznaju svoje srce. Da bi ih doveo pravom poznanju svog stanja, On dozvoljava vatri nevolja da ih zahvati, da bi se očistili. Životna iskušenja su Božje oruđe kojim može da ukloni nečistotu, slabosti i grubost našeg karaktera, i oblikuje ga za društvo čistih, nebeskih anđela u slavi. Dok prolazimo kroz iskušenja, dok vatra nevolje ide prema nama, zar svoj pogled nećemo usmeriti onome što se ne vidi, na večno nasleđstvo, besmrtnan život, večnu slavu? Dok to činimo, vatra nas neće progutati, već samo ukloniti nečistotu, i mi ćemo izaći sedam puta očišćeni, noseći Božji pečat.« (Elen Vajt, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 10. april 1894)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Koje biblijske ličnosti i njihov primer vam pružaju najviše ohrabrenja u vreme patnje? Da li ste naučili da pronađete radost u iskušenjima? Ako je tako, ispričajte u razredu šta vam je pomoglo da to postignete. Istovremeno, ako niste mogli da se radujete u iskušenjima, razgovarajte o toj pojavi u razredu.**
- 2. Razmislite o ideji da prava mudrost nije toliko znanje, koliko ono što činimo u veri kroz Hrista. Zašto to ujedno ne znači da znanje nije važno? Kako, na primer, pogrešno učenje može biti štetno u našem hodanju sa Gospodom?**
- 3. Jedan mladić imao je prijatelja koji je prolazio kroz teška iskušenja. Iako je mladiću bilo teško da posmatra ta iskušenja, zapazio je da njegov prijatelj raste u milosti. Kada su nevolje prošle, njegov prijatelj se zaista promenio, nabolje! Šta ste naučili iz iskušenja koja su vam donela korist na duhovnom polju? Zapitajte se da li ste to mogli da naučite i na neki drugi način?**
- 4. Šta možete da kažete nekome ko je iskren u svojoj veri, pa ipak priznaje da ga ponekad obuzima sumnja? Kako možete da pomognete toj osobi?**

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

PODNETI ISKUŠENJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 1,12-21; Psalam 119,11; 1. Mojsijeva 3,1-6; Titu 3,5-7; Rimljanima 13,12; Efescima 4,22.

Tekst za pamćenje. »Blago čovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće vijenac života, koji Bog obreče onima koji Ga ljube.« (Jakov 1,12)

Svi smo to doživeli. Odlučimo da nećemo popustiti iskušenju, ali u jeku borbe, naša odlučnost slabi i – budeći u nama osećanje sramote i samoprezira, padamo u greh. Ponekad izgleda da što se više usredređujemo na to da ne grešimo, osećamo se bespomoćnijima u borbi sa iskušenjem, a naše stanje izgleda beznadežnije. Pitamo se da li smo zaista spaseni. Teško je zamisliti jednog ozbiljnog hrišćanina koji se nije zapitao da li je spasen, naročito kada padne u greh.

Na sreću, možemo da ostvarimo pobedu nad iskušenjem koje nas tako lako uhvati u zamku. Niko od nas, ma koliko ogrezao u grehu, nije beznadežan, jer je naš »Otac svetlosti« (Jakov 1,17) veći od naše sklonosti zlu, i samo u Njemu i kroz Njegovu reč možemo ostvariti pobedu.

To je poruka stihova koje ćemo proučavati ove sedmice. Naravno, iskušenja su stvarna, greh je stvaran, i borba sa samim sobom je zaista stvarna. Međutim, Bog je, takođe, stvaran i Njegovom silom možemo nadvladati iskušenja koja čekaju da nas povuku na dno.

KOREN ISKUŠENJA

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,13.14. Zašto je važno da znamo da Bog nikoga ne kuša? Odakle iskušenje potiče, i kako to saznanje može da nam pomogne u borbi sa grehom?

Apostol Jakov je jasan. Ne samo da Bog nije tvorac zla, On nije ni izvor iskušenja. Samo zlo je izvor iskušenja. U skladu sa ovim tekstom, problem je u nama, a to je glavni razlog zašto je tako teško odoleti.

Borba protiv greha počinje u umu. Iako možda mnogi to ne bi voleli da čuju, istina je da mi donosimo odluku i grešimo. Niko ne može da nas primora na to (Rimljanima 6,16-18). Grešne želje i sklonosti stalno zaokupljaju našu pažnju. Koristeći uobičajene izraze za lov i ribolov, Jakov u 14. stihu 1. poglavlja opisuje ove unutrašnje podsticaje. Sopstvene želje nas mame i vuku, i kada im se prepustimo, one konačno bacaju udicu i hvataju nas.

Pročitajte tekstove iz Efescima 6,17; Psalma 119,11. i Jevanđelja po Luki 4,8. Koju zajedničku temu pronalazimo u ovim tekstovima i kako se ona odnosi na pitanje pobeđe nad iskušenjem?

Jakov u svojoj poslanici jasno razdvaja iskušenje od greha. Biti kušan iznutra nije greh. I Isus je bio kušan. Problem nije u iskušenju, već kako odgovoramo na njega. Imati grešnu prirodu nije samo po sebi greh; međutim, dozvoliti toj grešnoj prirodi da upravlja našim mislima i odlukama jeste. Imamo obećanja, koja pronalazimo u Božjoj reči, koja nam nude sigurnost pobeđe, ako se pozivamo na njih i držimo ih se u veri.

Razmislite o ideji da je greh uvek naš izbor. (Da nije naš izbor, da li bismo mogli biti osuđeni ako činimo greh?) Šta možemo da učinimo u svakodnevnom životu što može da nam pomogne da ne donosimo pogrešne izbore?

KADA SLAST ZATRUDNI

Pročitajte ponovo tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,13-15. Kada iskušenje postaje greh?

U ovom tekstu upotrebljeno je nekoliko grčkih reči kojima je opisano kako greh nastaje, i sve su povezane sa rođenjem. Kada se grešna želja neguje, greh je »začet«, kao beba u majčinoj utrobi. »Grijech učinjen rađa smrt.« (Jakov 1,15)

Ova slika je protivurečna. Proces koji treba da pruži život završava se smrću (uporedi: Rimljanima 7,10-13). Greh se poput raka širi i ugrožava čoveka u kome se nalazi. Svi ovo znamo, jer smo svi suočeni sa uništenjem grehom. Naša srca su zla, i ne možemo da ih promenimo.

Pročitajte tekst iz 1. Mojsijeve 3,1-6. Evino iskustvo živo prikazuje sukob sa grehom. Koji koraci su je naveli da učini greh?

Greh u suštini počinje da se javlja nastajanjem nepoverenja u Boga. Sotona, koristeći isti uspešan metod kojim je obmanuo trećinu anđela (Otkrivenje 12,4.7-9), pobudio je sumnju u Evinom umu prema Božjem karakteru (1. Mojsijeva 3,1-5). Približavanje zabranjenom drvetu nije bio greh, ali uzimanje i jedenje ploda jeste. Takođe, izgleda da su grešne misli prethodile grešnom postupku (1. Mojsijeva 3,6). Eva je usvojila sotonine ideje kao svoje.

Greh uvek počinje u umu. Kao i Eva, i mi možemo da razmišljamo o navodnim »prednostima« koje nam pogrešni postupci mogu doneti. Tada naša mašta i osećanja počinju da preuzimaju vlast. Uskoro posežemo i prihvatamo mamac i padamo u greh.

Često se pitamo kako je to moglo da se dogodi. Odgovor je lak: dozvolili smo da se dogodi. Niko nas nije primorao da učinimo greh.

»Iskrenom molitvom i životom u veri možemo se odupreti sotoninim napa-dima, i svoje srce sačuvati neokaljano.

Ni najsnažnije iskušenje nije izgovor za greh. Koliko god veliki pritisak bio usme-ren na našu dušu, prestup je naš lični postupak. Niko i ništa na ovom svetu ne može nikoga da primora na greh. Volja mora da da svoj pristanak, srce mora da popusti, inače strast ne može da nadvlada razum, niti da nepravедnost pobedi pravедnost.« (Elen Vajt, »Christian Privileges and Duties« i *Signs of the Times*, 4. oktobar, 1883)

SVAKI DOBRI I SAVRŠENI DAR

»Ne varajte se, ljubazna braćo moja! Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od Oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka.« (Jakov 1,16.17)

Iako greh rađa smrt, Bog je Izvor života. On je »Otac svjetlosti« (Jakov 1,17), što ukazuje na stvaranje (1. Mojsijeva 1,14-18). Bog nam daje novi život, koji je najveći dar koji možemo da dobijemo »odozgo« (uporedi Jakov 1,17. sa Jovan 3,3).

Kao i Pavle, koji govori o spasenju kao posledici Božje milosti (Rimljanima 3,23.24; Efescima 2,8; 2. Timotiju 1,9), i Jakov u 1,17. naziva spasenje »darom«. Zatim, u sledećem stihu jasno kaže da je spasenje, novorođenje, rezultat Božje namere i volje za nas: »Jer nas dragovoljno porodi riječju istine, da budemo novina od Njegova stvorenja.« (Jakov 1,18) Odnosno, Bog želi da nas spase. Njegova volja je bila, još pre našeg postanja, da primimo spasenje i novi život u Njemu sada i u večnosti.

Kako se Jakovljevi opis novorođenja slaže sa Pavlovim i Petrovim opisom? Vidi: Titu 3,5-7; 1. Petrova 1,23.

Isus, Pavle, Petar i Jakov povezuju spasenje sa novorođenjem. Božja namera u planu otkupljenja ogleda se u ponovnom povezivanju grehom pogođenih ljudskih bića sa Nebom. Ponor je bio toliko veliki i širok da ništa što bi ljudi učinili ne bi moglo da ga premosti. Samo Božja Reč u ljudskom obličju, Isus, mogao je ponovo da poveže Nebo i Zemlju. Nadahnutu reč (2. Timotiju 3,16) ima tu jedinstvenu sposobnost da udahne duhovni život u one čije je srce otvoreno da primi dar.

Ukratko, naš »Otac svjetlosti« toliko nas voli da, iako smo nedostojni, daje nam »svaki dobri dar i svaki poklon savršeni« (Jakov 1,17), od kojih je najbolji dar Isus i novorođenje koje nudi.

Koje ste darove »odozgo« primili? Zašto je važno da razmišljamo o njima? Šta se događa, kada to ne činimo?

SPOR GOVORITI

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,19.20. Koji važnu pouku Jakov daje u ovom tekstu?

Božja reč je silna. Međutim, takve su i reči koje izgovori čovek. Koliko često smo izgovorili reči koje smo kasnije želeli da povučemo? Nažalost, svest o tome koliko pogrešne reči mogu da nanesu bol, i koliko je gnev razoran, malo nam pomaže da vladamo sobom. Oslanjajući se samo na svoju snagu, nikada se ne možemo stvarno promeniti. Zato treba više da slušamo Boga i dozvolimo Mu da deluje preko nas.

»Kada svaki drugi glas utihne i kada u tišini čekamo pred Njim, mir duše doprineće da Božji glas postane mnogo razgovetniji. On nam nalaže: 'Utolite i poznajte da sam Ja Bog.'« (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 58. original)

Suprotno tome, problemi se javljaju kada prestanemo da slušamo Boga i jedni druge. U domu, na poslu ili u crkvi, rasprave počinju kada prestanemo pažljivo da slušamo. Kada se to dogodi, rasprave uzimaju maha i gnev se rasplamsava. Ovaj nezadrživi sled grešne komunikacije, poput nekontrolisanih unutrašnjih želja opisanih u Jakovljevoj poslanici 1,14.15. nikada ne može da uspostavi Božju pravednost u nama.

Zato Jakov suprotstavlja Božju pravdu ljudskom gnevu. Dok god se oslanjamo na ono što je svojstveno našoj grešnoj prirodi, stvaralačka sila Božje reči je nemoćna i umesto nje izražavaju se naše nekorisne ili čak štetne reči. Ne treba da nas čudi što Jakov, pošto kaže šta sve »Otac svetlosti« čini za nas darom novog života, ukazuje da budemo pažljivi u onome što govorimo.

Šta sledeći tekstovi uče o rečima? Priče 15,1; Isaija 50,4; Efescima 4,29; 5,4; Kološanima 4,6.

Setite se kada vas je poslednji put neko uvredio onim što je rekao. Dubina osećanja koju ste osetili treba da vam pokaže koliko reči mogu da imaju silu, na dobro ili zlo. Kako možete da vladate svojim rečima? Zašto je važno da razmislite, pre nego što nešto kažete?

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,21. Koju ulogu ima »reč« u onome o čemu Jakov govori?

Ovaj stih potvrđuje sve što je do sada bilo rečeno o veri i spasenju. To je poziv da odbacimo svaku nečistotu i odvojimo se od svake pokvarenosti. Zapovest »odbacite« upotrebljena je sedam od devet puta u Novom zavetu kao oznaka za odvajanje od zlih navika koje nemaju mesta u životu čoveka koji se pokorio Hristu (Rimljanima 13,12; Efescima 4,22.25; Kološanima 3,8; Jevrejima 12,1; 1. Petrova 2,1). Ova reč, takođe, može da se odnosi na skidanje odeće (Dela 7,58), ukazujući tako i na skidanje »nečistih haljina« greha (uporedi: Isaija 64,6). Reč »rđav« javlja se u Jakovljevoj poslanici da označi »prljave haljine« siromašnih u poređenju sa svetlom haljinom bogatih (Jakov 2,2). Jakov je, kao i Isus, osudio čovekovu sklonost da se bavi spoljašnjim izgledom, zato što Boga pre svega zanima stanje našeg srca.

U grčkom prevodu Starog zaveta, reč »prljav« (*ryparos*) upotrebljena je samo u jednom tekstu: Zaharija 3,3.4. u kome Isus, prvosveštenik, predstavlja grešan izrailjski narod. Bog skida prvosveštenikove prljave haljine i odeva ga u čistu haljinu, koja predstavlja oprostjenje i očišćenje Izrailja.

Ova slika mnogo je drugačija od opšte prihvaćene hrišćanske slike na kojoj Isus stavlja čistu, belu haljinu preko grešnikove prljave odeće. Ko bi to učinio u stvarnom životu? Niko ne oblači čistu odeću preko prljave. Kao i u tekstu u Knjizi proroka Zaharije, prljava odeća se uklanja, pre nego što se obuče čista. To ne znači da moramo da budemo bez greha, pre nego što se obučemo u Hristovu pravdu. Da je to istina, ko bi bio spasen? Takođe, to ne znači da posle prihvatanja Hrista, gubimo spasenje ako ponovo padnemo u greh. To zapravo znači da moramo u potpunosti da Mu se predamo, donoseći odluku da svakodnevno umiremo na svojim starim grešnim putevima i dozvolimo Mu da nas oblikuje u skladu sa svojim obličjem. Hristova haljina savršene pravde tada će nas pokriti.

Pročitajte ponovo tekst iz Jakovljeve poslanice 1,21. Koliko zaista težite da primenite ovaj poziv u svom životu? Šta znači da »primimo usađenu riječ« u svoje srce, i kako to možemo učiniti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Elen Vajt *Put Hristu*, str. 23-36. original, u poglavlju »Pokajanje«, čitajte o grehu i sili koja menja.

»Plan spasenja ima u vidu naše potpuno oslobođenje od sotonske sile. Hristos uvek odvaja od greha skrušenu dušu. On je došao da raskopa dela đavolja i postarao se da Sveti Duh bude darovan svakoj duši koja se kaje, da bi je sačuvao od grešenja.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 311. original)

»Ako ste prihvatili Hrista za svog Spasitelja, treba da zaboravite na sebe i pokušate da pomazete drugima. Govorite o Hristovoj ljubavi, pričajte o Njegovoj dobroti. Izvršavajte svaku dužnost koja se pojavi. Nosite odgovornost za duše na svom srcu i svim sredstvima koja vam stoje na raspolaganju trudite se da spasete izgubljene. Kada budete primili Hristovog Duha, Duha nesebične ljubavi i rada za druge, vi ćete rasti i donositi rod. Vrline Duha pokazaće se u vašem karakteru. Vaša vera će rasti, vaše uverenje će se produbljivati, vašu ljubav usavršavati. Sve više i više odražavaćete Hristov lik u svemu što je neporočno, plemenito i lepo.« (Elen Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 67.68. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Razmišljajte o sili reči. Zašto one imaju takvu silu? Kako se jezik može lako zloupotrebiti? Koliko često je način na koji nešto kažemo ili napišemo isto toliko važan, ili čak i važniji, od onoga šta kažemo ili napišemo?**
- 2. Od svih darova koje ste primili »odozgo«, koji je najveći, i zašto?**
- 3. Pročitajte: Jakov 1,12-21. Šta čini glavnu poruku u ovim stihovima? Kakvu nadu i obećanja pronalazimo u ovom tekstu?**
- 4. Slast rada greh, a greh rada smrt. Zašto, tako velikim ulogom koji je pred nama, ne pobeđujemo u borbi sa grehom? Na koji način racionalizujemo greh, i zašto je to uvek opasna igra u umu?**
- 5. Pročitajte poslednji navod iz knjige Elen Vajt. Koji važan savet pronalazimo u njemu, naročito oni koji se kolebaju u veri?**

BITI I ČINITI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 1,23.24; Matej 19,16-22; Luka 6,27-38, Rimljanima 8,2-4; 12,9-18, 2. Petrova 1,4.

Tekst za pamćenje: »Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači, varajući sami sebe.« (Jakov 1,22)

Žan Fransoa Gravelet, poznatiji kao »Veliki Blondini«, postao je čuven po hodanju žicom preko Nijagarinih vodopada. U septembru 1860. godine princ od Velsa prisustvovao je Blondinijevom prelasku preko vodopada sa pomoćnikom na leđima. Blondini se posle prelaska obratio britanskom princu i ponudio mu da ga prenese preko vodopada. Iako je princ čuo za njegove veštine, i upravo ga video na delu, ipak nije bio spreman da stavi svoj život u Blondinijeve ruke.

Sušтина je, naravno, u činjenici da čuti i videti nije dovoljno, kada se radi o odnosu sa Bogom. Mi možemo razumom biti uvereni u Božje postojanje, istinu Jevanđelja i Drugi Hristov dolazak. Možemo doživeti stvarnost Božje ljubavi i staranja. Ipak, i pored svega toga, ne moramo biti spremni da se u potpunosti predamo u Njegove ruke, što će biti otkriveno našim delima. To je upravo razlog što Jakov naglašava važnost da budemo tvorci, a ne samo slušači Njegove reči.

Ove sedmice videćemo šta znači biti tvorac reči za one koji su spaseni milošću.

UPOZNATI NEPRIJATELJA

Neko je jednom prilikom rekao sledeće o svom neprijatelju: »Vidim ga svakoga dana – kada se brijem.« To je upravo ono što Jakov želi da uvidimo: naš najveći neprijatelj smo mi sami. Spasenje počinje uviđanjem ko smo zapravo, ne kako zamišljamo ko smo.

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,23.24. Ko je ovde opisan, i u čemu je osnovni problem?

Iako nema ničeg rđavog u tome da izgledamo najlepše što možemo, mnogi ljudi troše mnogo vremena i novca da poboljšaju svoj izgled. Međutim, moramo da budemo sigurni da ne obmanjujemo sebe. Jakov kaže da treba bolje da pogledamo sebe, bez obzira što nam se to što ćemo videti neće svideti.

Pročitajte tekstove iz Jevandjelja po Mateju 19,16-22. i 26,33-35.69-75. Koliko je slika koju ova dva čoveka imaju o sebi u skladu sa stvarnošću? Šta njihov različiti odnos prema Isusovim rečima govori o njima?

Bogati mladić mislio je da drži zapovesti. Iznenada mu je upućen poziv da pokaže drugačiji oblik poslušnosti, o kojoj nikada nije razmišljao, onu koja je zadirala mnogo dublje od spoljašnjeg povinovanja pravilima i propisima. (Vidi: Rimljanima 7,7)

Petar je, kao i ovaj mladić, imao pogrešnu sliku o sebi. Samouvereno je predviđao da čak i ako svi posrnu i otpadnu, on će ostati veran, pa i po ceni života. Međutim, nijedan nije shvatao koliko ih greh čvrsto drži u svojoj mreži. Obojica su bili samoobmanuti o svom pravom duhovnom stanju. Petar se, međutim, na kraju obratio. Koliko znamo bogati mladić nije.

Uvek je lako zapaziti mane drugih, ali ne i svoje, zar ne? Duboko u sebi smo, ipak, mnogo svesniji svojih nedostataka nego što želimo da priznamo. Zavirite u svoju dušu. Šta vam ono što vidite u njoj govori zašto vam je potreban Spasitelj?

BITI TVORAC

Pročitajte ponovo tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,22. U grčkom jeziku stoji »biti« tvorac Reči. Koliko bi se poruka razlikovala da je Jakov jednostavno rekao: »Tvorite reč«?

Jakov upotrebljava reči biti i tvoriti. On ih ne razdvaja, niti jednu smatra važnijom od druge. One su poput dve strane istog novčića, nerazdvojive. Mi treba da budemo tvorci. Zatim, glagol biti u grčkom jeziku je upotrebljen u vremenu koje se odnosi na trenutni život poslušnosti, onaj koji se od nas sada očekuje, a ne u neko neodređeno vreme u budućnosti.

Sušтина je da treba da postanemo novi ljudi u Gospodu, i kao rezultat toga što treba da postanemo, činimo ono što nam Bog nalaže. To se prilično razlikuje od samog poštovanja pravila (što je izgleda bio problem bogatog mladića, kao što smo i videli u jučerašnjem delu pouke).

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Luki 6,27-38. Šta bi trebalo da učinimo?

»Ljubite neprijatelje svoje.« »Svakome koji ište u tebe, podaj.« »Budite, dakle, milostivi kao i Otac vaš što je milostiv.« (Luka 6,27.30.36) Zvuči nemoguće, zar ne? I jeste, sa naše tačke gledišta. Voleti na ovakav način nije svojstveno grešnim ljudskim bićima. Zato Isus dalje govori o dve različite vrste drveta i plodovima koje donose (Luka 6,43-45).

Slično tome, Pavle u Galatima poslanici 5. poglavlju upoređuje dela telesna (Galatima 5,19-21) sa rodom Duha (Galatima 5,22.23). Izgleda da što se više usredsređujemo na ono što činimo, postajemo gori; a kada smo vođeni Duhom, ishod je potpuno drugačiji – donosimo rod ljubavi i poslušnosti.

Setite se trenutka kada ste učinili nešto samo zato što se to tražilo od vas ili zato što ste postupali u skladu sa pravilima. Uporedite to sa trenucima kada ste učinili nešto slično zato što ste to želeli, što je prirodno poteklo iz vas, zato što Hristos živi u vama. Kako nam ovo poređenje pomaže da shvatimo suštinu današnje pouke?

ZAKON SLOBODE**Pročitajte tekst u Jakovu 1,25. Šta Jakov govori o ulozi zakona?**

Jakov ponavlja reči dva Psalma nazivajući Božji zakon »savršenim« (Psalam 19,7) i zakonom »slobode« (Psalam 119,45). Međutim, zapazite da Zakon o kome Jakov govori ne može da nas spase i da nas očisti. On ukazuje na Božji ideal, ali ne može da učini da sledimo taj ideal kao što ni posmatranje prvoklasnog sportiste ne može da nas osposobi da učinimo što i on. Da bismo sledili taj ideal, potrebna nam je Hristova sila u životu.

Pročitajte tekst u Rimljanima 8,2.4. i 2. Korinćanima 3,17.18. Kakva razlika postoji između Zakona kao oruđa smrti i onoga koji pokazuje put slobode i života?

Čak i Pavle potvrđuje da »pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego će se oni opravdati koji ga tvore«. (Rimljanima 2,13) Možemo postati tvorci samo delovanjem Duha koji upisuje Zakon u naše srce. Samo kada ga držimo iz srca, on može postati Zakon slobode.

Problem nije u Zakonu, već u nama. Zaboravljamo ko smo zapravo: grešnici kojima je stalno potreban Spasitelj. Izvan Hrista možemo da se suočimo samo sa osudom koja potiče od Zakona. Međutim, u Hristu postajemo novi ljudi (2. Korinćanima 5,17), koji su oslobođeni u Isusu (Jovan 8,36). »Ovo je zapovijest Moja da imate ljubav među sobom, kao što Ja imadoh ljubav k vama.« (Jovan 15,12) Preko Hrista doživljavamo slobodu Božjih sinova i kćeri koji su spaseni milošću i koji neće želeti da se vrate u osudu i ropstvo, koje su imali kao prestupnici. U Hristu, ne samo da su nam oprošteni gresi, već imamo nov život, u kome možemo da pokažemo poslušnost Zakonu. Međutim, to ne činimo da bismo bili spaseni, već iz slobode koja potiče iz saznanja da smo već spaseni i više nismo pod osudom Zakona.

Razmislite kako bi izgledalo, s obzirom na prirodu koju imamo, da pokušamo da sami držimo Zakon dovoljno dobro da budemo spaseni. Kako bi to Zakon učinilo oruđem ropstva? Kako nas je Isus oslobodio iz ropstva dok nam, u isto vreme, nalaže da držimo Zakon?

KORISTAN ILI BESKORISTAN?

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 1,26.27. i uporedite ga sa tekstom iz Jevandelja po Mateju 25,35.36.40. i Rimljanima poslanice 12,9-18. Kako biste u svetlosti ovih stihova odredili šta je pravo hrišćanstvo?

Ako Isus, Jakov i Pavle nešto naglašavaju, onda je to važno, jer određuje kako možemo da postanemo korisni hrišćani. Pokazujući ljubav »jednome od ove najmanje braće« (Matej 25,40), odvajajući vreme da posetimo one koji su zanemareni, ukazujući gostoljubivost – na sve ove i druge praktične načine otkrivamo Isusovu ljubav i postajemo kanal preko koga Isus izliva svoju ljubav.

»Najjači dokaz u korist Jevandelja je ljubazni hrišćanin pun ljubavi.« (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 470. original) U daljem tekstu stoji: »Živeti takvim životom, vršiti takav uticaj zahteva napor, samopoštovanje i disciplinu na svakom koraku.« (470. strana, original) To se ne javlja samo od sebe. Ako se naša religija sastoji samo od potvrđivanja verovanja i slušanja propovedi, ona je u velikoj meri beskorisna.

Apostol Jakov opisuje »veru«, odnosno »verne«, u 26. i 27. stihu 1. poglavlja, rečju koja ukazuje na izrazitu pobožnost. Takav stav donosi trenutne, vidljive vrednosti, i ljudi će zapaziti razliku.

Očigledna promena ogledaće se u našem izboru reči. Umesto da se služimo otvorenim primedbama, grubim tonom i postupcima, postaćemo osetljiviji na uticaj koji naša komunikacija vrši na druge. »Zauzdaćemo« svoj jezik da ne žuri ispred nas snagom i neobuzdanošću neukroćenog konja.

Jakov, takođe, izdvaja siročad i udovice kao deo ljudskog društva kome je potrebna naša ljubav i briga. Sa ovozemaljske tačke gledišta nema smisla da usmerimo svoja sredstva onima koji zauzvrat ne mogu ništa da pruže društvu. Međutim, sa Božje tačke gledišta, način na koji se ophodimo prema onima koji su odbačeni od sveta otkriva ko je od nas pravi Hristov sledbenik: pozajmljujući novac onima koji ne mogu da nam vrate; pozivajući na ručak one koji ne mogu da uzvrate na isti način; blagosiljajući i moleći se za one koji se rđavo ophode prema nama (Luka 6,35; 14,12-14; Matej 5,44). Kao što Pavle ističe, da smo ponovo stvoreni u Hristu Isusu za dobra dela (Efescima 2,10).

Koliko svog vremena i energije trošite na pomaganje onima koji su u potrebi? Šta vaš odgovor govori o tome koliko je vaša vera zaista »korisna«?

RAZLIČITI OD SVETA

Šta znači držati sebe »neopoganjena od svijeta«? (Jakov 1,27) Kako je to uopšte moguće? Vidi: 1. Jovanova 2,15.16; 2. Petrova 1,4.

Neki ljudi smatraju da ako se samo dovoljno udalje od sveta, moći će da izbegnu većinu iskušenja. Iako ima istine u tome, i mi treba da izbegavamo iskušenja koliko god je to moguće (naročito ona iskušenja kojima najteže odolevamo), naše teškoće i slabosti slede nas gde god da se nalazimo. Problem greha nije u tome šta se nalazi tamo izvan, mada i to sigurno igra određenu ulogu, već koliko je šta u nama i našem srcu. Tu se odigrava prava bitka, i moraćemo da bijemo tu bitku gde god da se nalazimo.

Takođe je zanimljivo da rešavanje određenih problema čini da oni preostali postanu još očigledniji. Na primer, spremanje jednog dela sobe čini da nered u drugom kraju još više upada u oči. Tako je i u duhovnom životu: »Što bliže prilazimo Isusu, to ćemo sve grešnji izgledati u sopstvenim očima; jer će nam vid postati bistriji, a sopstveno nesavršenstvo sagledaćemo u širokoj i jasnoj suprotnosti prema Njegovoj savršenoj prirodi.« (Elen Vajt, *Put Hristu*, str. 64. original)

Nemojmo reći da Elen Vajt ovde kaže nešto što zapravo nije rekla. Ona ne kaže da što smo bliži Isusu postajemo grešnji. Ona nastavlja: »Što nas osećanje potrebe više vodi k Njemu i Božjoj reči, utoliko ćemo imati uzvišenije mišljenje o Njegovom karakteru i potpunije odražavati Njegov lik.« (isto, 65. strana, original)

Prava vera vodi osobu da oseti »glad i žeđ« za dubljim iskustvima (Matej 5,6). Isus je provodio dovoljno vremena nasamo sa svojim nebeskim Ocem da bi upoznao Njegovu volju. Ipak, On se nikada nije udaljavao od ljudi. Odlazio je tamo gde se ljudi nalaze. Njegova »hrana« bila je da pomogne onima koji su u potrebi, da slomi prepreke predrasuda, i širi Radosnu vest o večnom životu (Jovan 4,28-35).

Uprkos činjenici da su Isus i prvi hrišćani imali drugačiji način života i način ishrane od neznabožaca iz svog okruženja, to ih nikada nije sprečavalo da šire svoju veru. Svuda su išli, i Jevandelje se širilo po carstvu i tako postalo čvrsto utvrđeno, čak i u središtu pokvarenosti i zla, kao što je bio Rim.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Opredeljenje« u knjizi Elen Vajt *Put Hristu*, str. 59-63. original.

»Zakon je Božje veliko moralno ogledalo. Čovek treba da uporedi svoje reči, duh, postupke sa Božjom rečju.« (Komentari Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 7. tom, str. 935)

»Umesto da smo njome oslobođeni od poslušnosti, tom verom, i samo verom, učinjeni smo zajedničarima blagodati Hristove, a ona nam omogućava da budemo poslušni.

Kao što je Isus živeo životom poslušnosti u ljudskoj prirodi, Bog je predvideo da žive i Njegovi sledbenici. Njegovom silom treba da živimo životom čistote i plemenitosti kojim je Spasitelj živeo.« (Elen Vajt, *Naš brižni Otac*, str. 73)

ZA RAZGOVOR:

1. Iako nam je rečeno da bi bilo dobro da se odvojimo (ako je moguće) od ovozemaljskih mesta, zašto to nije konačno rešenje za probleme greha i iskušenja? Koliko daleko moramo da odemo da bismo bili udaljeni od svake vrste iskušenja? Šta predstavlja jedino rešenje za greh i iskušenje, bez obzira gde se nalazimo?

2. Policija je imala zadatak da postavi spravu za prislušivanje u kancelariji u kojoj su osumnjičeni radili. Međutim, postojao je jedan problem: opasni doberman čuvali su taj poslovni prostor. Zato su policajci svake noći hranili pse hamburgerima. U početku su im proturili oko pet, šest komada između rešetaka. Nije prošlo mnogo, a psi ne samo da su jeli hamburgere iz policajčeve ruke, već su je i lizali. Kada su psi čuvari bili pripitomljeni, policija je mogla da postavi željenu spravu. Kakvu pouku možemo da izvučemo iz ove priče o tome da mi, ako nismo pažljivi, možemo izgubiti čuvara?

3. Razmislite o ideji da treba da budemo tvorci Reči, nasuprot tome da samo verujemo u Reč. Koja je razlika između ova dva pojma?

4. Šta kažete onima koji tvrde da su slobodni od Zakona zbog Hristove milosti? Šta oni obično misle da time poruče i kako biste im odgovorili?

LJUBAV I ZAKON

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 2,1-13; Marko 2,16; 3. Mojsijeva 19,17.18; Rimljanima 13,8-10; Jovan 12,48.

Tekst za pamćenje. »Jer će onome biti sud bez milosti koji ne čini milosti; i hvali se milost na sudu.« (Jakov 2,13)

Sledeću biblijsku priču znamo veoma dobro; pitanje je koliko smo je dobro shvatili.

Prvo sveštenik, zatim Levit, idući iz Jerusalima u Jerihon, naišli su na polumrtvog čoveka koji je ležao na putu. Iako su obojica upravo završili svoje verske dužnosti, očigledno da nijedan nije bio u stanju da te dužnosti poveže sa osećanjem obaveze prema povređenom čoveku, i tako su obojica nastavili svojim putem. Konačno, Samarjanin, polupaganin, našao se tu, sažalio se nad čovekom, zavio mu rane i platio boravak u gostionici u kojoj je mogao da se oporavi. Takođe, obećao je gostioničaru da će platiti ako mu još nešto zatreba (Luka 10,30-37).

Isus je ispričao ovu priču kao odgovor na zakonikovo pitanje o večnom životu. Umesto da kaže zakoniku: »Potrudi se više« ili »učini više«, Isus je ispričao priču o ljubavi na delu. Ljubav treba da pokažemo i u okolnostima koje mogu biti opasne ili neprijatne, čak i prema onima koji nam se ne sviđaju.

Iako nije lako, i često se kosi sa našom prirodom, prava ljubav obuhvata određeni stepen rizika i poziva nas da srušimo granice koje nas razdvajaju, i izvan i u Crkvi. Ove sedmice videćemo šta apostol Jakov želi da kaže o ovoj važnoj istini.

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 2,1-4. On, između ostalog, govori o suprotnostima. Jedna osoba je bogata, lepo obučena i, očigledno, uticajna, dok je druga siromašna, oskudno obučena i bez ikakvog uticaja. Jedna je prihvaćena sa najvećom ljubaznošću, druga sa prezirom. Jednoj je ponuđeno udobno, istaknuto mesto; drugoj je rečeno da stane sa strane ili da sedne na pod.

Ova slika nije nimalo lepa, naročito zato što opisuje događaj sa bogoslužnja! Grčka reč za »okupljanje« ili »skup« u drugom stihu je *synagōgē*, koja se odnosi na jevrejsko-hrišćansko subotno bogoslužjenje, od kojih su mnoga održavana u domovima vernika (vidi: Dela 18,7.8).

U grčko-rimskoj kulturi iz prvog veka, javni ugled i položaj bili su veoma važni. Oni koji su posedovali bogatstvo, obrazovanje ili politički uticaj koristili su ta preimućstva da uzdignu svoj ugled i doprinesu svojim ličnim interesima. Svaki veliki dar upućen opštem dobru ili verskom delu obavezivao je primaoca da uzvрати darodavcu na određeni način. Ljubaznost je uzvraćana odanošću, a velikodušnost iskazivanjem poštovanja u javnosti. Nekoliko ljudi iz više klase koji su prisustvovali hrišćanskim bogoslužjenjima očekivali su da se prema njima ophode na poseban način. Zanimarivanje tih očekivanja nanelo bi sramotu Crkvi. Propust da budete »politički korektni« ili da odbacite društvene vrednosti bio je povod za uvredu i razdor.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Marku 2,16. i Luki 11,43. Koja društvena očekivanja se ovde spominju? Kako se ona sukobljavaju sa načelima Jevanđelja?

Nije greh biti siromašan ili bogat, ali ono što meri naše hrišćansko iskustvo jeste kako se ophodimo prema ljudima koji se razlikuju od nas po godinama, bogatstvu, obrazovanju i verskim ubeđenjima. Skloni smo da pokažemo više poštovanja prema onima koji se na društvenoj lestvici nalaze »iznad« nas i manje poštovanja prema onima koji se nalaze »niže« nego mi. Ne smemo da zaboravimo da lako možemo da budemo uvučeni u takva shvatanja iako nas Bog poziva da budemo drugačiji (vidi: Rimljanima 12,2).

Suočimo se sa istinom: možda nismo tako otvoreni i neosetljivi kao što je Jakov opisao, ali zar nismo svi podložni tome da imamo svoje miljenike? Kako možemo da ovaj problem prepoznamo u sebi i u skladu sa tim da ga rešimo?

Kao što svaki literarni evangelista zna, oni koji imaju najmanje često su spremni da žrtvuju najviše da bi kupili hrišćanske knjige. U bogatim naseljima teško je prodavati knjige zato što su ljudi koji tu žive zadovoljni onim što imaju, i često ne osećaju potrebu za Bogom kao oni koji imaju manje od njih. Isto se događa i na mnogo višem nivou: Crkva često najbrže raste u vreme ekonomskih i društvenih nemira. Zar oni pojedinci koji se suočavaju sa velikim pitanjima, često nisu otvoreniji za nadu predstavljenu u izveštaju o Isusu od onih koji smatraju da im u životu sve ide dobro?

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 2,5.6. Kako Jakov proširuje motiv o kome je pisao u prethodna četiri stiha?

Na osnovu ovog teksta možemo zaključiti da su u Crkvi verovatno postojale velike nesuglasice između bogatih i siromašnih. Bog je izabrao siromašne koji su, iako odbačeni od sveta, bili »bogat i veri«, dok su bogati koristili svoje bogatstvo da »tlače« siromašne. Taj problem iskorišćavanja siromašnih od strane bogatih, bio je raširen u to vreme. Što je bilo još gore, rimski zakon je odobravao diskriminaciju siromašnih u korist bogatih.

»Pripadnici niže klase, za koje su smatrali da deluju iz ličnih ekonomskih interesa, nisu mogli da iznesu optužbe protiv pripadnika više klase; zakoni su propisivali oštrije kazne za pripadnike nižih klasa nego za prestupnike iz viših.« (Kreg S. Kiner, *The IVP Bible Background Commentary: New Testament*, str. 694)

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 2,7. Kakav važan zaključak Jakov donosi ovde u vezi sa uticajem takvog rđavog ponašanja?

Njihovo rđavo ponašanje zaista predstavlja hulu na Isusovo »dobro ime«. Rđava dela loša su sama po sebi, a ono što ih čini još gorim i težim je kada ih čine oni koji priznaju Isusovo ime. Još gori bi bili oni koji, u Isusovo ime, koriste svoje bogatstvo i silu da steknu prednost nad drugima u Crkvi, što često stvara podele i sukobe. Zato, treba da budemo pažljivi da naše reči i dela odgovaraju »dobrom imenu« kojim se predstavljamo.

VOLETI SVOJE BLIŽNJE

Pročitajte tekstove koji potiču iz Jakovljeve poslanice 2,8.9; 3. Mojsijeve 19,17.18. i Jevanđelja po Mateju 5,43-45. Koja važna poruka je ovde istaknuta?

Jakov naziva Božji zakon »carskim zakonom« (Jakov 2,8) zato što je to zakon »Cara nad carevima«. (Otkrivenje 19,16) Zakon Njegovog carstva detaljno je obrazložen u Propovedi na Gori (Matej 5-7), koja obuhvata prvi od devet stihova u Novom zavetu, koji nas pozivaju da treba da volimo svoje bližnje.

Isusove reči zabeležene u Jevanđelju po Mateju 5,43. otkrivaju kako je tekst iz 3. Mojsijeve 19,18. bio shvaćen u to vreme. U zapovestima koje prethode tom stihu upotrebljen je sinonim za bližnjeg: bilo je zabranjeno mrzeti »brata svojega« (3. Mojsijeva 19,17) i »nositi srdnje na sinove naroda svojega«. (3. Mojsijeva 19,18)

Najverovatnije da su ove zapovesti tumačene tako da je u redu biti ljut ili mrzeti one koji nisu Izrailjci, zato što oni nisu bili posebno spomenuti u ovim tekstovima iz 3. Mojsijeve. Ljudi koji nisu bili Izrailjci, takođe, su smatrani neprijateljima. Sada znamo da je takav stav postojao u kumranskoj zajednici, grupi pobožnih Jevreja koji su se odvojili od ostatka naroda. Oni su bili učeni da mrze »decu tame« i »ljude pakla«, kojima su pripadali ne samo stranci, već i Izrailjci koji su odbacivali učenja zajednice.

»Greh je najveće od svih zala, i naše je da imamo sažaljenja i pomognemo grešniku. Postoje mnogi koji greše i koji osećaju svoju sramotu i svoje bezumlje. Oni žude za rečima ohrabrenja. Posmatraju svoje greške i zablude, dok skoro ne zapadnu u očajanje. Ove duše ne treba zanemariti. Ako smo hrišćani, nećemo proći pored njih na drugu stranu, držeći se što je dalje moguće od onih kojima je najpotrebnija naša pomoć. Kada ugledamo ljudska bića u nevolji bilo zbog ucveljenosti ili greha, nikada ne smemo da kažemo: »To me se ne tiče.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 504. original)

Isusov život je najveći primer nesebične ljubavi prema nedostojnima i onima koji ne uzvraćaju ljubavlju. Kako možemo da naučimo da izražavamo takvu ljubav prema onima koje smatramo nedostojnima i koji nam ne uzvraćaju ljubavlju? Zašto je, na kraju, potpuno predanje i umiranje sebi jedini odgovor?

SAV ZAKON

Pročitajte tekst u Jakovljevoj poslanici 2,10.11. Sada pročitajte tekstove navedene u sledećoj tabeli i odredite da li naglašavaju »sav Zakon«, »Zakon ljubavi« ili oba.

	SAV ZAKON	ZAKON LJUBAVI
Matej 5,18.19.		
Matej 22,36-40.		
Rimljanima 13,8-10.		
Galatima 3,10.		
Galatima 5,3.		
Galatima 5,14.		

Nama je teško da shvatimo koliko su Isusova učenja o Zakonu bila određena. Pobožni Jevreji tadašnjeg vremena (i mnogi danas) nisu mogli da tvrde da drže Zakon ako ne drže sve zakone zabeležene u Mojsijevim knjigama, kojih je bilo oko 613.

Pitanje koja je zapovest najvažnija (Matej 22,36) verovatno je postavljeno Isusu sa namerom da Mu postave zamku. Međutim, iako je Isus potvrdio da je svako »slovice« Zakona (Matej 5,18) važno, takođe je učio da su ljubav prema Bogu i bližnjima najvažnije zapovesti zato što obuhvataju sve ostale.

Isusovo učenje, takođe, ukazuje da se poslušnost ne može pokazati u praznom prostoru. Ona je uvek povezana sa odnosima, ili je beznačajna. Drugim rečima, ako dajem desetak zato što se plašim da ću biti izgubljen ako to ne činim, tu ne postoji nikakav odnos. Sa druge strane, ako dajem desetak iz zahvalnosti za sve što mi je Bog dao, onda se moja dela temelje na mom odnosu sa Bogom.

Isus je, takođe, govorio o onome što je »pretežnije« u Zakonu kao što su »pravda, milost i vjera«. (Matej 23,23) Sve ovo prikazuje odnose – sa Bogom i drugim ljudima. Jakov, zato, ne govori ništa drugačije od Isusa i Pavla: svaki prestup Božjeg zakona do određene mere uništava naš lični odnos sa Bogom i bližnjima. Zato se tu ne radi o činjenici da je potrebno da imamo dovoljno dobrih dela koja će prekriti rđava. To je poslušnost u praznom prostoru, postupanje po kome kao da se sve okreće oko nas. Suprotno tome, kada upoznamo Isusa, počinjemo svoju pažnju da usmeravamo od sebe prema Bogu i službi drugima.

Koliko vaša poslušnost potiče iz ljubavi prema Bogu i bližnjima, a koliko iz osećanja dužnosti? Da li je raditi iz dužnosti uvek pogrešno? Možda prema nekoj osobi ne osećate ljubav, ali joj pomažete samo zato što znate da je ta pomoć zaista potrebna. Da li je nešto pogrešno u tome?

OSUĐENI ZAKONOM

Pročitajte tekst u Poslancima apostola Jakova 2,12.13. (Vidi: Jovan 12,48; Rimljanima 2,12.13; 2. Korinćanima 5,10; Otkrivenje 20,12.13) Kako ovi stihovi govore o sudu?

Ništa nije jasnije od učenja da će nam biti suđeno prema delima, dobrim i zlim. U isto vreme, Biblija je, takođe, jasna da smo verom u Isusa pokriveni Njegovom pravdom.

Ovo pokrivanje obuhvata dva vida: oprostjenje (opravdanje) i poslušnost (posvećenje). »Kako, dakle, primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u Njemu.« (Kološanima 2,6); i »Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste.« (Galatima 3,27)

Često se kaže da nam neće biti suđeno samo po onome što smo činili, već i po onome što nismo. Iako je ovo istina, mnogi ne znaju šta to tačno znači. Ovde se ne radi o tome da treba da učinimo nešto više. Takvo shvatanje neposredno uvodi u obeshrabrenje i poraz. Zapazite kako Jakov to opisuje u prvoj polovini 13. stiha: »Jer će onome biti sud bez milosti koji ne čini milosti.« U pitanju je, dakle, određivanje značenja reči »činiti« zasnovano na odnosima.

Ako o tome previše razmišljamo, možemo postati opterećeni sudom i u očajanju odustati od svega. Međutim, to ne znači rečenica: »Bojte se Boga... jer dođe čas suda Njegova.« (Otkrivenje 14,7) Mi se uvek moramo oslanjati na Isusovu pravdu, čije su zasluge naša jedina nada na sudu. Ljubav prema Bogu, koji nas je spasao svojom pravdom, treba da bude vrednost koja će nas podstaknuti da činimo sve ono na šta nas je pozvao.

U isto vreme, opomene o sudu u Bibliji date su za naše dobro, da se ne bismo uljuljali u lažno osećanje sigurnosti. Apostol Jakov zato kaže: »I hvali (slavi pobjedu nad sudom) se milost na sudu.« (Jakov 2,13) Moramo da zapamtimo njegove reči, naročito u dodiru sa onima koji su pali u najteže grehe.

Da li ste ikada, kada ste očekivali osudu, jer ste napravili veliku grešku, primili milost i oprostjenje? Kako ste se osećali? Kako možete biti sigurni da nećete to zaboraviti, kada neko drugi napravi veliku grešku?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Suočavanje sa izveštajem o svom životu« u knjizi Elen Vajt *Velika borba*, str. 479-491. original; i 24. poglavlje str. 429-440.

»Bog nas je pred ljudima i anđelima priznao za svoju decu; molimo se da ne obesvetimo to 'dobro ime kojim ste se nazvali'. (Jakov 2,7) Bog vas šalje u svet kao svoje predstavnike. Svakim postupkom u životu treba da objavljujemo Božje ime... Ovo možemo postići samo prihvatanjem Hristove blagodati i pravednosti.« (Elen Vajt, *Misli sa gore blagoslova*, str. 107. original)

»Preko Hrista pravednom Bogu je omogućeno da oprostí bez žrtvovanja ijednog slovcá uzvišene svetosti.« (Komentari Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 7. tom, str. 936)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Gandi se pridružio mišljenju mnogih kada je rekao: »Volim Hrista, ali ne volim hrišćane. Hrišćani se toliko razlikuju od Hrista.« Nažalost, nije teško shvatiti zašto je to rekao? Naravno, veoma lako primetimo šta su drugi činili u Hristovo ime, zato moramo da pogledamo u sebe i ono što smo mi učinili u Isusovo ime? Koliko dobro Ga otkrivamo svetu oko sebe?**
- 2. Da li je vaša mesna crkva mesto na kome ljudi osećaju da su cenjeni i poštovani bez obzira na poreklo, društveni položaj, itd.? Ako ne, šta možete da promenite?**
- 3. Jedno je voleti svoje bližnje, ali šta znači voleti Boga? Razgovarajte u razredu o tome šta znači voleti Boga, zašto Ga volimo i kako izražavamo tu ljubav?**
- 4. »Hvali se milost na sudu.« Šta to znači u praktičnom smislu, na primer, kada treba da se suočimo sa onima koji greše? Kakva je vrsta ravnoteže ovde potrebna?**

DELOTVORNA VERA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 2, 14-26; Rimljanima 3,27.28; Titu 2,14; 2. Korinćanima 4,2; Rimljanima 4,1-5; Isus Navin 2,1-21.

Tekst za pamćenje. »Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez (dobrih) djela mrtva.« (Jakov 2,26)

Bio je uspješan lekar i starešina u crkvi koja je imala nekoliko stotina vernika. Davao je dosta novca za velike crkvene projekte, i svojom velikodušnošću podsticao druge da budu darežljivi. Bio je i dobar govornik. Kada je propovednik bio odsutan, on je propovedao, i svi su nestrpljivo očekivali njegove teološki duboke, iskrene, duhovne poruke.

Onda je jednoga dana istina izašla na videlo. Jedne Subote nije došao u crkvu i svi su mislili da je otišao na odmor. Međutim, pronađen je mrtav u svom stanu od prekomerne doze rekreativne droge.

Još teže je i zapanjujuće bilo saznanje da je u njegovoj spavaćoj sobi pronađeno na desetine pornografskih časopisa. Vernici su bili skrхани, naročito mladi, kojima je bio uzor. Iako sud moramo da preputimo Bogu, njegovi postupci svakako dovode u pitanje stvarnost njegove vere.

Šta je suština? Iako smo spaseni verom, u svom hrišćanskom životu ne možemo da razdvojimo veru i dela što je važna, ali često pogrešno shvaćena istina o kojoj apostol Jakov govori u svojoj poslanici.

MRTVA VERA

»Kakva je korist, braćo moja, ako ko reče da ima vjeru, a djela nema? Zar ga može vjera spasti.« (Jakov 2,14) Kako shvatamo ovaj stih u okviru spasenja verom? Pročitajte: Jakov 2,15-17; uporedite: Rimljanima 3,27.28; Efescima 2,8.9.

Vera bez dela. Apostol Jakov na upečatljiv način opisuje ovu vrstu lažne vere (Jakov 2,15.16). Kao što smo već videli, poslušnost se u Poslanici apostola Jakova tiče odnosa. Kako se odnosimo prema bratu ili sestri u crkvi koji su u potrebi? Reči nisu dovoljne. Ne možemo samo da kažemo: »Idi u miru. Bog će se postarati«, kada je Božja volja da mi budemo oruđa koja će pomoći bratu ili sestri.

Naravno, potrebe mogu biti mnogobrojne, i ne možemo odgovoriti na sve. Međutim, postoji načelo koje se zove »sila jednoga«. Mi smo Isusove ruke i noge, i možemo pomoći jednoj po jednoj osobi. U stvari, tako je Isus obično činio. U Jevandelju po Marku 5,22-34. čovek čija je kćer bila na samrti obratio se Isusu za pomoć. Na putu do njegovog doma, jedna žena prišla je Isusu i dodirнула Njegovu haljinu. Nakon isceljenja Isus je mogao da nastavi dalje, a žena bi otišla radujući se. Međutim, Isus je znao da joj je bilo potrebno više od fizičkog izlječenja. Zato je zastao i odvojio vreme za nju da bi naučila da bude svjedok za Njega, da širi dalje ono što je primila. Tada je izgovorio iste reči zapisane u Jakovu 2,6: »Idi s mirom.« (Marko 5,34) Međutim, za razliku od reči zabeleženih u Jakovljevoj poslanici, u ovom slučaju one su imale pravo značenje!

Kada prepoznamo neku potrebu, ali ne učinimo ništa u vezi sa njom, propuštamo priliku da pokažemo svoju veru. Čineći tako, naša vera slabi i postaje nedelotvorna. To se događa zato što je vera bez dela mrtva. Jakov to još snažnije opisuje: vera je već mrtva. Da je živa, bilo bi i dela. Ako njih nema, u čemu je onda smisao? Jakov na kraju 14. stiha postavlja pitanje o ovoj nedelotvornoj i bezvrednoj veri. U grčkom jeziku je to mnogo snažnije izraženo nego u većini prevoda: »Zar ga može vjera spasti?« Odgovor koji Jakov očigledno očekuje od nas je: »Ne«.

Kako kroz dela možemo bolje da izražavamo svoju veru, čuvajući se zabluda da nas naša dela spasavaju?

SPASONOSNA VERA

Pročitajte tekst u Poslanici apostola Jakova 2,18. Šta je suština onoga o čemu Jakov ovde govori? Kako veru pokazujemo svojim delima?

Jakov koristi uobičajenu retoričku tehniku po kojoj istupa mogući prigovarač. U ovom slučaju prigovarač pokušava da postavi granicu između vere i dela ukazujući na činjenicu da dokle god osoba ima jedno ili drugo, sve je u redu. Međutim, suština onoga što apostol Jakov pokušava da kaže jeste da hrišćani ne mogu da se nadaju da će biti spaseni verom bez odgovarajućih dela: »Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja ću tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh.« (18. stih)

Gljučna ideja naglašava da ne spasma bilo kakva vera. Prava vera, spasonosna vera, ogleda se u dobrim delima. Isto tako, za dela možemo reći da su dobra dela samo ako izviru iz vere. Vera i dela su nerazdvojni pojam. Poput dve strane na novčiću, jedna ne postoji bez druge. Prvo se javlja vera, a ona zatim vodi do odgovarajućih dela.

Razmotrite stav apostola Pavla prema delima iskazanim u Efescima poslanici 2,10; 1. Solunjanima 1,3; 1. Timotiju 5,25; Titu 2,14. Zašto su dobra dela toliko važna?

Apostol Pavle nije bio protiv dobrih dela. Bio je protiv dela kao sredstva spasenja (vidi: Galatima 2,16). U stvari, Pavle je rekao da su pod kletvom oni koji smatraju da će delima zakona biti spaseni, zato što niko ko pokušava da bude spasan držanjem Zakona zapravo ne uspeva da ga drži (Galatima 3,10). Poslušnost je moguća samo preko dara Svetog Duha.

»Ako čovek svojim dobrim delima ne može da zasluži spasenje, onda ga u potpunosti primamo milošću, prima ga čovek grešnik zato što prima i veruje u Isusa. Ono je u potpunosti besplatan dar. Opravdanje verom je izvan svake rasprave. Svaka rasprava završava se čim postane jasno da zasluge palog čoveka stečene njegovim dobrim delima nikada ne mogu da mu omoguće večni život.« (Elen Vajt, *Faith and Works*, str. 20)

Zašto važna vest da delima ne možemo da zaslužimo put u Nebo treba da nas motiviše da iz ljubavi prema Bogu činimo sva dobra dela koja su u našoj moći?

»VERA« PALIH ANĐELA

Postoji samo još jedan način da bez dela »dokažemo« iskrenost svoje vere: svojim učenjima. Ako verujem u ispravna učenja, onda imam veru, zar ne?

Pročitajte: 2. Korinćanima 4,2; 1. Timotiju 2,4; Jakov 5,19.20; 1. Petrova 1,22; 1. Jovanova 3,18.19. Kako ovi tekstovi ističu važnost poznavanja istine?

Nema sumnje da intelektualno poznavanje istine ima svoj značaj i da zauzima veoma važno mesto. Ipak, to znanje, samo po sebi, nije dovoljno da pokaže da čovek ima spasonosnu veru.

Koje upozorenje postoji u tekstu iz Jakovljeve poslanice 2,19. o lažnom shvatanju prave vere?

Osnovna izjava o veri u Starom zavetu nalazi se u 5. Mojsijevoj 6,4: »Čuj, Izrailju: Gospod je Bog naš jedini Gospod.« Poznat kao Šema (Shema; zbog jevrejske reči kojom počinje), ovaj stih jasno i sažeto prikazuje veru u jednog Boga. Sva druga biblijska učenja potiču iz ove osnovne istine.

Međutim, čak i pali anđeli veruju u tu istinu. U stvari, oni je dobro znaju! Pa ipak, kakva im je korist od toga? Oni drhte u Božjem prisustvu, kao i prilikom susreta sa Isusom, kada im je zapovedio da izađu iz ljudi koje su zaposeli (Marko 3,11; 5,7).

Intelektualna vera koja nema uticaja na naše ponašanje je beskorisna; u stvari, to je ista vera koju i pali anđeli imaju, pali anđeli koji ulažu svoje napore da nas obmanu pogrešnim učenjima i lažima. Kao i u Izrailju u Isusovo vreme, pali anđeli ohrabrivaju ljude da poveruju u njihove obmane koje se temelje na ljudskoj želji da se drže nemoralnog i nepravednog ponašanja: »A Duh razgovijetno govori da će u posljednja vremena odstupati neki od vjere slušajući lažne duhove i nauke đavolske.« (1. Timotiju 4,1)

Vera mora biti ispoljena u našem životu, u suprotnom ona nije spasonosna vera, već »vera palih anđela«, koja nas neće spasiti kao što neće ni njih.

AVRAMOVA VERA

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 2,21-24. i uporedite sa tekstom iz Rimljanima 4,1-5.22-24. Kako je Avramova vera opisana u ovim stihovima, i na čemu se temelji opravdanje?

Zanimljivo je da i Jakov i Pavle navode tekst iz 1. Mojsijeve 15,6. ali kao da su došli do različitih zaključaka. Avram se prema Jakovu opravdao delima, a Pavle u Rimljanima 4,2. kao da jasno odbacuje takvu mogućnost (uporedi sa 24. stihom).

Međutim, neposredan kontekst 4. poglavlja Rimljanima poslanice bavi se time da li je obrezanje neophodno za opravdanje; odnosno, da li neznabošci moraju da postanu Jevreji da bi bili spaseni (Rimljanima 3,28-30). Pavle pokazuje da je Avramova vera, ne njegovo »delo« obrezanja, bila osnova opravdanja, zato što je Avram verovao pre nego što je bio obrezan. Avramovo obrezanje bilo je spoljašnji znak unutrašnje vere (Rimljanima 4,9-11). Međutim, sama dela, čak i obrezanje, nisu dovoljna da bi čovek bio opravdan, zato što samo oni »koji hode stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama« (Rimljanima 4,12), biće opravdani.

Da li je ovo zaista toliko drugačije od onoga što Jakov kaže? Pavle čak koristi isti »dokaz« Avramove vere kao i Jakov (vidi: Rimljanima 4,17-21). Avram je verovao da Bog može da vaskrsne Isaka zato što On »oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest«. (17. stih; uporedi sa Jevrejima 11,17-19) Pavle, takođe, opisuje spasonosnu veru i kaže: »I znadijaše jamačno da što On obeća kadar je i učiniti.« (Rimljanima 4,21) Ukratko rečeno, vera kojom imamo poverenja da Bog održava svoja obećanja i kojom se poslušno oslanjamo na Njegovu reč je spasonosna vera. Ta dela nisu »dela zakona«, već »dela vere«. Ili, kako je Jakov to rekao: »Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savršu se vjera?« Jakov (2,22)

Mnogi naglašavaju važnost i vere i dela, ali čak i u tom slučaju pravi se razlika među njima, bar do određene mere. Prava vera je »vjera koja kroz ljubav radi«. (Galatima 5,6) Dobra dela nisu samo spoljašnji znak vere; ona su pokazivanje vere na delu. Avramova vera u Boga koji je stvorio život nadahnula ga je da bude poslušan Bogu i žrtvuje svog sina jedinca, Isaka. Prema Jakovljevim rečima, vera se usavršava poslušnošću.

Kakvo je vaše iskustvo sa činjenicom da su dela (ili njihov nedostatak) posledica vere?

»A tako i Rava bludnica ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugim putem?« (Jakov 2,25) Pročitajte tekst u Knjizi Isusa Navina 2,1-21. Kako možemo da shvatimo ovaj primer u okviru spasenja verom?

Prema tekstu iz Jevrejima poslanice 11,31. stanovnici Jerihona bili su nevernici. U mnogim savremenim prevodima opisani su kao »neposlušni«. Stanovnici Jerihona čuli su za upečatljive pobeđe izrailjskog naroda nad Madijancima i Amorejima, tako da su bili svesni sile izrailjskog Boga. Božji sud nad Izrailjem kod Valfegora pokazao je ljudima u Jerihonu Njegovu svetost kao i Njegovu odbojnost prema idolopoklonstvu i moralnoj nečistoti: »Svi ti događaji bili su poznati stanovnicima Jerihona, a mnogi među njima delili su Ravino uverenje...« (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 492. original), ipak odbili su da postupe u skladu sa njim.

Rava nije bila spasena zbog svog nečasnog života, već uprkos njemu. Verovala je u pravog Boga, i postupila po veri štiteći uhode koje je Isus Navin poslao. Takođe, postojali su određeni uslovi: poslušala je uputstvo uhoda da priveže crvenu vrpču na svoj prozor, što je ukazivalo na krv poprskanu po dovratnicima u izrailjskim domovima u vreme izlaska iz Egipta (vidi: 2. Mojsijeva 12,21-24). Iako daleko od savršenog, Ravin život je primer vere koji pokazuje stvarnost Božjeg praštanja i milosti prema svakome ko je spreman da iskorači u svojoj veri i sve poveri Božjim rukama.

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 2,26. Kako ovaj tekst ukratko iznosi odnos između vere i dela?

Kao što je telo mrtvo bez daha života, tako je vera bez dela mrtva. Zatim, bez prave vere svaka »poslušnost« samo će umnožiti »mrtva dela« (Jevrejima 6,1; 9,14), koja su beznačajna u Božjim očima.

Bludnica spasena verom? Da je to jedini primer spasenja verom koji imamo, koji pogrešan zaključak bismo mogli da donesemo? Ipak, kakvu nadu za svoj život pronalazimo u toj priči?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Kada svoje ja u potpunosti stavite u stranu, tada možete da steknete nova i bogata iskustva. Zapažćete sopstvene nesavršenosti kada priđete podnođu krsta, i dok budete posmatrali Hristovu savršenost, uvidećete beznačajnost svoga ja.

Hristos će se onima koji gledaju u Njega pokazati kao savršenstvo privlaćne ljupkosti; onda će Njegov karakter biti utisnut u njihov um i srce i otkriven u njihovom karakteru. Božanski um treba da bude utisnut u srce i pokazan u životu. Priđite Isusu u svojoj potrebi, molite se živom verom, ćvrsto se uhvatite za silnu Božju ruku, verujte, i samo verujte, i videćete spasenje Božje. Ako su vam potrebne pouke, Bog će vas ućiti; ako vam je potrebno vodstvo, On će vas povesti do izvora žive vode.« (Elen Vajt, *Testimonies to Southern Africa*, str. 26)

ZA RAZGOVOR:

1. Proćitajte još jednom 2. poglavlje Jakovljeve poslanice. Koja je važno poruka data onima koji se, kad je spasenje u pitanju, oslanjaju samo na zasluge Hristove pravde?

2. Neki smatraju da Jakov na drugaćiji naćin govori o veri i delima nego Pavle, i da Jakovljeve reći treba da tumaćimo na njemu svojstven naćin. Šta je pogrešno u takvom naćinu razmišljanja? Zašto je, u ovom slućaju, naroćito važno da imamo na umu šta drugi tekstovi govore o veri i delima? U stvari, u vreme protestantske reformacije, katolićke apologete ćesto su pribegavali Jakovljevoj poslanici da bi Katolićku crkvu branili od protestantizma. Kako nam to pokazuje koliko je važno da gradimo svoje ućenje na svim tekstovima koje imamo na raspolaganju?

3. Ćesto se kaće da vera i dela treba da budu u »ravnoteži«. U svetlosti ove pouke, da li se slaćete sa ovom izjavom? O svom odgovoru razgovarajte sa ostalim ćlanovima razreda.

4. Zašto se u Jakovljevoj poslanici (ili ostatku Novog zaveta) ne spominje Avramov nedostatak vere u vezi sa Ismailom ili Ravino laganje? Kako nas ta ćinjenica ući o tome šta znaći biti pokriven Hristovom pravdom?

UKROTITI JEZIK

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 3,1-12; 5. Mojsijeva 6,6,7; Luka 9,51-56; Priče 16,27; Matej 7,16-18.

Tekst za pamćenje: »Jer ćeš se svojim riječima opravdati, i svojim ćeš se riječima osuditi.« (Matej 12,37)

Reči imaju ogromnu silu. »Zgodne riječi« (Priče 25,11) – reči hvale, poezije, priče mogu snažno da oblikuju čovekov život. Ono što izgovorimo može da vrši uticaj danima, čak i godinama. Deca, na primer, upijaju reči kao sunderi. Zato tečno progovore jezik koji slušaju dok odrastaju. To je, takođe, razlog zašto ono što čuju o sebi može da nagovesti njihov budući uspeh ili neuspeh. Način govora roditelja, što je nekad dobro, a nekad ne, deca usvajaju i razvijaju.

Pisana reč, takođe, ima silu, čak i trajniju. Najsilnija od svih je Božja reč. Razmislite o sledećem: »Riječ je Tvoja žizak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj« (Psalam 119,105); »U srce svoje zatvorio sam riječ Tvoju, da Ti ne griješim.« (Psalam 119,11) Isus je skrenuo pažnju svojih učenika sa ovozemaljskih blagoslova na nešto mnogo važnije: »Riječi koje vam Ja dadoh duh su i život su.« (Jovan 6,63)

Reči mogu da pruže mir i sigurnost ili da zatruju i pokvare. Koliko često ste rekli nešto što ste kasnije poželili da povučete?

Ove sedmice, kao što ćemo videti, Jakov će reći nešto važno o rečima.

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 3,1. Šta Jakov ovde govori o odgovornosti?

Učitelji u Crkvi i hrišćanskim školama imaju posebno veliku odgovornost zato što oblikuju um i srce mladih, vršeći dugotrajan uticaj, pod kojim se podrazumeva i onaj koji se širi na mnoge druge izvan njihove neposredne sfere uticaja. Što više znamo, odgovorniji smo za primenjivanje i prenošenje znanja.

Na ulazu u biblioteku »Tindejl haus« u Kembridžu, u Engleskoj, stoji tabla kao podsetnik svim učenim ljudima koji tu dolaze: »Početak je mudrosti strah Gospodnji.« (Priče 9,10) Čovek nije merilo svih stvari; Bog jeste, i svako pravo obrazovanje počinje i završava se Njim. Nažalost, kako se znanje umnožava, zavisnost od Boga slabi. Na primer, u velikoj meri vlada mišljenje da nauka deluje nezavisno od Boga. Neki teolozi, u težnji da steknu verodostojnost, takođe, mogu da upotrebe metode koji ostavljaju malo ili nimalo mesta za veru. Kao posledica toga, vera biva postepeno istisnuta iz umova i srca i učitelja i učenika. Međutim, dokle god je učiteljima i učenicima najvažnije sticanje obrazovanja za večnost, ne samo za ovaj svet, učenje će biti dragoceno i nadahnjujuće ulaganje truda.

Apostol Pavle je, takođe, shvatio ovu odgovornost, jer je obučavao i određivao vođe u crkvama koje je osnivao (Dela 14,23, uporedi: Titu 1,5). On je dao uputstva i Timotiju da čuva Božje stado od neiskusnih i nerazumnih pastira (vidi: 1. Timotiju 1,3-7; 3,2-6; 6,2-5; 2. Timotiju 2,14.15), upozoravajući da se neki »svagda uče, i nikad ne mogu da dođu k poznanju istine«. (2. Timotiju 3,7)

Roditelji nose veliku odgovornost u poučavanju svoje dece, koja dalje vrše uticaj na druge. Svi mi, u stvari, primerom koji dajemo, možemo da vršimo duboki uticaj na ljude oko sebe. Koliko je važno, onda, da tražimo Božju mudrost, koju nam je obećao (Jakov 1,5), da bismo mogli da idemo Njegovim putevima i vršimo božanski uticaj. Svi vršimo uticaj na druge, dobar ili rđav.

Razmislite o onima koji su, na pozitivan način, izvršili uticaj na vas. Šta su učinili? Kako su izvršili taj uticaj? I, što je još važnije, kako možete isto da učinite za druge?

SILA REČI

»Jer svi pogrješujemo mnogo puta.« (Jakov 3,2) Kakav nov pristup, naročito kada uzmemo u obzir da je Jakov naglašavao važnost ponašanja! Ipak, priznanje naše »prave« potrebe ne zamračuje naše verovanje u Božji ideal koji ima za nas kao Njegovih predstavnika na Zemlji.

»Ali ko u riječi ne pogrješuje, onaj je savršen čovjek, može zauzdati i sve tijelo.« (2. stih) Dati oblik uslova u grčkom jeziku ukazuje da je moguće ne grešiti u rečima. Važnost reči teško može biti precenjena. Misli vode rečima, koje zatim vode delima. Reči, takođe, pojačavaju značenje naših misli. Tako, one ne samo da utiču na ono što činimo, već i šta drugi čine. Mi smo međusobno povezani preko jezika.

U toku ove sedmice proučavaćemo nekoliko primera u kojima je prikazana sila jezika. Prva tri naglašavaju kako nešto malo, može da dovede do velikih posledica: uzdama možemo da upravljamo konjem, kormilom možemo da upravljamo brodom, a jedna varnica može da zapali čitavu šumu.

Koje pozitivne vrste »sile reči« nalazimo u Pismu? Vidi: 5. Mojsijeva 6,6,7; 23,23; Psalam 40,3; Priče 10,20.21; 12,25; Malahija 2,6.7; Luka 4,22, Rimljanima 10,6-8.

Mala deca podložna su uticaju, ali poput drveća, koje u toku rasta postaje čvršće i stabilnije, deca sve više odolevaju promenama kako rastu. Svi smo mi na neki način učitelji, bilo u domu ili u crkvi. Budući da naše reči imaju veliku silu, važno je da svakoga jutro okupamo svoje misli u Božjoj reči. Šta hrani naše misli i reči: Božji Duh ili neki drugi izvor? Ne smemo da potcenimo velike promene koje su moguće delovanjem Božje reči (Psalam 33,6; uporedi: 2. Korinćanima 4,6), za razliku od drugih izvora.

Reči imaju veliku silu, jer samo u nekoliko rečenica, možete uništiti jednu osobu, možda za ceo život. Sa druge strane, ohrabrujuće reči mogu da uzdignu nekoga, sa možda isto tako trajnim uticajem.

Da imate dinamit u svojim rukama, koliko biste bili pažljivi? Šta vaš odgovor govori o tome kako treba da se ophodite sa nečim isto tako moćnim kao što je dinamit?

»MALE« STVARI SU ZAPRAVO VELIKE

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 3,3-5. Šta ove dve slike imaju zajedničko, i kako se one odnose prema jeziku?

I uzde i kormilo su veoma mali u odnosu na pojam kojim upravljaju. Ipak, blagim pokretom ruke, i konj i brod mogu da krenu u drugom pravcu. »A tako je i jezik mali ud, i mnogo čini.« (5. stih) Drugim rečima, reč, pogled ili postupak mogu izgledati neznatni, ali mogu pretvoriti prijatelja u neprijatelja ili rđave prilike pretvoriti u dobre. »Odgovor blag utišava gnjev, a riječ prijeka podiže srdnju.« (Priče 15,1) Zamislite konja koji galopira i brod koji se punom brzinom kreće kroz vodu, ali u pogrešnom pravcu. Ako se nešto kreće većom brzinom, to se više udaljava od željenog odredišta. Tada je najbolje stati i okrenuti se što je pre moguće. Isto važi i za naše reči. Ako razgovor postaje neprimeniji, što pre zastanemo, to bolje.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Luki 9,51-56. Kako je Isus odgovorio na predlog učenika? Do čega je to dovelo, i koje pouke možemo izvući iz ovog događaja?

Iako su učenici svoj predlog izneli imajući na umu biblijski događaj (2. O carevima 1,10.12), Isus je odbacio njihov predlog. Njegov prekor korenito je promenio prilike. Opis se završava isticanjem da »otidoše u drugo selo«. (Luka 9,56) Isus je odbacivanje od strane stanovnika jednog samarjanskog sela pretvorio u poučno iskustvo za svoje sledbenike. Na vrhuncu nekog događaja, kada se osećanja uzburkaju i podstaknu nas da se branimo, možemo se setiti Isusovog primera, i u prenesenom smislu, otići »u drugo selo«.

»Kao što kapi vode čine reku, male stvari čine život. Život može biti mirna i tiha reka, u kojoj možemo uživati, ili ustalasana voda koja izbacuje blato i prljavštinu.« (Elen Vajt, *That I May Know Him*, str. 209)

Koje »male« stvari u vašem životu koje, što više razmišljate o njima, možda i nisu tako »male«?

KONTROLA ŠTETE

Svi smo to doživeli. Nešto što smo rekli bilo je preuveličano, do te mere da više nije ličilo na ono što smo izgovorili. Kao što Jakov kaže. »Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže.« (3,5)

Pažljivo i uz molitvu pročitajte tekst u Poslanici apostola Jakova 3,6. Šta Jakov govori o sili jezika i naših reči da »pogane« sve što je u vezi sa nama? Zašto bi zbog ovog stiha trebalo da zadržimo pre nego što ista kažemo?

Iako pojam vatre, kada se upotrebi u prenesenom značenju, može da označi čišćenje (Isaija 4,4; Zaharija 13,9), češće se odnosi na uništenje (vidi: Isus Navin 6,24; 11,9.11; 1. Samuilova 30,3; Matej 7,19), kao i na razoran uticaj nesmotrenih reči (Priče 16,27; 26,21).

Ne samo da velika vatra može da se razgori iz jedne varnice, već može da velikom brzinom uništi i opustoši. Na isti način reči mogu da unište prijateljstvo, brak i ugled.

Greh se pojavio na Zemlji sa naizgled bezazlenim pitanjem (vidi: 1. Mojsijeva 3,1). I na Nebu je nastao na sličan način. Lucifer je »počeo da budi sumnju u zakone koji upravljaju nebeskim bićima«. (Elen Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 37. original) Zato nije preterivanje kada kažemo da jezik živi »zapaljujući se od pakla«. (Jakov 3,6)

Iako je istina da su jednom izgovorene reči izrečene za sva vremena i da ne možemo da ih potpuno povučemo, treba da učinimo sve da umanjimo štetu i ispravimo što možemo. Preduzimanje koraka da ispravimo grešku, takođe će nam pomoći da ne ponovimo istu grešku. Na primer, posle dobijanja otkrivenja od Boga, prorok Natan odmah se vratio k Davidu da ispravi ono što je rekao (vidi: 2. Samuilova 7,1-17). Petar je gorko plakao zato što je izdao Hrista i kasnije otvoreno pokazao iskrenost svog pokajanja (Jovan 21,15-17).

Iako »jezika niko od ljudi ne može pripitomiti« (Jakov 3,8), dat nam je savet: »Ustavlaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne riječi.« (Psalam 34,13) Samo nam Božji duh može pomoći da pazimo šta ćemo izgovoriti (vidi: Efescima 4,29-32).

Pročitajte tekst u Poslanici apostola Jakova 3,6-8. Zašto ovi stihovi treba da nas podstaknu da pažljivo govorimo? Kako možemo da ocenimo silu koje naše reči imaju na dobro, ili zlo?

BLAGOSLOVI I KLETVE

Pročitajte tekst u Jakovljevoj poslanici 3,9-12. Koju istinu Jakov otkriva koristeći sliku izvora, smokvinog drveta i vinove loze?

Ideja da iz hrišćaninovih usta izlaze i blagoslovi i kletve je, najblaže rečeno, uznemirujuća. Kako se, na primer, mogu pomiriti gledanje televizijskog programa nemoralnog sadržaja u toku sedmice i subotnog odlaska u crkvu i slušanja Božje reči u crkvi? Šta je sa onim ko svedoči o istini i divno govori o Isusu, a kasnije priča nepristojne šale? Ovi primeri treba da budu uznemirujući u duhovnom smislu zato što su suprotni onome što znamo da je ispravno. Isti čovek koji hvali Boga kasnije priča nemoralne šale? Šta nije u redu sa tim?

Jakov koristi sliku izvora. Kvalitet vode zavisi od njenog izvora, a vrsta drveta određuje plod (uporedi: Matej 7,16-18). Slično tome, ako je Božja reč usadna u nas, njeno delovanje biće očigledno u našem životu. Shvatanje ove istine oslobađa nas tereta da »dokazujemo« svoju veru, kao što ni izvoru čiste vode ne treba neki drugi dokaz osim vode koja teče iz njega.

Neko može da postavi pitanje: »Ako bismo se podsetili pada nekih posvećenih Božjih sledbenika (Mojsije ubija Egipćanina, David i Vitsaveja), zar to ne bi sa pravom dovelo u pitanje njihovu veru?«

Božja volja je, naravno, da ne grešimo (1. Jovanova 2,1). Međutim, još od pada Adama i Eve, Bog nam je omogućio oprostjenje ako zgrešimo, koje se temelji na veri u obećanu Žrtvu (uporedi: Psalam 32,1.2). Ipak, ostaje činjenica da greh donosi tugu, a poslušnost blagoslov. Mojsije je četrdeset godina proveo čuvajući ovce da bi zaboravio sve čemu je bio obučan i što ga je navelo da izvrši ubistvo, a David je patio zbog smrti deteta koje je rodila Vitsaveja, kao i zbog podeljenog doma koje je pretilo njegovom carstvu do kraja njegovog života. Nama mogu biti oprostjeni gresi kada ih učinimo; problem je, međutim, u tome što posledice tih grehova često ostaju, koje ne samo da deluju razorno na nas, već i na druge. Koliko je bolje da budemo na kolenima tražeći silu pobede nego da moramo da tražimo oprostjenje i molimo da šteta ne bude velika.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte tekst o sili govora u poglavlju »Talanti«, iz knjige Elen Vajt *Pouke velikog Učitelja*, str. 335-339. Svoje utiske podelite u svom subotnoškolskom razredu.

»Kada se nađemo u društvu onih koji se upuštaju u nerazborite razgovore, naša je dužnost, ukoliko to ikako možemo, da promenimo predmet razgovora. Pomoću Božje blagodati treba nenametljivo da uvedemo Reč ili da započnemo temu koja će razgovor usmeriti u dobrom pravcu...

Mnogo više nego što to činimo, treba da govorimo o dragocenim poglavljima iz svoga iskustva. Treba da govorimo o Božjoj milosti i dobroti, o nenadmašnim dubinama Spasiteljeve ljubavi. Naše reči treba da budu reči proslavljanja i zahvaljivanja. Ako su um i srce puni Božje ljubavi, to će se pokazati i u našim razgovorima. Tada nam više neće biti teško da govorimo o onome što ulazi u naš duhovni život. Uzvišene misli, plemenite težnje, jasno shvatanje istine, nesebične namere, težnja za pobožnošću i svetošću, sve to doneće svoj rod u rečima koje otkrivaju vrstu blaga koje se krije u riznici srca. Kada se Hristos bude tako pokazao u našem govoru, taj govor imaće snagu da zadobija duše za Njega.« (Elen Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, 337.338. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Problem upotrebe reči je, za većinu od nas, u tome što ih olako izgovaramo, često i pre nego što imamo priliku da razmislimo o tome šta ćemo govoriti. Obraćajući pažnju na ovu istinu, kako možemo dobro da razmislimo pre nego što nešto izgovorimo?**
- 2. Razmislite kako sila reči utiče i na vas lično. Pokušajte sledeće: Razgovarajte sa drugima što više o tome šta Bog čini u vašem životu, kako izliva svoje blagoslove na vas, kako vas vodi u iskušenjima, itd. Činite tako makar jedan dan, a zatim se zapitajte: Kako je ovo uticalo na moju veru?**
- 3. Šta mislite kako vaše reči otkrivaju drugima ono što se događa u vašem srcu? Da li one otkrivaju više nego što biste želeli? Ako biste snimili sve svoje reči koje ste izgovorili u jednom danu, a zatim ih još jednom preslušali, šta bi one otkrile o vama?**

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PONIZNOST NEBESKE MUDROSTI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 3,13-4,10; 5. Mojsijeva 4,6; Galatima 5,17; Jeremija 3,6-10.20; Dela 19,13-16; Psalam 24,3-6.

Tekst za pamćenje: »Ponizite se pred Gospodom, i podignuće vas.« (Jakov 4,10)

U mnogim srednjim i velikim preduzećima pojavljuje se »mentilitet srednjeg rukovodećeg osoblja«, kada radnici smatraju da imaju pravo na nešto što još uvek nemaju: viši ugled, veću platu, viši položaj, itd. Ovaj stav razvija se vremenom u kome zaposleni počne da teži unapređenju. Njegova odlika jeste laskanje upućeno onima koji donose odluke i nimalo pohvalna zapažanja o svojim kolegama, a sve to prožeto je duhom sebičnog suparništva.

Bilo bi lepo pomisliti da se sebično suparništvo pojavljuje samo u svetovnim organizacijama i da Crkva prema toj pojavi sasvim različito deluje. Nažalost, Sveto pismo ukazuje da među vernicima često vlada zemaljska »mudrost«.

Ove sedmice videćemo šta Božja reč govori o ovoj žalosnoj stvarnosti.

»Ko je među vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudroti.« (Jakov 3,13) »Krotost i premudrost?« Šta to znači?

Neki komentatori smatraju da se čitavo treće poglavlje Jakovljeve poslanice bavi time šta nekoga određuje (ili isključuje) da bude učitelj. Naravno, »mudri i pametni« izgledaju kao dobri kandidati, ali oblast delovanja je mnogo šira, jer obuhvata sve vernike. Mudrost koju Jakov ovde opisuje i kroz ostatak poslanice, nije prvenstveno intelektualna kategorija, tako cenjena od strane starih Grka i danas mnogih zemalja na zapadu. Mudrost se više ogleda u nečijem ponašanju i načinu života, kao što grčka reč *anastrophe*, koja se prevodi kao »ponašanje«, ukazuje na to (upotrebljena još u: 1. Timotiju 4,12; Jevrejima 13,7; 1. Petrovoj 1,15; 2,12). Naša dela i ponašanje svedoče o tome koliko smo mudri. Isus je isto učio govoreći: »Opravdaše premudrost djeca njezina.« (Matej 11,19)

Zanimljivo je da se samo na jednom mestu u Starom zavetu upotrebljava izraz »mudar i razuman«, kada Mojsije nalaže Izrailju da poštuje sve zakone koje je Bog dao: »Držite, dakle, i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći: Samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman.« (5. Mojsijeva 4,6)

Suprotno tome, »gorki« izvor spomenut u Jakovljevoj poslanici 3,11. stvara »gorku zavist i svađu« (14. stih) u Crkvi. Prevedena grčka reč *eritheia* odnosi se na »isključivo zanimanje za lične interese«. (Keslas Špik, *Theological Lexicon of the New Testament* (Hendrickson Publishers), 2. tom, str. 70) To je stav koji više podseća na sotonin stav koji je zauzeo na Nebu, nego kako bi hrišćani trebalo da se ponašaju na Zemlji. Ako se svesno ne opredelimo za izbor da umremo sebi i predamo svoju volju Gospodu, svi se možemo naći u opasnosti da izrazimo upravo takav stav na koji nas Jakov upozorava.

Razmišljajte više o izrazu »krotost i premudrost«. U kojim prilikama bi upravo sada u vašem životu ovakva mudrost bila korisna?

DVE VRSTE MUDROSTI

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 3,15.16. Kako Jakov opisuje zemaljsku mudrost? Kako se ova »mudrost« na uobičajen način pokazuje u svetu, ali i u Crkvi?

Mudrost koja je nama svojstvena je »zemaljska«, čak »đavolska«, i lišena Duha. To ne treba da nas iznenađuje. Solomun je davno govorio o putu koji se »čini čovjeku prav« kao i o onome koji je »put k smrti«. (Priče 14,12; 16,25) Ova mudrost je u svojoj suštini pogubna. Ako se ljubomora ili sebična ambicija neguju i izražavaju, prirodna posledica biće svađa i razdor, slično prilikama u Korintu (vidi: 2. Korinćanima 12,20. gde je upotrebjeno nekoliko sličnih reči).

Pročitajte tekstove iz Jakovljeve poslanice 3,17.18; Jevanđelja po Jovanu 3,3-7; Kološanima poslanice 3,1.2. Šta ovi tekstovi govore o »nebeskoj« mudrosti?

Iako Jakov nikada neposredno ne govori o Svetom Duhu, jasno je da je prisutna ideja o novorođenju. Apostol izgleda više voli da iz oblasti poljoprivrede upotrebljava poređenja o sejanju i donošenju roda, verovatno se oslanjajući na Isusove priče koje govore o »sejanju« reči u ljudsko srce, dok slušaju evanđeosku vest (vidi: Matej 13,3-9.18-23). Nebeska mudrost je »puna milosti«, kao i »dobrih plodova«. Kao što vidimo, uprkos tome što je u Jakovljevoj poslanici naglašena poslušnost i dobra dela kao rod vere, milost slavi pobeđu nad sudom (Jakov 2,13). Drugim rečima, oni koji su istinski mudri ne samo da će biti krotki i ponizni kao Isus, već i miroljubivi, nežni, milostivi, spremni da oprostite, neće kritikovati i osuđivati mane drugih.

Lako je krenuti putem ovoga sveta, zar ne? Ispitajte lično iskustvo: koliko zemaljska mudrost, za razliku od mudrosti sa Neba, utiče na to kako živite?

UZROK SUKOBA I SVAĐA

»Otkuda ratovi i raspre među vama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima?« (Jakov 4,1; uporedi sa Galatima 5,17) Kakav je sukob opisan u ova dva teksta?

Uvodni stih četvrtog poglavlja Jakovljeve poslanice opisuje vernike podejljene u unutrašnjim, oštrim sukobima. Postoji unutrašnji razlog za spoljašnje svađe u Crkvi: težnja za zadovoljstvima (reč upotrebljena u grčkom jeziku daje poznatu reč hedonizam). Ove grešne želje, koje Pavle u prenesenom smislu naziva »telo«, aktivno se bore protiv naših uzvišenih, duhovnih pobuda. Hrišćanski život suočava se sa dugotrajnom borbom koja, ako nije vođena »premudrošću odozgo« (Jakov 3,17), širi se u Crkvi i stvara duhovne teškoće među vernicima.

Pročitajte tekst iz Jakovljeve poslanice 4,2.3. Koje su posebne grešne želje spomenute, i kako one utiču na Crkvu?

Ovi stihovi neposredno se odnose na Deset zapovesti: »Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete.« (Jakov 4,2) Ponovno spominjanje problema zavisti, žudnje i žarkih želja (uporedi: Jakov 3,14.16) odražava gledište slično onom koje je Isus izneo u Propovedi na Gori, u kojoj se unutrašnje pobude, a ne samo vidljiva dela, uzimaju u obzir. Zato, kada se spominje reč ubijate verovatno se misli, u širem smislu, na gnev. Među prvim vernicima sigurno nije bilo onih koji su se međusobno ubijali. Sa druge strane, kao što saznajemo iz Dela apostolskih, postojalo je vreme, naročito u Jerusalimu u kome je Jakov prebivao, kada je izdaja lako mogla da dovede do hapšenja i usmrćivanja vernika.

»Nemir donosi ljubav prema sebi. Kada smo rođeni odozgo, u nama će biti isti Duh koji je bio u Hristu, Duh koji Ga je doveo dotle da se ponizi da bismo mogli biti spaseni. Tada nećemo tražiti najviša mesta. Čeznućemo da sedimo kraj Isusovih nogu i učimo od Njega.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 330.331. original)

PRIJATELJSTVO SA SVETOM

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 4,2-4. Zašto Jakov svoje čitaocce naziva »preljubočincima i preljubočinicama«? Vidi: Jeremija 3,6-10.20; Isaija 54,5; Jeremija 2,2; Luka 16,13.

Imajući na umu biblijsku ideju Izrailja kao Božje neveste, Jakov poredi to što vernici slede zemaljske običaje i što su pod uticajem zemaljskih stavova sa duhovnim preljubočinstvom. Oni zapravo biraju drugog gospodara i gospoda.

Sledeći stih, Jakov 4,5. nije lako shvatiti. Neki ga nazivaju najtežim stihom u Novom zavetu. Nejasnost grčkog teksta ogleda se u većini prevoda. Neki smatraju da je »duh« Sveti Duh (»Duh koji u nama živi mrzi na zavist.«). Drugi smatraju da je u pitanju ljudski duh (»Bog ljubomorno čezne za duhom koji je nastanio u nama.«). Na temelju pažljivog proučavanja sintakse i konteksta, 5. i 6. stih mogu biti prevedeni na sledeći način: »Ili mislite da Pismo govori uzalud protiv zavisti? Duh koji je nastanio u nama čezne, ali On nam daje još veću milost. Zato kaže: Bog se protivi oholima, a daruje milost poniznima.« (Jakov 4,5.6; autorov prevod)

Kao što je u tekstu od 1-4. stiha jasno rečeno, ljudski duh (ili »srce«) prožeto je željama koje su izopačane grehom, iako prvobitno ili same po sebi nisu bile zle. Milost je jedino stvarno rešenje za položaj u kome se nalazimo. Ponositi su, međutim, zauzeli takav položaj na kome ne mogu lako primiti milost. Samo ličnost koja je ponizna, krotka i svesna svoje potrebe i zavisnosti otvorena je da primi milost, nezasluzenu naklonost, koja se daje onima koji je ni na koji način nisu dostojni. Kao što je Elen Vajt zapisala: »Naša velika potreba je samo oslanjanje na Božju milost.« (*Čeznja vekova*, str. 317. original)

Pogledajte sebe. Šta vas čini dostojnim spasenja? Kako vam vaš odgovor pomaže da shvatite veliku potrebu za milošću u svom životu? Kako krst, i samo krst, odgovara toj potrebi?

POKORAVANJE BOGU

»Pokorite se, dakle, Bogu, a protivite se đavolu, i pobjeći će od vas.« (Jakov 4,7) Zapazite redosled zapovesti. Ako pokušamo da se odupremo đavolu sopstvenom snagom, kakve su nam šanse da uspemo? Kada su sedmorica Jevreja pokušali da isteraju zlog duha iz obuzetog čoveka izgovarajući Isusovo i Pavlovo ime kao vrstu magične formule, čovek u kome je bio zao duh toliko je nadvladao Jevreje da su pobjegli nagi i izranjavljeni (Dela 19,13-16). Treba da se pokorimo Bogu i Njegovoj volji da bismo se oduprli sotoni. U stvari, preduzimajući upravo taj korak, mi mu se odupiremo.

Ne treba da pomislimo da se prvi čitaoci Jakovljeve poslanice do tada nisu pokoravali Bogu. Jasno je da Jakov piše vernicima. Zato, možda treba više da razmišljamo o svakodnevnom pokoravanju Bogu i odupiranju đavolu kad god se pojave njegova iskušenja.

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 4,8-10. Koje naloge Jakov daje i kako su međusobno povezani? Kako su povezani sa pokoravanjem Bogu?

U ovim stihovima poziv na promenu je vrhunac svega o čemu Jakov govori od 13. stiha trećeg poglavlja. U tekstu koji proučavamo ove sedmice (Jakov 3,13-4,10), Jakov prvo daje poređenje između nebeske i sotonske mudrosti, i između ponositih koji uzvišuju sebe kao što je sotona činio (vidi: Isaija 14,12-14) i poniznih koji se pokoravaju Bogu. Takođe, ukazao je na nevernost zavetu sa Bogom (Jakov 4,4), i ponovio opomenu o dvoumljenju (Jakov 4,8; uporedi: 1,8). Zato, poziv da se pokorimo Bogu nije samo moralna opomena; to je poziv upućen grešnicima da se pokaju, poziv koji je i Isus upućivao (Luka 5,32).

Kako čovek treba da se pokaje? Jakov navodi tri koraka (temelje se na Psalmu 24,3-6): 1) približite se Bogu, i On će se približiti vama; 2) očistite ruke i popravite srca svoja (dela, kao i misli); 3) Budite žalosni, plačite i jaučite zbog svojih nedostataka, shvatajući ponovo da je vaša jedina potreba Božja milost.

»Ponizite se pred Gospodom, i podignuće vas.« (Jakov 4,10) Šta to znači? Kako možemo da naučimo da se ponizimo? Kako možemo da se ugledamo na pokornost koju je Isus pokazao?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Ima mnogo onih čije srce pati od bola pod teretom briga zato što žele da dostignu svetovni ideal. Oni su odabrali službu njemu, prihvatili njegove teškoće, usvojili njegove običaje. Na taj način njihov karakter je narušen, a njihov život malaksao. Da bi udovoljili slavoljublju i svetovnim željama, povređuju savest i stavljaju na sebe dodatni teret griže savesti. Neprestana briga iscrpljuje životne sile. Naš Gospod želi da odbace ropski jaram. ... On im nalaže da najpre traže Božje carstvo i Njegovu pravdu, i obećava da će im se dodati sve što im je potrebno za ovaj život.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 330. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Razmislite o dve vrste mudrosti o kojima smo razgovarali u odeljku od ponedeljka i zabeležite svoja zapažanja u vezi sa tim. Zatim, razmislite o trenucima u toku ove sedmice u kojima ste donosili važne odluke ili ste učinili nešto važno. Koju vrstu mudrosti ste primenili?

2. Kao što smo videli u odeljku od nedelje, Bog je obećao Izrailju da će im se, kao rezultat njihovog držanja Zakona, okolni narodi diviti kao »mudrom i razumnom narodu«. Međutim, zar to nije navelo Izrailjce da se oseće ponosnima? To je, naravno, suprotno nebeskoj mudrosti, koja vodi u poniznost. Šta im se dogodilo, i kako možemo da izbegnemo njihove greške? Kako je odgovarajuće shvatanje pravog značenja službe u Svetinji moglo da bude njihova najbolja odbrana protiv ponosa? Kako bi krst, za nas danas, trebalo da bude krajnja odbrana od ponosa?

3. Pročitajte ponovo navod iz knjige Elen Vajt. U kojoj meri težimo ovozemaljskim idealima? Da li su ti ideali uvek pogrešni? Često čitamo o ljudima koji, gledano po ovozemaljskim merilima, imaju sve, pa ipak im je život propao. Šta to govori koliko je ono što svet nudi zapravo obmana? Što je najvažnije, kako možemo da se odupremo svetu i pomognemo mladima, koji lako mogu biti zavedeni lažnim obećanjima ovoga sveta, da ne upadnu u tu zamku?

4. Razmislite još malo o poniznosti. Zašto je ona toliko važna u životu hrišćanina? Zašto je ponos toliko poguban za one koji žele da slede Isusa?

JEDAN ZAKONODAVAC I SUDIJA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 4,11-17; Dela 17,11; Jevrejima 4,15.16; Luka 12,13-21; Knjiga propovjednikova 2,15-19; Titu 2,14.

Tekst za pamćenje: »Jedan je Zakonodavac i Sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuđuješ? (Jakov 4,12)

Naš stav prema zakonu, bilo Božjem ili ljudskom, utiče na to kako se odnosimo prema drugima, čak i kako se odnosimo prema Bogu. Da li ste primetili da se ponekad bogate i poznate ličnosti ponašaju kao da su iznad zakona? Čak i oni koji donose zakone, ili ih sprovode, traže način da napišu zakone za svoju ličnu korist. Nepoštovanje društvenih zakona povlači sa sobom nepoštovanje drugih ljudi, zato što zakoni određuju kako da se odnosimo jedni prema drugima.

Istovremeno, oni čiji je stav prema zakonu krut i nepopustljiv, mogu, takođe, da imaju teškoće u međuljudskim odnosima. Na dubljem nivou, naše gledište o zakonu zavisi od stepena poštovanja koje imamo prema mudrosti zakonodavaca i pravičnosti njihovih zakona.

Pouka za ovu sedmicu počinje osvrtnom na zakon, a potom se bavi važnim pitanjima o oholosti i samodovoljnosti, kojih možda nismo svesni, ali za koje smo primili opomenu da su greh, kršenje Božjeg zakona. Ovde, u Jakovljevoj poslanici, ukazano nam je na nov način na koji možemo da posmatramo greh.

OSUĐIVANJE ILI PRONICLJIVOST?

»Ne opadajte jedan drugoga, braćo; jer ko opada brata ili osuđuje brata svojega opada Zakon i osuđuje Zakon, a ako Zakon osuđuješ, nijesi tvorac Zakona, nego sudija.« (Jakov 4,11) Kako je osuđivanje drugih isto što i biti sudija?

Početni izraz u 11. stihu, koji je doslovno preveden kao »opadati«, može da obuhvata nekoliko grehova, kada je govor u pitanju, kao što su klevetanje, lažno svedočenje i ljutite reči (vidi: 3. Mojsijeva 19,15-18). Sa jedne strane, izgleda da Jakov ovde koristi blaži jezik nego u trećem poglavlju, pa ipak, opadanje brata ili sestre izgleda ozbiljnije i dovodi u pitanje sam Zakon. Stavljajući sebe na mesto sudije, zanemarujemo sopstvene slabosti (vidi: Matej 7,1-3) i usredsređujemo se na pogreške drugih, kao da smo na neki način izvan ili iznad Zakona. Takvoj usredsređenosti nedostaje ljubav prema bližnjima kao prema samima sebi (3. Mojsijeva 19,18). U tom slučaju kršimo Zakon.

Međutim, iako ne bi trebalo da osuđujemo druge, u isto vreme moramo da naučimo i razvijamo duhovnu pronicljivost.

Prepoznajte oblasti u kojima se u sledećim tekstovima spominje duhovna pronicljivost: Dela 17,11; 1. Korinćanima 6,1-5; 2. Korinćanima 13,5; Filibljanima 1,9; 1. Jovanova 4,1, Galatima 6,1.

Ono što ljudi uče i propovedaju treba da upoređujemo sa Božjom rečju. Koliko je to moguće, treba da ohrabrujemo vernike da svoje nesuglasice reše među sobom, a ne na sudu, na kome sudija može i ne mora da bude vođen Božjom rečju. Što je najvažnije, mi treba da ispitamo sebe i svoju veru, i da li je ono o čemu razmišljamo uzvišeno i lepo ili štetno za naše hrišćansko iskustvo.

Lako je kritikovati i osuđivati druge, naročito kada čine ono što je za nas neprihvatljivo. Kako možemo da znamo da li smo prešli granicu duhovne pronicljivosti i zauzeli osuđivački stav?

ZAKONODAVAC JE SUDIJA

Sve zakone u Starom zavetu dao je Isus. Ponekad se nazivaju Mojsijevi zakoni zato što su dati preko njega (2. Dnevnika 33,8; Nemija 10,29), ali Isus je vodio Izrailjce kroz pustinju i izgovorio Deset zapovesti na gori Sinaj (vidi: 1. Korinćanima 10,1-4). U Propovedi na Gori, Isus je pojasnio i proširio Zakon. On je »Riječ« koja »postade tijelo« (Jovan 1,14), i Njegovom rečju biće nam suđeno (Jovan 12,48).

»Jedan je Zakonodavac i Sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuđuješ?« (Jakov 4,12) Šta sledeći stihovi govore o Isusu kao Sudiji? Isaija 33,22; 11,1-5; Jevrejima 4,15.16; Otkrivenje 19,11-16.

Samo neko ko dobro poznaje zakon može da proceni da li je zakon prekršen ili ne. Advokati godinama uče pre nego što izađu na polaganje pravosudnog ispita, na kome se vrši provera njihove spremnosti da započnu svoj rad. Književnici Isusovog vremena (od kojih su mnogi bili fariseji) takođe su marljivo proučavali ne samo Mojsijeve zakone, već i mnoge zakonske običaje. Činjenica da se Isus nije složio sa mnogim od ovih običaja pokrenula je ozbiljne sukobe sa verskim vođama. Međutim, kao Onaj koji je dao te zakone, imao je i ima jedinstvenu sposobnost da objasni njihovo značenje i proceni da li su ili nisu prestupljeni. Kada ponovo dođe, Njegova nagrada biće sa Njim da da svima po njihovim delima (Otkrivenje 22,12). Takođe, uzimajući našu ljudsku prirodu, živeći bezgrešnim životom, podnoseći smrt umesto nas, i pobedonosnim vaskrsenjem nad grehom i smrti, Isus može da nas spase od greha.

»Bog je odlučio da Hristos u ljudskom obliku sudi svetu. On, koji je došao iz nebeskih dvorova da spase čoveka od večne smrti, koji se potčinio da bude izveden pred zemaljski sud i koji je pretrpeo sramnu smrt na krstu, On treba da izrekne kaznu ili nagradu.« (Elen Vajt, *Maran ata – Gospod dolazi*, str. 341) Kao Zakonodavac i Spasitelj, Hristos ima jedinstvenu mogućnost da bude naš Sudija.

Bilo da je nagrada ili kazna u pitanju, suočićemo se sa samo jednim od ta dva pojma. Šta je naša jedina nada da ćemo primiti nagradu?

PLANIRANJE UNAPRED

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 4,13. (uporedi: Luka 12,13-21). Kako pažljivo planiranje za budućnost možemo da stavimo u ravnotežu sa potrebom da svaki dan živimo u očekivanju Hristovog skorog dolaska? Kako možemo da izbegnemo zamku da samo gradimo veće »žitnice«?

Veoma je razumno planirati godinu ili više unapred. U poslovima obično se prave kratkoročni, srednjoročni ili dugoročni planovi. Pojedinci i porodice treba da štede za budućnost i imaju ušteđevinu za neočekivane troškove. Sa druge strane, verujemo, takođe, da će Isus uskoro doći i da će jednoga dana svu našu ovozemaljsku imovinu progutati plamen (vidi: 2. Petrova 3,10-12).

Ova dva pristupa životu ne moraju nužno da budu u sukobu. Neko je rekao: »Planirajte kao da Isus još godinama neće doći, a svakoga dana živite kao da će Hristos sutra doći.« Mada, dugoročno planiranje može da nam oteža da živimo jedan po jedan dan. Mnogi Isusovi slušaoci (i nesumnjivo mnogi hrišćani danas) smatrali bi da je bogati čovek koji je odlučio da izgradi veće žitnice bio uspešan zato što ga je Bog blagoslovio. Međutim, Isus nam otkriva njegove tajne misli: »Dušo, imaš mnogo imanje na mnogo godina; počivaj, jedi, pij, veseli se.« (Luka 12,19) Ukratko rečeno, njegova sveopšta briga bila je skupljanje blaga za sebe.

Umesto da pravimo isuviše određene planove, treba da kažemo: »Ako Gospod htjedbude, i živi budemo, učinićemo ovo ili ono.« (Jakov 4,15) To znači da sve svoje planove treba da predamo Bogu. Možemo da se molimo na sledeći način: »Bože, želim da upoznam Tvoju volju. Ako nisi zadovoljan ovim planovima, molim Te, pokaži mi.« Ako naši planovi nisu dobri, Bog će nam to pokazati, sve dok smo pažljivi i voljni da ih ispravimo ili u potpunosti promenimo.

Pročitajte ponovo tekst iz Jakovljeve poslanice 4,13. Iako je, površno gledano, sve u redu sa onim što je rečeno, očigledno postoji problem – ne u vezi sa onim što ljudi žele da učine, već u njihovom stavu prema tome. Kako da budemo pažljivi da ne zauzmemo isti stav, čak i nesvesno?

PARA

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 4,14. Šta je ključno u ovom tekstu?

Život je nesiguran. Svaki dah je dar. U poslanici Jakovljevoj 4,14. upotrebjena je veoma retka grčka reč (*atmis*), koja je prevedena kao »para«. Poput jevrejske reči hebel (»dah«, »para«), koja se 38 puta javlja u Knjizi propovednikovoj i često je prevedena kao »taština«, ona naglašava prolaznost života. Ko nije, naročito u starijim godinama, doživeo koliko život brzo prolazi? U svom starijem životnom dobu, poznati evanđelista Bili Grejem je rekao: »Nisam znao da će život proći tako brzo.«

Drugim rečima, uvek je prisutna neizbežnost smrti. Samo smo za jedan otokaj srca udaljeni od nje. Bilo ko od nas, u bilo kome trenutku, iz različitih razloga, može da umre za tren. Koliko je Jakov bio u pravu kada je rekao: »Ne znate šta će biti sutra.« (4,14), misleći i na smrt.

»Ovde neću dugo govoriti o kratkoći i nesigurnosti života, ali ću istaći da preti strašna opasnost koja nije dovoljno shvaćena – opasnost da odložimo svoje pokoravanje glasu Božjeg Svetog Duha, koji se moli, i izaberemo da živimo u grehu; ovakvo odlaganje upravo to predstavlja.« (Elen Vajt, *Put Hristu*, str. 32. original)

Još nešto da dodamo, život ne samo da je kratak, već može biti i nesiguran i promašen.

Pročitajte tekstove iz Knjige propovednikove 2,15-19; 4,4; 5,10; 9,11.12. Kako se ove Solomonove poruke samo nadovezuju na ono što je Jakov rekao?

Svedoci smo mnogih nepravdi i nepoštenja koje nije moguće opravdati. Ne čudi zato što čeznemo za obećanjem o večnom životu koji nam je omogućen u Isusu Hristu. Bez toga, mi smo samo para koja će nestati i zauvek biti zaboravljena.

U kojoj meri vas ovaj svet drži u rukama? Kako uvek možete imati na umu činjenicu da je sve prolazno?

ZNATI I ČINITI ONO ŠTO JE DOBRO

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 4,15-17. u okviru prethodnih stihova. Šta je ključno u ovim stihovima?

Jakov ovde govori o stavu samodovoljnosti. U stvari, on taj stav naziva »ponosom«, a izgovorene reči »hvalom«, za koje kaže da su »zlo«. To nam govori koliko je važno da hrišćanin zauzme ispravan stav.

Pročitajte 17. stih. Biblija određuje greh na dva načina: 1) činiti ono što je pogrešno; 2) ne činiti ono što je ispravno. Prvu odrednicu dao je apostol Jovan: Greh je prestup Zakona. U mnogim prevodima stoji: »Grieh je bezakonje.« (1. Jovanova 3,4). Međutim, grčka reč *anomia* odnosi se na određeno kršenje Zakona pre nego na opšte bezakonje (vidi njegovu upotrebu u: Rimljanima 4,7; Titu 2,14; Jevrejima 10,17). Drugu odrednicu daje Jakov u 17. stihu četvrtog poglavlja: »Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.« Zato moramo da idemo dalje od pukog odolevanja iskušenju da ne učinimo nešto pogrešno. Pozvani smo da budemo »djeca vidjela« (Efescima 5,8) i »da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave Oca vašega koji je na nebesima.« (Matej 5,16)

Naravno, lako se možemo obeshrabriti. Ko prestano čini sve dobro koje može u jednom danu? Međutim, nije u tome suština. Čak ni Isusov život nije bio ispunjen neprestanom aktivnošću. Bilo je trenutaka kada se povlačio da se moli ili jednostavno da se odmori (Luka 5,16; Marko 6,31). Što je najvažnije, On je tražio Božju volju u svemu što je činio (Jovan 5,30). Isus je čak poredio izvršavanje Božje volje sa hranom: »Jelo je Moje da izvršim volju Onoga koji Me je poslao, i da svršim Njegov posao.« (Jovan 4,34) Kao što postoji granica koliko možemo da pojedemo za jedan obrok, tako postoji granica i koliko možemo da učinimo. Zato Isus nastavlja i kaže da jedan seje, dok drugi žanje, ali se i jedan i drugi »raduju zajedno«. (stihovi: 36-38) Dok radimo za Gospoda, bićemo podstaknuti da činimo više, molićemo se za veću spremnost da budemo upotrebljeni na svaki mogući način.

Kako molitva pomaže da umremo sebi i tako zadržimo stav predanja Božjoj volji? Kakve god planove da imate, kako ih možete predati Gospodu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Čitajte o vrednosti vremena u poglavlju »Talanti«, u knjizi Elen Vajt *Pouke velikog Učitelja*, str. 342-347. original. Svoje utiske podelite sa svojim subotnoškolskim razredom.

»Neka niko među vama više ne govori protiv istine objavljujući da je taj duh (zapažanje zlih pobuda drugih) neophodna posledica vernog postupanja prema onima koji greše i ustajanje u odbranu istine. Takvu mudrost imaju mnogi, ali ona je lažna i štetna. Ona ne dolazi odozgo, već je plod nepreporođenog srca. Njen začetnik je lično sotona. Neka niko ko optužuje druge ne pripisuje sebi da ima oštrinu zapažanja, jer čineći tako sotonine osobine odeva odećom pravednosti.« (Komentari Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 7. tom, str. 936.937)

»Onaj koji čini zlo, najbrži je da osumnjiči za zlo. Osuđujući drugoga, on pokušava da sakrije ili opravda zlo u sopstvenom srcu. Ljudi su padom u greh stekli znanje o zlu; čim su prvi ljudi zgrešili, počeli su da se međusobno optužuju; to će ljudska priroda uvek činiti kada njome ne upravlja Hristova blagodat.« (Elen Vajt, *Misli sa gore blagoslova*, str. 126. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Pogledajte još jednom navod iz knjige Elen Vajt. Kako možemo da se sačuvamo da ne činimo to isto: da ne osuđujemo i optužujemo druge da bismo se osećali bolje i prikriili svoje nedostatke?**
- 2. Razmislite o činjenici da život brzo prolazi. Šta to govori o važnosti životnih vrednosti? Iako po Specijalnoj teoriji relativnosti, vremenski intervali između bilo koja dva događaja zavise od brzine kretanja posmatrača, jedno je sigurno: bez obzira koliko brzo ili sporo vreme prolazi, kada jedan trenutak prođe, prošao je zauvek. Kako ova otrežnjujuća misao utiče na to kako trošimo svoje vreme?**
- 3. Kako da se ophodimo prema onima na čije grehe treba ukazati, a da ipak ne upadnemo u zamku na koju nas Jakov opominje?**

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

PLAČITE I RIDAJTE!

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 5,1-6; Psalam 73,3-19; 1. Samuilova 25,2-11; 3. Mojsijeva 19,13; Luka 16,19-31; Matej 5,39.

Tekst za pamćenje: »Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.« (Matej 6,21)

Svetska popularnost televizijskog šou programa »Želite li da postane milioner«, ukazuje da mnogi ljudi maštaju da postanu bogati i da se verovatno nadaju da to može jednoga dana da im se dogodi.

Međutim, bogatstvo ne pruža sve ono što mnogi veruju da pruža. Istraživanja pokazuju da po pravilu sve većim приходima, koji omogućavaju ljudima da udobnije žive, ne može da se kupi više sreće. Važni međuljudski odnosi, zadovoljstvo koje pruža posao, svrsishodan život obično više doprinose sreći nego bogatstvo. Ono najznačajnije, kao što su nežne reči, osmeh, pažljivo slušanje, jednostavna ljubaznost, prihvatanje, poštovanje, saosećanje i iskreno prijateljstvo su besplatni.

Još su dragoceniji darovi koje Bog daje: vera, nada, mudrost, strpljenje, ljubav, sreća i mnogi drugi blagoslovi koje primamo prisustvom Božjeg Duha u svom životu. Ironično je to što iako bi se mnogi hrišćani složili sa ovim, njihov svakodnevni život pokazuje da njima vlada sebičnost. Kao što ćemo ove sedmice videti, pohlepa je velika zabluda, koja donosi strašne posledice.

PRAVDA ĆE BITI IZVRŠENA!

Peto poglavlje Jakovljeve poslanice počinje snažnim rečima: »Hodite vi sad, bogati, plaćite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas.« (Jakov 5,1) Nema sumnje da su ove reči privukle pažnju Jakovljevih čitalaca.

Jakov je u tekstu 1,10.11. podsetio bogate na prolaznost bogatstva. U petom poglavlju, on poziva one koji ga se tvrdoglavo drže da »plaću i ridaju«. Izgleda kao da se njihov predstojeći sud već sada izliva. Živi opis se nastavlja kroz tekst za ovu sedmicu, podsećajući nas na božansku kaznu koja će se izliti zbog zlih dela karakterističnih za vreme upravo pred Hristov dolazak (vidi: Luka 17,27-29; 2. Timotiju 3,1.2, Otkrivenje 18,3.7). Sličan stav prožima Božju crkvu poslednjeg vremena (Otkrivenje 3,17). Zanimljivo je da grčka reč prevedena kao »nevolje« u Jakovu 5,1. potiče od istog korena koji se koristi za opis Laodikije kao »nevoljne« u Otkrivenju 3,17.

Na svetu ima mnogo nepravde, naročito u oblasti ekonomije. Ponekad je teško shvatiti da se neki ljudi bogate iskorišćavajući siromašne, ili što je još gore, i kako prolaze nekažnjeno! Pročitajte Psalam 73,3-19. Kakvu nadu pronalazimo u ovim stihovima u vezi sa ovim problemom?

U knjigama starozavetnih proroka pronalazimo zanimanje za pravdu i obećanje da će Bog delovati tako da sve postavi na pravo mesto. Međutim, ovo postojano i mirno osećanje nade kao da ne olakšava neprijatno i složeno vreme čekanja da se Bog umeša. Na primer, pišući o svojevremenom raširenom otpadništvu među Božjim narodom, kada je Vavilon, pun ponosa, slavio svoju silu i napredak, prorok Avakum obasuo je Boga ostrim pitanjima (vidi: Avakum 1,2-4.13.14). Božji kratak odgovor Avakumu je glasio da i dalje ima poverenje u Njega i da još malo sačeka (Avakum 2,2-4). Prorok je postupio upravo tako (vidi: Avakum 3,17.18).

Kakve su nepravde u vama pobudile gnev? Naravno, iako treba da učinimo sve što možemo da ublažimo nepravdu, kako možemo da nađemo odmor u obećanju da će, kada sve bude završeno, Božja pravda biti izvršena?

KADA BOGATSTVO POSTANE BEZVREDNO

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,2.3. Kakvu opomenu Jakov ovde upućuje? Mada su njegove reči prilično snažne, o kakvom bogatstvu on ovde govori? Šta čini osnovnu poruku?

Istrulelo bogatstvo, odeća koju su moljci pojeli i zarđalo zlato su slike koje treba trezveno da razmotrimo, dok naša planeta sve brže i brže juri prema svojoj propasti.

Prilike u svetskoj ekonomiji kao da se uvek kreću iz jedne u drugu krizu; čak i »dobra« vremena kada dođu, kratko traju i uvek su praćena pogoršanjem prilika. Prividna ekonomska stabilnost i smirenost koju globalno tržište može da ponudi prolazno je i lažno. Nezadovoljstvo i nestabilnost rastu kako se razlike između bogatih i siromašnih povećavaju. Takve su prilike vladale kada je Jakov napisao da su siromašni sve beznadežniji, a bogati sve nemarljiviji prema položaju siromašnih.

Razmotrite iskustva sledećih pojedinaca i opišite kakav je uticaj bogatstvo (ili njegov nedostatak) imalo na njih:

1. Naval (1. Samuilova 25,2-11)

2. Jezekija (2. O carevima 20,12-19)

3. Petar (Dela 3,1-10)

Pre ili kasnije ovozemaljsko bogatstvo gubi svoj sjaj. Zapažamo njegovu ograničenja i njegovu mračnu stranu. Novac ima svoju vrednost, ali problem nastaje, kada ga ljudi upotrebe u pogrešne svrhe.

Jakov kaže da će novac biti »svjedočanstvo na« one koji ga zloupotrebe (Jakov 5,3). Iako on ovu opomenu daje u okviru poslednjeg vremena, suština je jasna: važno je kako koristimo svoj novac. Slika ognja koji izjeda telo ima za cilj da nas probudi, da postanemo svesni ozbiljnosti odluka koje donosimo u vezi sa trošenjem novca. Da li skupljamo blago koje će na kraju biti spaljeno, ili stičemo blago za svu večnost? (Vidi: Luka 12,33.34)

Pažljivo razmislite o svom stavu prema novcu i kako on utiče na vaše međuljudske odnose. Šta vam to govori o tome kako ga koristite?

VIKA SIROMAŠNIH

Čitajući Jakovljevu poslanicu možemo da zapazimo da je spomenuto nekoliko različitih grupa bogatih ljudi, uključujući bogate trgovce koji će biti sasečeni usred svojih stremljenja (Jakov 1,11); poslovni ljudi koji podnose tužbe da bi zaštitili svoja ulaganja (Jakov 2,6), i zemljoposjednici koji su prisvojili plate svojih radnika (Jakov 5,4). U ovim stihovima bogati su opisani na negativan način na osnovu njihovog ponašanja iz prošlosti, sadašnjeg stava i buduće kazne. Ovi ljudi su »stekli bogatstvo« (Jakov 5,3) na račun siromašnih.

»Gle, više plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otčinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota.« (Jakov 5,4) Uporedi sa sledećim tekstovima: 3. Mojsijeva 19,13; 5. Mojsijeva 24,14.15; Jeremija 22,13. Koje važno načelo uočavamo, ne samo u ovim događajima, već uopšteno gledano u načinu kako se ophodimo prema drugima?

U biblijsko vreme u Izrailju, većina radnika bi, odmah po dobijanju plate, kupila hranu da prehrani porodicu. Zadržavanje plata često je značilo da će njihove porodice gladovati. Prema tome Jakov se ovde bavio ozbiljnim pitanjem.

Ne čudi, zato, što Jakov snažno govori protiv onih koji ne plaćaju svoje radnike na vreme. Rđavo je prevariti nekoga iz bilo koga razloga, ali kada bogati gomilaju svoje bogatstvo otkidajući od siromašnih, to je greh, ne samo prema siromašnima, već i prema Nebu. Taj problem će se, kako Jakov piše, rešiti u određeno vreme!

»Bogatstvo donosi velike odgovornosti sa sobom. Oni koji ga stiču nepravednim delima, obmanom u trgovini, tlačanjem udovica i siročadi, ili gomilanjem novca ne obazirući se na potrebe siromašnih, primiće kaznu o kojoj govori nadahnuti apostol: »Hodite vi sad bogati, plaćite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas.« (Elen Vajt, *Testimonies for the Church*, 2. tom, str. 682)

Kako se ophodite prema drugima kada je novac u pitanju? Šta vaši postupci govore o vašem hrišćanstvu i koliko odražavate Hristov karakter?

SITI I SREĆNI (ZA SADA)

»Veselite se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja.« (Jakov 5,5; uporedi: Jezekilj 16,49; Amos 4,1) Kako ovi tekstovi ukazuju na opasnost koja preti od ponosa i izobilja?

U starom svetu preovladavalo je mišljenje da postoji određeni obim bogatstva, što je značilo da ako se bogatstvo nekih ljudi povećavalo, bogatstvo drugih moralo je da se smanjuje. Drugim rečima, bogati mogu da se bogate samo ako siromašne učine još siromašnijim. »Stvaranje« bogatstva bez uticaja na bogatstvo drugih predstavlja ideju savremenog doba. Neki čak tvrde da, kada bogati postaju bogatiji, mogu da pomognu siromašnima da i oni nešto steknu. Sa druge strane, razmatrajući nadmetanje među razvijenim zemljama i zemljama u razvoju oko sve oskudnijih prirodnih izvora, ograničenja prilikom stvaranja bogatstva mogu postati izraženija. Tako je pitanje nejednakosti u razmišljanju o bogatstvu i danas veoma prisutno.

Jedna od najpoznatijih priča u kojoj se Isus bavi nejednakošću jeste priča o bogatašu i Lazaru (vidi: Luka 16,19-31). U Isusovo vreme većina ljudi bila je srećna kada je posedovala dve haljine, a ne samo jednu, i što jednom godišnje može da se proveseli. Nasuprot njima, bogati čovek iz priče »oblačaše se u skerlet i u svilu« (najskupoceniju odeću), »i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se«. (19. stih) Siromašni Lazar ležao je pred bogataševom kapijom, moleći da primi nekoliko mrvica sa njegove trpeze.

Suprotno opštem mišljenju, ova priča usredsređena je na ovaj život, a ne život posle smrti. U stvari, na grčkom jeziku uopšte nisu spomenute reči »raj« i »pakao«. I bogataš i Lazar nalaze se na istom mestu (23. stih) – u grobu (hadēs). Ponor koji ih deli predstavlja činjenicu da kada osoba umre, njena večna sudbina je nepromenljiva. Zato je veoma važno kako se ophodimo prema ljudima u ovom životu. Ne postoji budući život u kome možemo nadoknaditi ono što smo propustili da učinimo u ovom: »Koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?« (1. Jovanova 4,20)

KRIVITI ŽRTVU

Kada neko zgreši, prirodna sklonost je da pokuša da izbegne odgovornost. Ljudi to često pokušavaju prebacujući odgovornost na nekog drugog, čak i na osobu kojoj je našao učinjeno. Ubice traže izgovor navodeći da su to učinile u samoodbrani ili svaljivanjem krivice na svoje vaspitanje. Oni koji seksualno zlostavljaju nekoga, krive žrtve da su ih na to podstakle. Supružnici koji se razvode obično krive jedan drugog zbog propalog braka. Oni koji su krivi za ubistvo mučenika hrišćanske vere, krive mučenike optužujući ih za jeres. Isus je upozorio svoje učenike sledećim rečima: »Doći će vrijeme kad će svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu čini.« (Jovan 16,2) Verujemo da je i Jakov bio ubijen zbog svoje vere.

U svetlosti ovih reči, 6. stih petog poglavlja u Poslanici apostola Jakova ima još veću težinu:

»Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se.« Koliko puta ste optužili druge da biste kasnije shvatili da ste zapravo vi bili osoba koja je pogrešila? Posebno razmislite o poslednjem izrazu u ovom stihu. Da li to znači da treba da dozvolimo ljudima da gaze po nama? Sa druge strane, koliko sukoba ste imali do kojih nikada ne bi došlo da se niste usprotivili? Šta je Isus mislio u izjavi o »okretanju drugog obraza«? (Matej 5,39) Šta u praktičnom smislu to znači?

Kao što smo videli, Jakov je dosta govorio o bogatima i siromašnima. Međutim, treba da imamo na umu da Jakov nikada ne osuđuje bogate samo zato što su bogati. Bogu su važni njihovi stavovi i postupci. Isto tako, niko neće omileti Bogu samo zato što je siromašan. »Siromašni duhom« i »bogati verom« biće »naslednici Carstva« (Matej 5,3; Jakov 2,5). Ove unutrašnje osobine ne moraju da imaju nikakve veze sa stvarnim ekonomskim prilikama. Ali, s druge strane, i mogu. Oni koji kažu: »Bogat sam, i obogatio sam se« (Otkrivenje 3,17), možda imaju veće duhovne potrebe nego što misle. Bog je upozorio Izrailj da bude budan da ne bi, kada uđe u Obećanu zemlju i počne da napreduje, zaboravio da sve dobro u kome uživa dolazi od Njega, uključujući i »snagu da dobavljaš blago«. (5. Mojsijeva 8,11-18)

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Novac ima veliku vrednost, jer može da učini mnogo dobra. U rukama Božje dece on postaje hrana gladnima, voda žednima, odeva neodevenima. On je odbrana potlačenima, sredstvo za pomoć bolesnima. Međutim, novac sam po sebi nema više vrednosti od peska, ukoliko se ne upotrebi za podmirivanje životnih potreba, pomaganje bližnjima, za unapređenje Hristovog dela.

Nagomilano bogatstvo nije samo nekorisno, ono predstavlja pravo prokletstvo. U ovom životu ono postaje zamka duši, jer odvraća od ljubavi prema nebeskom blagu...

Onaj koji shvata da je njegov novac talanat koji je dobio od Boga upotrebljavaće ga štedljivo; razumeće da mu je dužnost da štedi da bi mogao dati.« (Elen Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, 351.352. original)

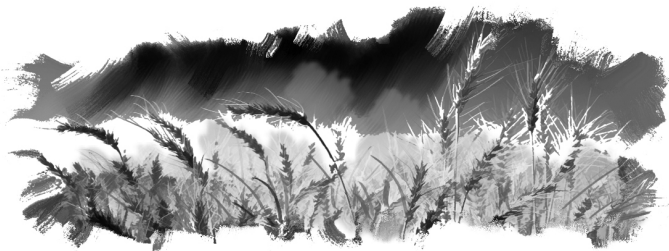
ZA RAZGOVOR:

Razmislite o sledećim izjavama: »Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onome koji daje.« (Priče 22,7) »Mnoge porodice siromašne su samo zbog toga što potroše svoj novac čim ga dobiju... Kada neko upadne u dug, upao je u sotonsku mrežu, koju on postavlja dušama.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 392. original) Da li je pomaganje ljudima da izađu iz duga ili da izbegnu da upadnu u dug deo javljanja »Jevanđelja siromasima«? (Luka 4,18) Zašto, ili zašto ne?

1. Kako možemo biti sigurni da li novac služi nama ili mi njemu? Vidi: Luka 16,10-13.

2. Ekonomska nejednakost vlada svuda. Neki ljudi imaju dve, tri, čak četiri luksuzne kuće, dok su drugi srećni da od nekoliko dasaka naprave sebi zaklon. Šta je sa onima koji su gojazni zato što se obilno hrane, dok deca širom sveta odlaze na spavanje gladna? Neki tvrde da uzimanjem od bogatih, možemo više dati siromašnima. Drugi smatraju da ako bogati steknu još veće bogatstvo, mogu da pomognu ljudima da izađu iz siromaštva. Kako mi, kao hrišćani, ublažavamo problem izraženog siromaštva? Šta bi trebalo da činimo da bismo pomogli, a šta ne?

PRIPREMA ZA ŽETVU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 5,7-12; Rimljanima 13,11; 1. Korinćanima 3,13; Luka 7,39-50; Kološanima 4,6.

Tekst za pamćenje: »Trpite, dakle, i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi.« (Jakov 5,8)

U grčkom i rimskom dobu (kao i danas ponegde), užurbane aktivnosti prethodile su dolasku neke važne ličnosti. Ulice bi bile raščišćene, cveće posađeno, i preduzete sve mere za se sprečavanje nereda. Svi napori bili su ulagani da to mesto dobro i sigurno izgleda kada zvaničnik stigne.

Grčka reč *parousia*, koja se u Novom zavetu koristi da označi Hristov »dolazak«, kao i u Jakovljevoj poslanici 5,7.8. izraz je koji je korišćen da označi dolazak cara ili velikodostojnika. Ako su takve pripreme prethodile dolasku zemaljskih vladara, zar ne bismo i mi mogli da uložimo sve napore da spremimo svoja srca za Dolazak našeg Gospoda i Spasitelja?

Međutim, kako možemo da izvršimo te pripreme kada ništa ne znamo »o danu tome i o času« (Matej 24,36)? Šta znači »trpeti« i »utvrditi« svoje srce? Kako je to povezano sa idejom o »ranom i poznom daždu«? (Jakov 5,7) Iako je tekst za ovu sedmicu dat u okviru poslednjeg vremena, osnovna poruka odnosi se na vernike svih vremena. U istorijskim razdobljima, čak i u našem životu danas, suočavamo se sa iskušenjima i patnjama zbog kojih treba da čvrsto stojimo u veri, kao što su to činili proroci iz prošlih vremena.

Zemljoradnici neposredno zavise od vremenskih prilika. Ako je godina sušna ili previše kišovita, ako je previše hladno ili toplo, to će se odraziti na prinos useva. U zemljama u kojima nema mnogo padavina, kao na primer u Izraelu, nesigurnost je još veća, i važnost obilne kiše u pravo vreme ima još veći značaj. Bilo da se usevi gaje na malim porodičnim njivama ili velikim imanjima, usevi i svi proizvodi koji se od njih dobijaju neposredno zavise od kiše.

Rana kiša, koja obično pada u oktobru ili novembru, natapa zemlju i priprema je za setvu i klijanje. Pozna kiša, u martu ili aprilu, pomaže usevima da sazru za žetvu.

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,7. (uporedi sa: 5. Mojsijevom 11,14; Jeremijom 5,24; 14,22; Joilom 2,23). Šta ovi starozavetni tekstovi govore o daždu? Šta mislite zašto apostol Jakov povezuje sliku dažda sa Gospodnjim dolaskom? Vidi: Osija 6,1-3; Joilo 2,28.29.

»Služeći se slikom ranoga i poznoga dažda, koji u istočnim zemljama pada u vreme sejanja i u vreme žetve, jevrejski proroci su predskazali izlivanje duhovne blagodati u neobičnoj meri na Božju crkvu. Izlivanje Svetoga Duha u dane apostola bilo je početak ranoga dažda i posledice su bile veličanstvene... Međutim, pri kraju zemaljske žetve, bilo je obećano naročito izlivanje duhovne blagodati da pripremi Crkvu za Dolazak Sina Čovečijega. Ovo izlivanje Svetog Duha bilo je upoređeno sa padanjem poznoga dažda; i upravo za tu dodatnu snagu hrišćani treba da upućuju svoje molitve Gospodaru žetve 'u vreme poznoga dažda.« (Elen Vajt, *Naš brižni otac*, str. 237)

Isus za »žetvu« kaže da je »posljedak ovoga vijeka«. (Matej 13,39) U Jevanđelju po Marku 4,26-29. data je slična slika onoj iz Jakovljeve poslanice 5,7. Zemljoradnik čeka da pšenica sazri: »Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa ispuni pšenicu u klasu. A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nastaje žetva.« (stihovi: 28.29) Samo u vreme žetve moguće je razlikovati pšenicu od kukolja (Matej 13,28-30; uporedi: Malahija 3,17.18).

Šta činjenica da samo u vreme žetve možemo razlikovati pšenicu od kukolja govori o tome koliko sada, pre žetve, moramo da živimo verom?

KOLIKO JE BLIZU DOLAZAK GOSPODNI KOJI SE »PRIBLIŽI«?

Apostol Jakov u 5,8. kaže da se Hristov dolazak »približi«. Međutim, kako posle skoro dve hiljade godina treba da shvatimo ovo obećanje?

Isus je u pričama opisao Carstvo koje će doći (Matej 4,17; 10,7; 24,33), predstavljajući nepoznate »nebeske pojmove« razumljivim izrazima. Pažljivo proučavanje ovih priča otkriva da Carstvo ima dva vida: sadašnju, duhovnu stvarnost i veličanstvenu stvarnost koja će doći. Svi apostoli usredsredili su svoju nadu u skori Isusov dolazak (Rimljanima 13,11, Jevrejima 10,25; Jakov 5,9), ali nikada nisu ustanovili kada će se to dogoditi. Kao i mi, i oni su želeli da znaju kada će to biti, ali Isus im je objasnio da nije dobro za njih da znaju tačno vreme (Dela 1,6.7). Koliko bi revni bili u širenju Jevanđelja da su znali da se rad neće privesti kraju ni posle skoro dve hiljade godina?

Šta je Jakov mislio kada je rekao: »Utvrđite srca svoja.« (Jakov 5,8) Šta mislite zašto je očekivani rod nazvan »plemenitim« (Vidi: 1. Solunjanima 3,13; 2. Solunjanima 3,3, 1. Petrova 1,19; 1. Korinćanima 3,12)

Reč utvrditi (stērīzō) znači »učvrstiti« ili »ojačati«. Naše srce treba tako da se sjedini sa Gospodom da ništa ne može da ga pomeri uprkos svemu što navaljuje na njega. Tome može da doprinese utvrđivanje u istini (2. Petrova 1,12), odolevanje iskušenju i podnošenje proba i patnji zbog svoje vere (Dela 14,22).

Duhovni rast je proces koji nije uvek lak, ali koji donosi »plemeniti rod«. Vernici, otkupljeni »skupocjenom (timios) krvlju Hrista« (1. Petrova 1,19), od neprocenjive su vrednosti nebeskom »Zemljoradniku«. Reč timios koristi se, takođe, da opiše »drago kamenje« koje predstavlja vernike koji su »izgrađeni« na Hristu, »ugaonom kamenu« Božjeg duhovnog hrama, Crkve (1. Korinćanima 3,11.12). Pavle, sa druge strane, upoređuje kolebljive vernike sa drvetom, senom i slamom koje neće dugo trajati i na kraju izgoreti u ognju kada Hristos dođe (1. Korinćanima 3,12-15). Zato je važno da se stalno pitamo da li su naše snage zaista upravljene prema onome što najviše cenimo, prema onome ko nam je najdragoceniji!

**»Svakoga će djelo izići na vidjelo; jer će dan pokazati, jer će se ognjem otkriti, i svako djelo pokazace oganj kao što jest.« (1. Korinćanima 3,13)
Posmatrajte svoj život i utvrdite kakav je?**

GUNDANJE

Kada će Hristos ponovo doći? Zašto smo još uvek ovde? Nije ni čudo što sada, u dvadeset i prvom veku, ima ljudi koji izražavaju svoju sumnju i podrugljivost. U istoriji Crkve, to nije ništa novo. Najveća pretnja Izrailju u toku njegove istorije nije poticala od njegovih neprijatelja, već iz njihovih redova, i iz njihovih srca. Kako se Gospodnji dolazak približava »imamo daleko više razloga da se bojimo onih u Crkvi nego onih izvan Crkve... Popuštanje neverenjanju, izražavanje sumnji, širenje tame, sve to priziva prisutnost zlih anđela i povećava uspešnost sotonskih zamki«. (Elen Vajt, *Događaji poslednjih dana*, str. 129. ćir; 126. lat)

Zato nas apostol Jakov u tekstu iz 5,9. opominje: »Ne uzdišite jedan na drugoga, braćo, da ne budete osuđeni: Gle, sudija stoji pred vratima.« Da li ste nekada gundali na druge, verovatno čak i na Crkvu (možda ponekad sa pravim razlogom)? Postavlja se pitanje kako ste izašli na kraj sa njima? Krotošću, poniznošću i opraštanjem, kao što je Bog i vama oprostio (vidi: Luka 7,39-50) ili prema merilima ovoga sveta? Budite iskreni prema sebi!

Na osnovu onoga što smo prethodno pročitali u ovoj poslanici, izgleda da su među vernicima postojali ozbiljni izazovi, kao što su naklonost prema nekome (Jakov 2,1.9), zla nagađanja (2,4), opadanje (3,10; 4,11); zavist (3,14), svađe (4,1), svetovnost (4,4.13.14). Jakov nas dosledno upućuje na duboka rešenja ovih problema: veru (Jakov 1,3.6), »usađenu riječ« (1,21), gledanje na »zakon slobode« (1,25; 2,12), odlučnost i božansku mudrost (3,13.17), milost (4,6), čiste ruke i čisto srce (4,8). Takođe, smatra da Božje unutrašnje delovanje mora biti pokazano u svakodnevnom životu (2,14-26), uključujući posećivanje žalosnih i zaboravljenih (1,27); pokazivanje milosti (2,13), i građenje mira, a ne širenje razdora (3,18).

Odgovorni smo Bogu; Onaj kome moramo podneti izveštaj je Gospod koji je Sudija i koji će svima dati po njihovim delima.

Dok čekamo Gospodnji povratak, na koje pozitivne načine možemo ohrabriti i uzdići druge? Zašto je važno da to činimo?

PRIMERI TRPLJENJA

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,10.11. Šta je zajedničko Jovu i prorocima? Šta mislite zašto su ovi primeri istaknuti? Koje lične pouke možemo izvući iz ovih izveštaja, kada se nađemo u iskušenjima?

Izrailjski proroci bili su verni u propovedanju Gospodnje reči ne menjajući je i ne dovodeći je u pitanje. U Jevrejima poslanici, veličanjem vernosti proroka, data je jasna slika: oni »zatvoriše usta lavovima (Danilo), ugasiše silu ognjenu (Sedrah, Misah i Avdenago), utekoše od oštrica mača (Ilija i Jelisije),... podnesoše... tamnice (Jeremija i Mihej), kamenjem pobijeni biše (Zaharija, Jodajev sin), pretrveni biše (pretesterisani - Isaija), ... od mača pomriješe«. (vidi: 1. O carevima 19,10); Jevrejima 11,33-37). Naravno, Jovove patnje su, takođe, poznate, kao i trpljenje koje je pokazao uprkos ženinom ismejavanju i prigovorima onih koji su došli da izraze svoje saosećanje. Šta je odvojilo ove heroje vere i mnoge druge od uobičajenih i prosečnih Božjih sledbenika? Jakov spominje nekoliko osobina: strpljenje, istrajnost i, iznad svega, veru i poverenje u Boga.

Jedna od osobina je »strpljenje« (makrothymias), koja se prevodi i kao »strpljivost« ili »trpeljivost« i odnosi se na sposobnost da izdržimo u teškim okolnostima i iskušenjima, bez obzira šta život (ili sotona) stavi pred nas. Proroci su strpljivo podneli sve patnje zbog Božje reči (Jakov 5,10). Ova reč se često koristi u Novom zavetu, između ostalog i kada se spominje Avramovo dugogodišnje strpljivo čekanje da Bog ispuni svoje obećanje i podari mu sina (Jevrejima 6,12.15). I Isus je opisan kako strpljivo podnosi svu patnju i smrt na krstu (2. Petrova 3,15).

Podnošenje (hypomonē), sa druge strane, u iščekivanju posletka, usredsređuje se na krajnji cilj. Jov je istaknut kao otelovljenje ove osobine. Uprkos sve-mu što je podneo, Jov je nepokolebljivo gledao prema zaštiti koju je očekivao da primi (O Jovu 14,13-15; 19,23-27).

Sa čime se trenutno borite? Za šta se molite, a što se još nije ispunilo? Koliko često ste bili ispunjeni osećanjem beznadežnosti? Razmislite o iskušenjima nekih prethodno pomenutih biblijskih ličnosti; zamislite koliko su se u određenim trenucima osećali beznadežno. Šta možete naučiti iz njihovih patnji što vam može pomoći u vašem iskustvu?

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,12. Komentatori su se pitali zašto Jakov pravi tako veliko pitanje oko davanja zakletvi. Čak i ako je njegova namera bila da spreči sve govore takve vrste, zašto ga naziva važnim »prije svega« u odnosu na ono o čemu je govorio u ovom poglavlju, a možda i u čitavoj poslanici? Da li je to zaista veliko pitanje? Treba da imamo na umu šta smo u ovoj poslanici do sada proučavali: Jakov nije zadovoljan površnom verom ili oblikom religije, uprkos pogrešnoj slici koju smo o njemu ponekad dobijali. Jakov je u potpunosti usmeren na Jevanđelje, u takvoj meri da postavlja previsoka merila koja ne možemo dosegnuti bez Božjeg praštanja i blagodati koja vas osposobljava. Naše reči otkrivaju šta je u našim srcima: »Jer usta govore od suviška srca.« (Matej 12,34) Jakovljeva teologija prožeta je Isusovim mislima, koji nam je naložio: »Ne kunit se nikako: Ni Nebom, jer je prijestol Božij; ni Zemljom, jer je podnožje nogama Njegovijem; ni Jerusolimom, jer je grad velikoga cara.« (Matej 5,34.35) Neki ljudi su se očigledno zaklinjali svojom glavom (36. stih). Međutim, Isus je rekao da je sve to zlo: »Neka bude vaša riječ: Da, da; ne, ne.« (Matej 5,37)

Sve pripada Bogu, uključujući i svaku vlas na glavi, zato »ništa od svega što imamo nemamo pravo da ponudimo kao svoje u zalog da ćemo ispuniti svoju reč.

Sve što hrišćani čine mora biti jasno kao Sunčeva svetlost. Istina je od Boga; laž, u svakom od svojih bezbrojnih oblika, potiče od sotone.« (Elen Vajt, *Misli sa gore blagoslova*, str. 66.68. original) Jasno je da Hristos nije zabranio davanje zakletve na sudu zato što On lično, kada Ga je poglavar sveštenečki zakleo, nije odbio da odgovori, niti je osudio taj postupak uprkos brojnim odstupanjima od ispravne sudske prakse. (Matej 26,63.64)

Nekoliko pojedinosti moramo imati na umu kada govorimo istinu. Kao prvo, retko znamo potpunu istinu; čak i o sebi, i zato moramo biti ponizni. Kao drugo, kada govorimo istinu, moramo je uvek izgovarati u ljubavi i kao pouku onima koji je slušaju.

Pročitajte tekst u Efescima 4,15.29. i Kološanima 4,6. Uz molitvu razmišljajte o silnoj poruci ovih tekstova. Pomislite koliko bi drugačiji (i bolji) vaš život bio da, Božjom milošću, strogo sledite ove savete.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Čitajte o Ilijinim i Jovovim iskustvima u vreme probe i njihovom značaju za nas u poslednjim danima u sledećim poglavljima knjige Elen Vajt *Istorija proroka i careva*: »Od Jezraela do Horiva«, str. 155-166. original; »Šta ćeš ti tu?«, str. 167-176. original; »U duhu i sili Ilijinoj«, str. 177-189. original.

»Da strpljivo čekaju, da se uzdaju i onda kada sve izgleda mračno, to je pouka koju treba da nauče vođe u Božjem delu. Nebo ih neće izneveriti u dan njihove muke. Ništa nije naizgled tako bespomoćno, a stvarno tako nepobedivo, kao duša koja je svesna svoga ništavila i koja se potpuno oslanja na Boga...

Nevolje će stalno dolaziti, ali idite napred. To će vas ojačati u veri i pripremiti za službu. Izveštaji iz svete istorije nisu napisani samo zato da bismo ih čitali i da bismo im se divili, već da ista vera koja je u stara vremena delovala u Božjim slugama deluje i u nama danas.« (Elen Vajt, *Istorija proroka i careva*, str. 174.175. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Svi znamo priču o pšenici i kukolju koji zajedno rastu do žetve (Matej 13). Međutim šta to znači kada je crkvena disciplina u pitanju? Šta znači u uslovima kada se suočavamo sa otvorenom pobunom ili otpadništvom u svojim redovima? Da li treba samo da se držimo po strani i ne činimo ništa, govoreći da će sve biti rešeno kada Gospod dođe? Očigledno ne. Kako, u svetlosti ove priče, ali i u svetlosti primera u kojima je disciplina bila neophodna u ranoj Crkvi, na primer među Korinćanima i Galatima, treba da postupimo sa kukoljem, naročito onim čija je jedina uloga da guši pšenicu i ništa drugo?

2. Iskušenja i nevolje dolaze na sve nas. Koja obećanja iz Biblije i spisa Elen Vajt su vas utešila i pomogla da istrajete u svojoj veri? Iskustva kojih biblijskih ličnosti su vam najviše značila u poteškoćama?

3. Jakov kaže: »Ne uzdišite jedan na drugoga.« (5,9) Ipak, ljudi, među njima i hrišćani, mogu da čine nešto što nam smeta. Kako možemo da volimo, opraštamo, podnosimo i da se izdignemo iznad mnogih »malih« stvari u životu koje mogu da nas oneraspolože, naljute i učine rđavim Božjim svedocima?

MOLITVA, IZLEČENJE I OBNOVLJENJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jakov 5,13-20; 1. Jovanova 5,14; 1. Korinćanima 15,54, Jevrejima 12,12.13; Jovan 8,43-45; Priče 10,12.

Tekst za pamćenje: »Ispovijedajte, dakle, jedan drugome grijehe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.« (Jakov 5,16)

Ljudi su opčinjeni čudima i magijom. Često takvim prizorima pristupaju iz radoznalosti i ničeg višeg. Zato, kada je od Isusa traženo da izvede čudo samo zbog razonode (Luka 23,8.9), kao znak svoje mesijanske uloge (Matej 12,38-41) ili da bi zadovoljio svoje lične potrebe (Matej 4,2-4), odbio je to da učini. Duh, kojim je Isus autoritativno poučavao i činio čudesna isceljenja, nije bio samo izraz obične sile; mi treba da budemo oruđe u Njegovim rukama. Bog bi rado izlečio svakoga ko je bolestan, ali Njega zanima mnogo značajnije – trajno izlečenje.

U ovom okviru bavićemo se nekim vrlo značajnim pitanjima: kako shvatamo tekst u kome Jakov govori o ozdravljenju bolesnih? Da li postoji veza između ozdravljenja i oproštenja? Ilija je predstavljen kao važan uzor molitve u vreme raširenog otpada. Šta možemo naučiti iz njegovog molitvenog života i njegovog rada prilikom pozivanja Izrailjaca da se vrate Bogu i pravom obliku bogoslužnja?

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,13. Kakav zanimljiv kontrast je ovde dat? Kako možemo da primenimo ove savete u ličnom iskustvu?

Iako se bavi dvama različitim pojmovima (patnjom i radošću), Jakov ih povezuje molitvom i hvalom: molite se kada se mučite; molite se kada ste veseli. Ova dva postupka se, međutim, ne razlikuju toliko jedan od drugog zato što su mnogi biblijski Psalmi hvale, takođe, molitve, i Jakov započinje poslanicu podstičući čitaoce da »svaku radost imaju« kada padaju u različite nevolje, »znajući da kušanje vaše vjere gradi trpljenje«. (Jakov 1,2,3) Vreme za molitvu i vreme za hvalu možda se prepliću više nego što mislimo.

Reč »mučiti« u Jakovu 5,13. ima isti koren kao reč prethodno upotrebljena da označi stradanja proroka (Jakov 5,10). Odnosi se na fizičke i mentalne patnje, »prvenstveno na opasnost i muke koje donosi rat« (Kaslas Špik, *Theological Lexicon of the New Testament*, 2. tom, str. 239), ali, takođe, i na iscrpljujući fizički rad i dragocene uložene napore. Upotrebljena je i u 2. Timotiju 2,9. i 4,5. da opiše »težak apostolski rad koji nije osujećen bilo kavim poteškoćama ili patnjom«. (*Theological Lexicon of the New Testament*, 2. tom, str. 240) Kao hrišćani, instinktivno se okrećemo Bogu kada dođu nevolje. Molitva je naročito važna u suočavanju sa teškoćama, ali pevanje ili slušanje duhovne muzike (upotrebljena reč *salletō* može da znači oba), takođe je od koristi.

»Pesmom se takođe obraćamo Bogu kao i molitvom. Mnoge pesme su u stvari molitve.« (Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 168. original) Koliko između nas je doživelo, kada smo utučeni ili usamljeni, da postanemo raspoloženi kada se setimo reči neke hrišćanske pesme? Mnogi koji pate ili im je potrebno ohrabrenje, bili bi oraspoloženi posetom prožetom molitvom i pesmom. »Radujte se s radosnima, i plaćite s plačnima.« (Rimljanima 12,15) To više od svega drugog može da nas oraspoloži.

Psalmi su naročito dragocena riznica molitava i pesama koje pružaju nadahnuće, ohrabrenje i smernice, kada ne znamo kome da se obratimo za pomoć.

Svi znamo koliko patnja može da nas približi Gospodu i pozove na molitvu. Kakve duhovne opasnosti se javljaju kada nam sve dobro ide? Zašto je, naročito u tim trenucima, hvala toliko važna? Šta nam ona pomaže da nikada ne zaboravimo?

MOLITVA ZA BOLESNE

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,14.15. Koje osnovne postupke Jakov preporučuje za pomazanje bolesnih, i koje važne duhovne činioce nalazimo u ovom tekstu?

Činjenica da bolesna osoba poziva crkvene starešine da dođu i pomažu je »uljem u ime Gospodnje«, i da se mole izražava duhovnu želju pojedinačnog i zajedničkog uverenja da je božansko delovanje potrebno za izlječenje (Marko 6,13). Opraštanje greha pokazuje da Bog neće, putem obreda, povratiti fizičko zdravlje osobi koja ne želi i duhovno isceljenje. »Onima koji žele molitvu za obnovljenje svog zdravlja treba objasniti da prestup Božjeg zakona, bilo prirodnog ili duhovnog, predstavlja greh, da se greh mora priznati i ostaviti ako žele da dobiju blagoslov.« (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 228. original)

Potreba za Božjim posredovanjem i okupljanjem crkvenih starešina ukazuje da je bolest teška i da su prilike, možda, previše hitne da bi se to učinilo na redovnom crkvenom okupljanju. Ovde su upotrebene dve različite grčke reči koje se odnose na bolesne: prva (*astheneō* u 14. stihu) upotrebljena je i za Tavitu koja se »razbolje i umrije« (Dela 9,37); druga (*kamnō* u 15. stihu) odnosi se uopšteno na bolesnika, ali se, takođe, upotrebljava i za one koji umiru, i u ovom okviru odnosi se na nekog ko je fizički iscrpljen. Želja za izlječenjem zah-teva potpuno predanje Božjoj volji, bez obzira šta je Njegova volja (1. Jovanova 5,14). Međutim, reči »spasti dušu od smrti« (Jakov 5,20) nepogrešivo ukazuju na vaskrsenje, kao jedino potpuno izlječenje, u vreme »kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost i ovo se smrtno obuče u besmrtnost«. (1. Korinćanima 15,54)

Mnogi su čuli za obrede pomazanja, ili su bili uključeni u njih, u kojima bolesni nisu izlečeni, već su umrli. Zašto je, onda, nada u vaskrsenje, koju pronalazimo u ovom tekstu, naša jedina sigurnost?

IZLEČENJE DUŠE

Mnogo važnije od izlečenja tela jeste izlečenje duše. Naš cilj nije da učinimo da ljudi postanu zdraviji grešnici, već da im ukažemo na večni život u Isusu. Možda je to razlog što se jedina jasna reč koja ukazuje na izlečenje nalazi u tekstu za pamćenje za ovu sedmicu, u 16. stihu, koji se ne bavi hipotetičkim prilikama spomenutim od 13. do 15. stiha. Reč za izlečenje u ovom stihu (ia-omai) može da se odnosi na izlečenje koje prevazilazi izlečenje fizičke bolesti (vidi: Matej 13,15). Pošto je već u 15. stihu nagovestio šire shvatanje isceljenja (vaskrsenje), Jakov pravi povezanost između bolesti i greha, koji je koren svih naših problema – što ne znači da je svaka bolest posledica određenog greha, već da su bolest i smrt posledice toga što smo svi grešnici.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Marku 2,1-12. (uporedi: Jevrejima 12,12.13; 1. Petrova 2,24.25) Kakva vrsta izlečenja je opisana u ovim tekstovima, i šta je njegova osnova?

Vera u Isusa donosi izlečenje duhovne slabosti i greha. Svako izlečenje koje je Isus doneo ljudima bilo je, na neki način, pouka koja treba da usmeri pažnju ljudi prema njihovoj dubljoj potrebi za spasenjem. U slučaju oduzetog čoveka u 2. poglavlju Jevanđelja po Marku, duhovno isceljenje bilo je zapravo čovekova najveća briga, zbog čega ga je Isus odmah uverio da su mu gresi oprošteni. »Ipak, nije toliko želeo telesno ozdravljenje koliko oslobođenje od tereta greha. Ako bi mogao da vidi Isusa i dobije s Neba čvrsto obećanje o oproštenju i pomirenju, bio bi zadovoljan da živi ili umre, u skladu sa Božjom voljom.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 267. original) Svi naponi treba da budu uloženi u izlečenje cele ličnosti, ne samo za ovaj život, već za svu večnost.

Izlečenje obuhvata izlečenje odnosa, zbog kojih smo podstaknuti da poslušamo savet: »Ispovijedajte, dakle, jedan drugome grijehe.« (Jakov 5,16), misleći na one kojima smo sagrešili (Matej 18,15.21.22). Odnosno, ako ste nekome sagrešili ili mu naneli uvredu, priznajte mu to. Tada će Gospodnji blagoslov počivati na vama zato što proces priznavanja obuhvata umiranje sebi, a samo kroz tu smrt Hristos može biti oblikovan u vama.

UZOR MOLITVE

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,17.18. Šta možemo da naučimo o molitvi iz Ilijinog primera? Kako je povezana sa izlečenjem, oprostjenjem i obnovljenjem?

Ovi stihovi oslikavaju uverenje dato na kraju Jakovljeve poslanice 5,16: »Neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.« Ilija je bio »pravedan« čovek, odveden na Nebo, ali ipak je bio običan čovek. Imao je iste težnje i osećanja kao i mi. Činjenica da je Bog čuo njegovu molitvu treba da nas ohrabri da će čuti i naše molitve. Jakov kaže da se Ilija »iskreno« molio da ne padne kiša (detalj koji nije spomenut u Starom zavetu), moleći očigledno za ispunjenje 5. Mojsijeve 11,13-17. (na što nagoveštava tekst u Jakovu 5,18).

Na osnovu ovog proročanstva iz 5. Mojsijeve, obožavanje Vala, boga oluje i grmljavine, od strane izrailjskog naroda nije moglo da prođe bez izazova. Iako ne znamo koliko se dugo Ilija molio, pre nego što su njegove molitve bile uslišene, one su bile zasnovane na pažljivom proučavanju i razmišljanju o Božjoj reči u okviru okolnosti u kojima se nalazio. Moguće je da je navodio proročanstvo iz 5. Mojsijeve u svojoj molitvi, kao što je Danilova molitva za Jerusalim utemeljena na proučavanju Jeremijinog proročanstva (vidi: Danilo 9,2.3). Naše molitve, takođe, bi bile uspešnije, kada bi u svetlosti Božje reči izvirale iz pažljivog sagledavanja okolnosti u kojima se nalazimo.

Vreme suše koje je trajalo tri i po godine (takođe se spominje u Jevanđelju po Luki 4,25) značajno je vreme kušanja u Svetom pismu (kao proročko razdoblje od »polovine sedmice« ili tri i po godine Isusove službe u Danilu 9,27; »tri i po vremena« otpadništva u hrišćanstvu u Danilu 7,25. i Otkrivenju 12,14). Na kraju ovog vremena, Bog je upotrebio Iliju da započne posao probuđenja i reforme u Izrailju da bi ljudi prepoznali dubinu svog otpadništva. Bio je to posao koji je odgovarao radu Jovana Krstitelja u prvom veku, koji je pripremao put za Hristov prvi dolazak, i radu koji je Bog poverio svojoj Crkvi Ostatka da pripremi ljude za Drugi dolazak (vidi: Malahija 4,5.6; Matej 11,13.14).

Mi kao Crkva težimo probuđenju i reformi. Međutim, ono mora započeti u našem životu, u nama, na ličnom planu, svakoga dana. Koje odluke možete doneti samo vi, koje će odrediti pravac i, na kraju, budućnost vašeg života?

OBNOVLJENJE I OPROŠTENJE

Božji duh delovao je preko Ilije da obnovi odnos između Sebe i Izraelja. Međutim, najveći deo posla Ilija nije obavio na gori Karmil. To je bio samo početak! On je nastavio rad u malim selima i domovima, obučavajući buduće duhovne vođe u proročkim školama, koji su se pridružili njegovom radu na probuđenju i reformi.

Pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,19.20. Kako se rad opisan ovde izjednačava sa onim koji je obavio Ilija, Jovan Krstitelj i drugi? Vidi: Luka 1,16.17; Dela 3,19.

Mi često zaboravljamo na pažljiv i strpljiv Ilijin rad iz godine u godinu. Rad Jovana Krstitelja, takođe, usredsređen na vraćanje ljudi istini, nadahnjivao je na pokajanje i krštenje jednu po jednu osobu. Isus je opisao svoj rad na sličan način: želeo je da izvede narod iz laži i vrati istini (vidi: Jovan 8,43-45).

U ovoj uslovnoj situaciji opisanoj u Jakovu 5,19.20. upotrebljena je uslovna rečenica u grčkom jeziku, naglašavajući da nije sigurno da otpadništvo postoji, već da je moguće. Udaljavanje od istine odnosi se na otpadništvo ne samo u učenjima, već i načinu života, jer često prvo vodi drugom. Sumnja počinje da se stvara u vezi sa našim verovanjima, vodeći do predomišljanja i konačno do otvorenog otpadništva. Onaj će koji vrati »grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti«. (Jakov 5,20) Ako ukratko sažmemo sve što je prethodno bilo rečeno, Jakov poziva braću u Crkvi da rade posao sličan onom koji je Ilija obavljao vraćajući ljude Bogu.

Ovaj rad zahteva mnogo strpljenja, saosećanja, nežnosti i poniznosti: »Braćo, ako i upadne čovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takvoga duhom krotosti, čuvajući sebe da i ti ne budeš iskušan.« (Galatima 6,1) Ilijin posao bio je da okrene srca prema Bogu i Njegovom narodu, a ne od njih. Često je osoba svesna svog greha i nije potrebno da ukazujemo na njega. Ono što je potrebno jeste opraštanje po ugledu na Isusa, koje je omogućila Njegova smrt. Spasavanje duša od smrti moguće je samo kroz »prikriivanje« greha, primenom Jevandelja u ličnom životu, i postajući oruđe milosti (Priče 10,12).

Setite se nekoga ko je pogrešio i svestan je toga. Šta možete da učinite i kažete da biste mu pomogli da se vrati Gospodu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Molitva za bolesne« u knjizi Elen Vajt *U potrazi za boljim životom*, str. 225-233. original; i »Sotonine zamke« u knjizi *Velika borba*, str. 518-523. original.

»Hristos... pozvao nas je da se ujedinito sa Njim u spasavanju čovečanstva. 'Zabadava ste dobili,' kaže On, 'zabadava i dajte.' (Matej 10,8) Greh je najveće od svih zala, i naše je da imamo sažaljenja i pomognemo grešniku. Postoje mnogi koji greše i koji osećaju svoju sramotu i svoje bezumlje. Oni žude za rečima ohrabrenja. Posmatraju svoje greške i zablude, dok skoro ne zapadnu u očajanje. Ove duše ne treba zanemariti. ...

Govorite reči vere i ohrabrenja, koje će biti kao lekoviti melem izbijenom i ranjenom čoveku.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 504. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Setite se vremena u kome ste pogrešili, kada ste svojim grehom povredili sebe, druge i Gospoda. Koliko vam je tada značilo što su pored vas ljudi koji su, iako ne odobravaju vaš postupak, bili spremni da vas ohrabre i podrže? Šta vam se najviše urezalo u sećanje u vezi sa ovim iskustvima, i kako vam ta sećanja mogu pomoći da isto učinite za nekoga koji je, takođe, učinio veliku grešku?

2. Pažljivo i uz molitvu pročitajte tekst iz Poslanice apostola Jakova 5,16. Koje važne duhovne pouke ovde nalazimo? Šta to govori o sili molitve i koliko je važna za naš duhovni život? Iako molitva može i treba da bude lična stvar, razgovarajte u razredu šta vam molitva znači, kako su bile uslišene, i kako ste naučili da imate poverenje u Gospoda, kada nisu potvrđene onako kako ste želeli. Na kraju, šta je po vama najvažnija praktična korist od neprestane žarke molitve.

VEČNO JEVANĐELJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 4,2; Psalam 130,3.4; Luka 15,11-32; Rimljanima 3,24-26; Jevrejima 10,1-4; Otkrivenje 14,12.

Tekst za pamćenje: »Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vječnom, zato ti jednako činim milost.« (Jeremija 31,3)

U toku proučavanja Poslanice apostola Jakova osvrnuli smo se na brojna pitanja povezana sa Jevanđeljem i napravili poređenja sa drugim biblijskim piscima. Nije uvek lako jasno shvatiti kako se ono što Jakov kaže uklapa sa drugim delovima Pisma, naročito kada je u pitanju nešto suštinsko kao što je samo Jevanđelje, ali kao što smo videli, uklapa se. To je veoma važno zato što je Jevanđelje temelj naloge za poslednje vreme da objavimo »vječno Jevanđelje... svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu«. (Otkrivenje 14,6)

U ovoj poslednjoj sedmici proučavanja, usredsredićemo se na osnovna pitanja u vezi sa »vječnim Jevanđeljem«, koje predstavlja spasenje verom, i koje se javlja u čitavoj Bibliji, uključujući i Poslanicu apostola Jakova.

Najvažnije je da zapamtimo da Biblija ne protivureči sebi, naročito kada je u pitanju neka osnovna istina kao što je spasenje. Završavajući tromesečje osvrtno na to gde se sve Jevanđelje javlja u Bibliji, bolje ćemo uvideti kako se Jakovljeva poslanica uklapa u ovu veću sliku Božjeg plana iskupljenja.

JEVANĐELJE U STAROM ZAVETU

»Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomože Riječ koju čuše, jer ne vjerovali oni koji čuše.« (Jevrejima 4,2)

Ovaj stih je zapanjujući u onome šta nagoveštava. Najpre, Jevanđelje, Radosna vest, bilo je objavljeno u Starom zavetu. Zatim, tada je bilo propovedano kao i u novozavetno vreme. Nema nagoveštaja da postoji ikakva razlika u samoj vesti. Problem, znači, nije bio u vesti, već u načinu na koji je shvaćena. Danas, takođe, različiti ljudi mogu da shvate istu evanđeosku poruku na različite načine. Koliko je važno, onda, da se u potpunoj veri predamo poučavanju Reči da bismo Jevanđelje, kada se propoveda, shvatili na ispravan način.

Pročitajte sledeće stihove i ukratko iznesite njihovu evanđeosku poruku:

1. Mojsijeva 3,15. _____

2. Mojsijeva 19,4-6. _____

Psalam 103,3.4; Psalam 32,1-5. _____

Isaija 53,4-11. _____

Jeremija 31,31-34. _____

Da li ste primetili šta se ponavlja u svim ovim stihovima? Bog posreduje da nas spase; oprašta naše grehe i stavlja »neprijateljstvo« u nas prema grehu da bismo »hteli slušati«. (Isaija 1,19) Jedan (Isus) umro je za mnoge, poneo njihove prestupe i opravdao nedostojne. Novi zavet drugačiji je od starog zato što je Zakon zapisan u srcu, a gresi neće više biti pominjani (vidi: Jevrejima 8,12). Ukratko rečeno, oprostjenje i novorođenje idu zajedno: opravdanje i posvećenje predstavljaju Božje rešenje za problem greha. Ovakvih tekstova ima mnogo zato što je vest ista u celoj Bibliji: uprkos našem grehu, Bog nas voli i čini sve da nas spasi od njega.

Kako možemo mi, kao narod koji veruje u važnost držanja Zakona, da se zaštitimo od zablude da nas držanje Zakona opravdava? Zašto to nije uvek lako učiniti?

UTELOVLJENO JEVANĐELJE

Nekima je teško da pronađu Jevanđelje u Jevanđeljima! Isusova učenja mogu izgledati legalistički, ali samo ako propustimo da čujemo ostatak priče. Većina ljudi u Izraelju u Isusovo vreme smatrali su da su u dobrom položaju pred Bogom. Podržavali su Hram plaćanjem zahtevanog poreza i prinosili odgovarajuće žrtve. Uzdržavali su se od nečiste hrane, obrezivali su svoje sinove, svetkovali Subotu i druge praznike, i uopšteno se trudili da drže Zakon onako kako su ih učile njihove verske vođe. Onda se pojavio Jovan i pozvao ih da se pokaju i krste. Zatim, Isus im je rekao da im je potrebno novorođenje (Jovan 3,3.5) i »ako ne bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, nećete ući u Carstvo nebesko«. (Matej 5,20) Drugim rečima, Isus je rekao: »Potrebno vam je ono što nemate. Vaša dela nisu dovoljno dobra.«

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Luki 15,11-32; 18,9-17. Kako je Jevanđelje prikazano u ovim pričama?

U priči o izgubljenom sinu, sin je izgubljen i ne zna za to. Postepeno na nov način uviđa očevu ljubav i želi da se vrati. Njegov ponos je nestao. Nadajući se da će biti prihvaćen kao sluga, začudio se kada ga je otac obasuo počastima. Njihov odnos nije samo obnovljen, već i promenjen. Sličan obrt očekivanja javlja se i u drugoj priči. Bog se ne obazire na »pravednog« fariseja, dok »grešni« carinik ne samo da je bio prihvaćen, već primivši oprostjenje, odlazi opravljan i slobodan od krivice.

Obe priče pomažu nam da Boga jasnije sagledamo, kao Oca i Onoga koji opravdava grešnika. Kada opisuje čašu groždanog soka kao »krv Moja Novoga zavjeta koja će se prolići za mnoge radi otpuštenja (oprostjenja) grijeha«, Isus strada kao pravo pashalno Jagnje, smrću koja je trebalo da bude naša (Matej 26,28; uporedi: Marko 10,45). Prema tome, spasenje je besplatno zato što je On, Isus, platio punu cenu za to.

Kakvu nadu vam pruža svaka od ovih priča? Na koje načine se možete poistovetiti sa nekim ličnostima iz njih, i šta vam vaš odgovor pokazuje šta bi trebalo da promenite u svom duhovnom životu?

JEVANĐELJE U PAVLOVIM POSLANICAMA

Poput svojih sunarodnika, apostol Pavle je smatrao da je njegov duhovni život dobar. Međutim, onda je upoznao Isusa kao »Sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade Sebe za mene«. (Galatima 2,20). Iznenada je shvatio da nije spasen, već izgubljen; video je sebe ne kao Božjeg slugu, već kao Božjeg neprijatelja, ne kao pravednog, već kao najvećeg od svih grešnika. Drugim rečima, koprena je pala sa njegovih očiju i Stari zavet je sagledao u novom svetlu. Božje otkrivenje, njemu lično i preko Pisma, promenilo je njegovo srce i zauvek je promenilo njegov život. Nećemo shvatiti Pavlove poslanice, dok ne uvidimo ove osnovne činjenice, koje su ga podstakle da ih napiše.

Pročitajte tekst iz 2. Korinćanima 3,14-16. u svetlosti onoga o čemu smo sada razmišljali, a zatim stihove: 2-6. Šta Pavle ovde određuje kao ključni korak?

Smisao Starog zaveta postaje jasan samo »kad se obrate ka Gospodu«. (16. stih) Isus je put spasenja. Sve počinje i završava se sa Njim. Izrailj je – oslanjajući se na ličnu poslušnost, kao što je Pavle činio pre obraćenja – doživio Stari zavet kao službu smrti. Zašto? Zato što »svi sagriješite« (Rimljanima 3,23), uključujući i izrailjski narod, i zapovesti ih tada mogu samo osuditi (2. Korinćanima 3,7). Suprotno tome, vernici u Korintu pokazali su da su »poslanica Hristova... napisana ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesnijem daskama srca«. (3. stih)

Pročitajte tekst u Rimljanima 1,16.17; 3,24-26. Kako Pavle određuje Jevanđelje? Šta svi primamo verom kroz Hrista?

Jevanđelje predstavlja Božju silu koja spasava sve koji veruju. Pravednost se ne temelji na onome što činimo, već na onome što je Hristos učinio za nas, na šta se pozivamo verom. To je verovanje koje raste »iz vjere u vjeru«. (Rimljanima 1,17) Ono što Pavle misli pod tim otkriveno je u ostatku Poslanice Rimljanima, čiju suštinu nalazimo pri kraju trećeg poglavlja. Kroz Hrista primamo otkupljenje (Bog nas je kupio plativši za naše grehe), opravdanje (oslobođeni smo krivice i očišćeni milošću), i oproštenje (Bog nas ponovo prihvata i »zaboravlja« naše prošle grehe). Zadivljujuće je to što Bog, u Hristovoj žrtvi, pokazuje da je pravedan prilikom opravdavanja grešnika koji su položili svoju veru na Isusa.

»NOVI« ZAVET

Jevrejima poslanica opisuje Novi zavet kao »bolji« od Starog (Jevrejima 8,1.2.6). Postavlja se pitanje: Zašto je Bog uspostavio Stari zavet ako je pogrešan? Međutim, problem nije bio u zavetu, već u odgovoru koji su ljudi dali.

Pročitajte tekst iz Jevrejima poslanice 7,19; 8,9; 10,1-4. Koji problemi u vezi sa Starim zavetom su spomenuti?

Ljudi »ne ostaše u zavjetu Mome« (Jevrejima 8,9), već su postali neposlušni i buntovni. Ovo, zajedno sa činjenicom da životinjske žrtve iz Starog zaveta nikada nisu mogle da uklone grehe (Jevrejima 10,4), značilo je da je problem greha ostao. Gresi su mogli biti iskupljeni samo »prinosom tijela Isusa Hrista jednom«, uključujući i prestupe onih koji su bili pod Starim zavetom (Jevrejima 10,10; 9,15). To je bilo zato što »Zakon nije ništa savršio, a postavi bolju nadu, kroz koju se približavamo Bogu« (Jevrejima 7,19), obećanjem o Novom zavetu.

U određenom smislu, Novi zavet uopšte nije nov, jer još od obećanja datog u Edemu o potomstvu koje će stati na zmijinu glavu, plan spasenja se uvek zasnivao na Hristovoj smrti, Jagnjetu »koje je zaklano od postanja svijeta«. (Otkrivenje 13,8; vidi: Jeremija 32,40; Jevrejima 13,20.21; Jovan 13,34)

»Zavet milosti nije nova istina, jer je postojala u Božjem umu kroz svu večnost. Zato se naziva večni zavet.« (Elen Vajt, *The Faith I Live By*, str. 77)

Sa druge strane, kao što vidimo u Pavlom iskustvu, nešto posebno se događa kada se okrenemo Gospodu. Bog je dao obećanje, u vezi sa večnim zavetom: »I daću im strah svoj u srce da ne otkupe od Mene.« (Jeremija 32,40) Prinošenje životinjskih žrtava bez vere bilo je kao da želite da platite za grehe. Gledanje na Isusa »koji pretrplje krst, ne mareći za sramotu« i »koji je takvo protivljenje protiv Sebe od grješnika podnio« (Jevrejima 12,2.3), otkriva nemerljivu cenu greha i Radosnu vest da je cenu platio Neko drugi »krvlju Zavjeta vječnoga«. (Jevrejima 13,20) Ovaj »Novi« zavet menja naš pogled na sve, kao i zapovest da ljubimo jedni druge. Zavet zapravo nije nov (3. Mojsijeva 19,18) osim u pogledu onoga da ne treba samo da volimo bližnje kao sebe, već »kao što Ja (Isus) vas ljubih«. (Jovan 13,34)

Kako možemo da volimo druge kao što Isus voli nas?

»Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda će se svršiti tajna Božija, kao što javi svojim slugama prorocima.« (Otkrivenje 10,7)

Tekst u Otkrivenju 10,7. jedini je stih u Otkrivenju (pored 14,6) koji se doslovno odnosi na objavljivanje Jevandelja (grčka reč prevedena kao objavljivati je *euangelizō*, »objaviti radosnu vest«). Ova dva poglavlja važna su za adventističke hrišćane, zato što je u njima opisan poziv i nalog koji im je upućen. Drugim rečima, Bog nam je dao poseban zadatak, kao nijednoj drugoj grupi ljudi, da objavimo »vječno Jevandelje«.

Kao što smo videli, Jevandelje je isto od 1. Mojsijeve do Otkrivenja. Zakon je isti. Zavet je isti. Isus, Pavle i Jakov potvrđuju da je Jevandelje isto kao i ono u koje je verovao Avram (Jovan 8,56; Rimljanima 4,13; Jakov 2,21-23). Neki imaju teškoće sa ovom tvrdnjom samo zato što određuju Jevandelje uže nego Pismo. Avramova poslušna vera, međutim, zasnivala se na tome što je mogao da zamisli Hristovu žrtvu u budućnosti. Mi ne moramo da pravimo ravnotežu između dela i vere da bismo bili spaseni. Vera je dovoljna, ali ne intelektualna vera kakvu i sotona ima, ne drska vera koja se poziva na Božja obećanja bez prilagođavanja uslovima spasenja; to mora biti delotvorna vera.

Zašto su držanje zapovesti, i svedočanstvo i vera Isusova iz Otkrivenja 12,17. i 14,12. značajni u okviru večnog Jevandelja?

Odlučujuće pitanje na kraju vremena biće: Kome služimo? Bogu »koji je stvorio nebo i Zemlju i more i izvore vodene« (Otkrivenje 14,7) ili zveri i njenom liku? Poslušnost zapovestima (uključujući i Subotu) kroz veru Isusovu ukazuje na one koji ostaju verni do kraja. Prava religija obuhvata i veru i poslušnost.

»Ove istine, kao što je naglašeno u Otkrivenju, u 14. poglavlju, u vezi sa 'večnim Jevandeljem', predstavljaju obeležje Hristove crkve u vreme Njegovog dolaska, pošto se kao rezultat objavljivanja trostruke anđeoske vesti navodi: 'Ovde je trpljenje svetih koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu.' « (Otkrivenje 14,12) (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 453.454. original; str. 406, 6. izdanje, 2012)

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Glasna vika« u knjizi Elen Vajt *Događaji poslednjih dana*, str. 161-166)

»Treba da prihvatimo viša merila, da idemo napred i oslanjamo se na uzvišene prednosti. Treba ponizno da hodimo pred Bogom, da se ne hvalimo savršenstvom svog karaktera, već da se u jednostavnoj veri oslonimo na sva obećanja iz Božje reči; jer ona su data poslušnima, ne prestupnicima Božjeg zakona. Treba da verujemo u Božje svedočanstvo, i da se potpuno oslanjamo na njega, i svaka mogućnost samouzvišenja i ponosa biće uklonjena. Mi smo spaseni verom, ali verom koja kroz ljubav radi, i čisti dušu. Hristova ruka može dosegnuti i najvećeg grešnika, i dovesti ga iz prestupa poslušnosti; nijedan hrišćanin nije toliko uzvišen da može da se uzdigne iznad zahteva Božjeg svetog zakona. U tom slučaju našao bi se izvan Hristove sile da mu pruži pomoć, jer bi bio izvan Njegovih učenja i uzora; jer On kaže: »Držao sam Očeve zapovesti i prebivam u Njegovoj ljubavi«, i svi koji slede Hrista pokazaće poslušnost Božjem svetom zakonu.« (Elen Vajt, *Signs of the Times*, 31. mart 1890)

ZA RAZGOVOR:

1. Razgovarajte o različitim elementima Jevanđelja u Isusovim, Pavlovim i Jakovljevim učenjima, uključujući sličnosti i razlike među njima. Kako se, sagledavajući ih zajedno i posmatrajući kao celinu, možemo zaštititi da ne odemo u legalizam ili jeftinu milost?

2. Kada se osećate obeshrabreno zbog svog duhovnog stanja, na koja obećanja iz Jevanđelja možete da se oslonite, koja vam pomažu u takvom stanju? Zašto, i u najmračnijim trenucima, nikada ne smete da odustanete, i zašto je obećanje o Hristovoj pravdi kao daru nedostojnim grešnicima, ključ koji nas štiti od odustajanja?

3. Poruka triju anđela tesno povezuje stvaranje sa otkupljenjem i spasenjem. Tako je dato i u Jevanđelju po Jovanu 1,1-14. Zašto su ove dve teme tako tesno povezane? Kako nam ova povezanost pomaže da objasnimo zašto je Subota tako važan sastavni deo Božjeg zakona? Kako nam ta bliska veza pomaže da shvatimo suštinsku ulogu Subote u završnom sukobu poslednjih dana?

OKTOBAR

POGLED UPRAVLJEN GORE

Božji savršeni planovi

1. S Rimljanima 6,22.23 Potreba za reformom
2. Č Rimljanima 8,17. Božje sam dete
3. P Danilo 12,3. Nepogrešiva sigurnost
4. S Jevrejima 11,9.10. Božji savršeni planovi

Hristova ljubav uzdiže srca

5. N Jevrejima 5,8.9. Hristov život ponizne poslušnosti
6. P 2. O carevima 6,17. Služba anđela
7. U Jevrejima 4,15. Možemo pobediti kao Hristos
8. S Otkrivenje 3,18.19. Živo hrišćansko iskustvo
9. Č Efescima 4,12. Hristova ljubav uzdiže srca
10. P Jeremija 33,3. Nepoznato
11. S Psalam 119,105. Božja reč – tvoj vodič

Stajati uz načela

12. N Jovan 17,21. Hristos poziva na jedinstvo
13. P 1. Korinćanima 2,9. Pripremate li se za Nebo?
14. U Jevrejima 8,1.2. Hristos posreduje za nas
15. S Efescima 6,10. Božja ruka snaži
16. Č Jevrejima 13,20.21. Ostvarivanje Božje volje
17. P Rimljanima 8,38.39. Hristova se ljubav ne može izmeriti
18. S Psalam 119,97. Stajati uz načela

Hristos ima moć

19. N Danilo 8,14. Nauka o Svetinji
20. P Otkrivenje 22,2. Jest lišće sa drveta života
21. U Priče 4,18. Jedina svetlost
22. S Kološanima 2,10. Hristos ima moć
23. Č Isaija 43,1. Obećana pomoć
24. P 1. Petrova 1,7. Služenje Bogu počinje na Zemlji
25. S 1. Jovanova 1,3. Značenje zajednice sa Bogom

Svetli sjajnom svetlošću

26. N Titu 2,13. Nebo, hrišćanski cilj
27. P Jevrejima 13,5. Imamo blaženu nadu
28. U Jovan 10,29. Predaj se Bogu
29. S Filibljanima 4,13. Značenje hrišćanskog savršenstva
30. Č Malahija 3,17. Svetli sjajnom svetlošću
31. P Efescima 2,4.5. Na nas se izlila beskrajna ljubav

NOVEMBAR

SLIČNI HRISTU

Hristovo saučešće je bezgranično

1. S Matej 8,17. Hristovo saučešće je bezgranično
Opravdane duše hode u videlu
2. N Luka 2,52. Hristos je savršen Primer svima
3. P Kološanima 3,3.4. Isus nam je dao pravi primer karaktera
4. U 1. Jovanova 3,4. Pravi hrišćani poštuju Božji zakon
5. S Psalam 111,3. Kako možemo držati Božji zakon
6. Č Jevrejima 9,24. Pokajani grešnik prihvaćen u Hristu
7. P Rimljanima 3,25.26. Opravdane duše hode u videlu
8. S Jovan 15,8. Posvećeni verom i poslušnošću

Božji hram

9. N Priče 3,5. Životna istina
10. P Priče 3,13.17. Prava religija unapređuje zdravlje
11. U Osija 6,3. Uglračan do punog sjaja
12. S 2. Korinćanima 5,15. Božji hram
13. Č Jovan 12,36. Dokaz kome se nevernici ne mogu odupreti
14. P 1. Timotiju 6,17. Ne zanemarujmo porodično bogoslužjenje
15. S Psalam 103,13. Porodice treba da održavaju Božju dobrotu

Odražavati svetlost Sunca pravde

16. N Jovan 17,11. Budite jedno kao što su Hristos i Otac jedno
17. P Jovan 3,7. Naš put
18. U Dela 5,32. Odražavati svetlost Sunca pravde
19. S Malahija 3,16. Hvaljenje Boga ima neodoljivu snagu
20. Č Jevrejima 10,9. Isus je Prijatelj svakog ljudskog bića
21. P Titu 3,2. Podstičimo duh ljubavnosti
22. S Luka 14,13.14. Večna nagrada onima koji su radili

Karakter je sila

23. N 5. Mojsijeva 25,15. Strogo poštenje kao obeležje hrišćanina
24. P Jovan 20,21. Treba da odražavamo Hristovu ljubav
25. U Rimljanima 5,1.2. Karakter je sila
26. S 1. Timotiju 1,16. Isus nam je pokazao kako da živimo
27. Č Rimljanima 8,18. Vrednost bola
28. P Isaija 35,10. Oni koji se vraćaju na stare staze
29. S Psalam 34,15. Put koji vodi do zdravlja

Hrišćani treba da odražavaju nebesku svetlost

30. N Matej 15,14.15. Hrišćani treba da odražavaju nebesku svetlost

DECEMBAR

MARANATA

Visoko merilo

1. P O Jovu 19,25. Glas Pisma
2. U Otkrivenje 11,15. On će večno vladati
3. S Otkrivenje 22,16. Uzdignimo Isusa kao središte
4. Č Luka 21,26. Božji sudovi na Zemlji
5. P 3. Mojsijeva 20,26. Visoko merilo
6. S 2. Korinćanima 7,1. Duhovni džin ili patuljak?

Priprema za ono što sledi

7. N Joilo 1,15. Kriza je na pomolu
8. P Dela 20,20. Učenje od kuće do kuće
9. U Filibljanima 2,15. Karakter koji će svet prepoznati
10. S Matej 7,15. Sve proveravajte
11. Č Psalam 69,32. Svrstavanje u redove
12. P Sofonija 2,3. Priprema za ono što sledi
13. S Matej 10,7.8. Oslobođenje od fizičkih patnji

Vreme rešetanja

14. N Matej 24,23. Iskvarena istina
15. P Matej 24,12. Vreme rešetanja
16. U 2. Timotiju 2,19. Zapečaćenje i pozni dažd
17. S 2. Korinćanima 6,2. »U ovim časovima probe«
18. Č Juda 24 stih. Savršeno duhovno stanje je dostižno
19. P Otkrivenje 14,15. Ko prima pečat?
20. S Danilo 12,1. Vreme nevolje kakvo nije bilo

Dobrodošli u Božji grad

21. N Isaija 26,20. U svetu, ali ne od sveta
22. P Isaija 49,25. Božji narod oslobođen
23. U Matej 24,36. Objavljivanje dana i časa Hristovog dolaska
24. S Isaija 26,19. Sveopšte vaskrsenje pravednih
25. Č 1. Korinćanima 13,12. Prepoznaćemo jedni druge
26. P Jeremija 31,16.17. Porodice će ponovo biti zajedno
27. S Matej 15,23.24. Dobrodošli u Božji grad

Besmrtno nasleđstvo

28. N Otkrivenje 7,14. Mislite o nebeskim vrednostima
29. P Priče 11,31. Jedina uspomena na greh
30. U Kološanima 1,12. Besmrtno nasleđstvo
31. S Zaharija 13,6. Najveća čast našeg Spasitelja

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Oktobar		Novembar		Decembar	
1. Amos	1-3	1. Luka	7-8	1. 1. Korinćanima	10-12
2. “	4-6			2. “	13-16
3. “	7-9	2. “	9-11	3. 2. Korinćanima	1-5
4. Avdija i Jona	1-4	3. “	12-14	4. “	6-9
		4. “	15-17	5. “	10-13
5. Mihej	1-	5. “	18-20	6. Galatima	1-3
6. “	5-7	6. “	21-22		
7. Naum	1-3	7. “	23-24	7. “	4-6
8. Avakum	1-3	8. Jovan	1-3	8. Efescima	1-6
9. Sofonija	1-3			9. Filibljanima	1-4
10. Agej	1-2	9. “	4-6	10. Kološanima	1-4
11. Zaharija	1-3	10. “	7-9	11. 1. Solunjanima	1-5
		11. “	10-12	12. 2. Solunjanima	1-3
12. “	4-6	12. “	13-15	13. 1. Timotiju	1-6
13. “	7-10	13. “	16-18		
14. “	11-14	14. “	19-21	14. 2. Timotiju	1-4
15. Malahija	1-4	15. Dela	1-3	15. Titu i Filimonu	1-3
16. Matej	1-5			16. Jevrejima	1-5
17. “	6-8	16. “	4-6	17. “	6-9
18. “	9-11	17. “	7-9	18. “	10-13
		18. “	10-12	19. Jakov	1-5
19. “	12-13	19. “	13-15	20. 1. Petrova	1-5
20. “	14-15	20. “	16-18		
21. “	16-17	21. “	19-23	21. 2. Petrova	1-3
22. “	18-20	22. “	24-26	22. 1. Jovanova	1-3
23. “	21-25			23. “	4-5
24. “	26-28	23. “	27-28	24. 2. i 3. Jovanova	
25. Marko	1-3	24. Rimljanima	1-3	25. Judina poslanica	
		25. “	4-6	26. Otkrivenje	1-4
26. “	4-6	26. “	7-9	27. “	5-9
27. “	7-9	27. “	10-12		
28. “	10-13	28. “	13-16	28. “	10-13
29. “	14-16	29. 1. Korinćanima	1-5	29. “	14-16
30. Luka	1-3			30. “	17-19
31. “	4-6	30. “	6-9	31. “	20-22

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Oktobar	Novembar	Decembar
1. Psalam 79.	1. Psalam 105,1-15.	1. Psalam 121.
2. Psalam 80.	2. Psalam 105,16-31.	2. Psalam 122.
3. Psalam 81.	3. Psalam 105,32-45.	3. Psalam 123.
4. Psalam 82.	4. Psalam 106,1-16.	4. Psalam 124.
5. Psalam 83.	5. Psalam 106,17-32.	5. Psalam 125.
6. Psalam 84.	6. Psalam 106,33-48.	6. Psalam 126.
7. Psalam 85.	7. Psalam 107,1-21.	7. Psalam 127.
8. Psalam 86.	8. Psalam 107,22-43.	8. Psalam 128.
9. Psalam 87.	9. Psalam 108.	9. Psalam 129.
10. Psalam 88	10. Psalam 109,1-16.	10. Psalam 130.
11. Psalam 89,1-13.	11. Psalam 109,17-31.	11. Psalam 131.
12. Psalam 89,14-26.	12. Psalam 110.	12. Psalam 132.
13. Psalam 89,27-39.	13. Psalam 111.	13. Psalam 133.
14. Psalam 89,40-52.	14. Psalam 112.	14. Psalam 134.
15. Psalam 90.	15. Psalam 113.	15. Psalam 135.
16. Psalam 91.	16. Psalam 114.	16. Psalam 136,1-13.
17. Psalam 92.	17. Psalam 115.	17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 93.	18. Psalam 116.	18. Psalam 137.
19. Psalam 94.	19. Psalam 117.	19. Psalam 138.
20. Psalam 95.	20. Psalam 118,1-14.	20. Psalam 139.
21. Psalam 96.	21. Psalam 118,15-29.	21. Psalam 140.
22. Psalam 97.	22. Psalam 119,1-14.	22. Psalam 141.
23. Psalam 98.	23. Psalam 119,15-29.	23. Psalam 142.
24. Psalam 99.	24. Psalam 119,30-43.	24. Psalam 143.
25. Psalam 100.	25. Psalam 119,44-56.	25. Psalam 144.
26. Psalam 101.	26. Psalam 119,57-90.	26. Psalam 145.
27. Psalam 102,1-14.	27. Psalam 119,91-117.	27. Psalam 146.
28. Psalam 102,15-28.	28. Psalam 119,118-143.	28. Psalam 147.
29. Psalam 103.	29. Psalam 119,144-176.	29. Psalam 148.
30. Psalam 104,1-18.	30. Psalam 120.	30. Psalam 149.
31. Psalam 104,19-35.		31. Psalam 150.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U OKTOBRU 2014. GODINE

MESTO	DATUM				
	3.	10.	17.	24.	31.
Kladovo, Negotin	18,08	17,55	17,43	17,32	17,22
Bor, Zaječar, Pirot , Strumica	18,10	17,57	17,45	17,34	17,24
Vršac , Paraćin, Niš, Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Đevdlija , Jagodina	18,12	17,59	17,47	17,36	17,26
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac , Kumanovo, Veles	18,14	18,01	17,49	17,38	17,28
Senta, Bečež, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Tetovo, Skoplje , Prilep, Bitolj	18,16	18,03	17,51	17,40	17,30
Subotica , Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	18,18	18,05	17,53	17,42	17,32
Sombor , Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Užice, Berane, Peć , Debar	18,20	18,07	17,55	17,44	17,34
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Pljevlja, Kolašin	18,22	18,09	17,57	17,46	17,36
Tuzla, Foča, Podgorica , Ulcinj	18,24	18,11	17,59	17,48	17,38
Podr. Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Der-venta, Doboj, Sarajevo , Bileća, Zelenika	18,26	18,13	18,01	17,50	17,40
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Bos. Gradiška , Nova Gradiška, Zenica, Mostar , Trebinje, Dubrovnik	18,28	18,15	18,03	17,52	17,42
Murska Sobota, Ormož , Čakovec, Varaždin , Prijedor, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	18,30	18,17	18,05	17,54	17,44
Maribor , Livno, Hvar, Korčula, Ptuj , Krapina, Zagreb , Sisak, Drvar	18,32	18,19	18,07	17,56	17,46
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje , Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač	18,34	18,21	18,09	17,58	17,48
Mežice, Gospić , Šibenik, Vis	18,36	18,23	18,11	18,00	17,50
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	18,38	18,25	18,13	18,02	17,52
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Cres, Lošinj	18,40	18,27	18,15	18,04	17,54
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	18,42	18,29	18,17	18,06	17,56

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U NOVEMBRU 2014. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	16,13	16,05	15,59	15,55
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,15	16,07	16,01	15,57
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,17	16,09	16,03	15,59
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,19	16,11	16,05	16,01
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandjelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16,21	16,13	16,07	16,03
Sombor , Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,23	16,15	16,09	16,05
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,25	16,17	16,11	16,07
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16,27	16,19	16,13	16,09
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	16,29	16,21	16,15	16,11
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	16,31	16,23	16,17	16,13
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	16,33	16,25	16,19	16,15
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	16,35	16,27	16,21	16,17
Dravograd, Mežice, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	16,37	16,29	16,23	16,19
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	16,39	16,31	16,25	16,21
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	16,41	16,33	16,27	16,23
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	16,43	16,35	16,29	16,25
Koper, Lošinj	16,45	16,37	16,31	16,27
Rovinj, Pula	16,47	16,39	16,33	16,29

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U DECEMBRU 2014. GODINE

MESTO	DATUM				1/2015
	5.	12.	19.	26.	2.
Kladovo, Negotin	15,52	15,52	15,54	15,58	16,02
Srpska Crnja, Vršac , Bor, Zaječar	15,54	15,54	15,56	16,00	16,04
Senta, Kikinda , Zrenjanin , Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Pirot	15,56	15,56	15,58	16,02	16,06
Subotica , Bačka Topola, Bečež, Pančevo, Beograd , Smederevo , Smed. Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš , Leskovac	15,58	15,58	16,00	16,04	16,08
Sombor , Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,00	16,00	16,02	16,06	16,10
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo , Kumanovo, Kavadarci, Devđelija	16,02	16,02	16,04	16,08	16,12
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,04	16,04	16,06	16,10	16,14
Podravska Slatina, Tuzla, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	16,06	16,06	16,08	16,12	16,16
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa , Doboј, Pljevlja, Berane, Bitolj	16,08	16,08	16,10	16,14	16,18
Ptuj , Ormož, Varaždin , Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Kolašin , Debar, Ohrid	16,10	16,10	16,12	16,16	16,20
Maribor , Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Banja Luka , Podgorica	16,12	16,12	16,14	16,18	16,22
Dravograd, Mežice, Rogaška Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar , Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar, Ulcinj	16,14	16,14	16,16	16,20	16,24
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	16,16	16,16	16,18	16,22	16,26
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Knin, Pelješac, Mljet	16,18	16,18	16,20	16,24	16,28
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split , Brač, Hvar, Korčula	16,20	16,20	16,22	16,26	16,30
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	16,22	16,22	16,24	16,28	16,32
Rovinj, Pula , Lošinj, Dugi Otok	16,24	16,24	16,26	16,30	16,34

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.